

สมณานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน

นางสาวเนตรทราย มณีโชติ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0549-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LABELING IN SPORT NEWS AND PROGRAMMES IN MASS MEDIA

Miss Natesai Maneechote

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0549-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สมณานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน
โดย	นางสาวเนตรทราย มณีโชติ
สาขาวิชา	การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไอฟาร วงศ์บ้านดู่)

เนตรทราย มณีโชติ : สมญานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน. (LABELING IN SPORT NEWS AND PROGRAMMES IN MASS MEDIA) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ศิริชัย ศิริกาณะ, 102 หน้า. ISBN 974-17-0549-2.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจลักษณะการใช้สมญานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่วิเคราะห์ภาษาในเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาที่สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้ทฤษฎีสัญญาวิทยาและการแทนในการศึกษากระบวนการสร้างความหมายของสมญานาม และแนวคิดเรื่องการใช้สมญานามในหนังสือพิมพ์มาเป็นกรอบในการอธิบายจุดมุ่งหมายและวิธีการใช้สมญานามของสื่อมวลชน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในข่าวและรายการกีฬา มีการใช้สมญานามแก่ปัจเจกบุคคล คณะบุคคล องค์กรกีฬา ประเทศหรือสถานที่ และเหตุการณ์ต่างๆ การตั้งสมญานามซึ่งมีองค์ประกอบมาจากพฤติกรรมหรือลักษณะเด่นๆประการใดประการหนึ่งของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว จะแสดงให้เห็นถึงความคิด จินตนาการ ทศนคติในแง่บวกและลบของผู้ตั้งสมญานาม รวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนกับแหล่งข่าว

การใช้สมญานามทางสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์นั้นแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ชนิดกีฬา บริบท รูปแบบของเนื้อหา ประเภทของสื่อ และธรรมชาติของสื่อ

ภาควิชา	การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา	การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา	2544	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4185097128 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEYWORD: LABELING / SPORT NEWS AND PROGRAMMES / LANGUAGE OF SPORT

NATESAI MANEECHOTE : LABELING IN SPORT NEWS AND PROGRAMMES IN MASS MEDIA. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph. D., 102 pp. ISBN 974-17-0549-2.

The objectives of this study are to understand how labeling is presented in sport news and programmes in mass media.

The qualitative research method is used to analyze the language in sport contents in Television, Radio and Newspaper and also data from interviewing people concerning. Semiology and Representation theory is used to study signification of labeling. Idea about labeling in newspaper is used to explain for what and how labeling is used by mass media.

The result from the study is that individuals, groups, sport organizations, countries or places and events are labelled in sport news and programmes. Labeling, consisting mostly of particular character or performance of persons or objects, implies conceptual ideas, imagination, positive and negative attitude, and also relationship with sources, of persons who give labeling.

Labeling is used differently in Television, Radio, and Newspaper, depending on skill of language use, kinds of sport, context, forms of content, types of media, and media's nature.

Department	Mass Communication	Student's signature.....
Field of study	Mass Communication	Advisor's signature.....
Academic year	2001	Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ศิริชัย ที่ได้ให้ความรู้ คำชี้แนะ และโอกาส โดยเฉพาะความเชื่อมั่น ตั้งแต่ปีแรกจนกระทั่งปีสุดท้าย

ขอบพระคุณอาจารย์อุบลรัตน์และอาจารย์โอฟาร์ที่กรุณาเป็นประธานและกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ขอบคุณพี่ๆสื่อมวลชนที่สร้างผลงานดีๆให้กับวงการกีฬา คุณปราชญ์ คุณสัณฑ์ คุณปรีชา และคุณวีระศักดิ์ กับโครงการแรกที่เหลือแค่ฝัน คุณวีระพงษ์ คุณทรงอภิรักษ์ คุณสาธิต คุณอุไร และคุณศุภี ที่สละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูล และคุณศรินยา คุณมานพ คุณนรกมล และ คุณจิราพร ที่ช่วยอำนวยความสะดวกจนโครงการสองกลายเป็นรูปร่าง

ขอบคุณเปิ้ล โอและหนุงหนิงสำหรับความเอื้อเฟื้อ ใจ เป้ ดวง หลิว พี่เบิร์ด พี่แอม นก ที่ร่วมฝ่าฟันกันมาและให้บทเรียนแห่งมิตรภาพ

ขอบคุณผู้ร่วมงาน พี่อุ๊ต พี่เปอ พี่เบงค์ พี่ตั๋ย พี่ทิพย์ พี่จี พี่ยุ้ย หนึ่ง ยา แอน นก น้อง นงค์ ทีแรมแบรนดท์ พิมพ์ พี่จี พี่น้อย พี่หญิง เก๋ ที่เมอริเดียน พี่ปุ๋ย พี่ตึก พี่ไซน พี่มิทซ์ พี่ชาย โรส ก้อย โอ้ ฟินิต เอ้ ยู๋ อ้อ เอ็ม และคุณสุรภี ที่สยามซิติ สำหรับความกรุณา ความช่วยเหลือ ตลอดจนการสนับสนุน และเป็นกำลังใจต่างกรรมต่างวาระ

ขอบคุณเจ๊ียบ เหมี้ยว และอิว น้องสาวทั้งสามที่เป็นมือเป็นแขนขา คอยช่วยเหลือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สุดท้ายนี้ ขอยกความสำเร็จทั้งหมดให้กับ แม่ ผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของคุณ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ข้อสันนิษฐาน.....	6
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ทฤษฎีสัญญาวิทยากับการถ่ายทอดความหมาย.....	8
ทฤษฎีการแทน.....	11
แนวคิดเรื่องการใช้สมญานามในหนังสือพิมพ์.....	14
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	17
แหล่งข้อมูล.....	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
การตรวจสอบข้อมูล.....	22
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
การนำเสนอข้อมูล.....	23
4 ลักษณะของสมญานามในข่าวและรายการกีฬา.....	25
ที่มาของสมญานาม.....	25
ระดับการให้สมญานาม.....	29

	หน้า
5 การสร้างสมญานามและการสื่อความหมาย.....	55
องค์ประกอบในการสร้างสมญานาม.....	55
โวหารที่ใช้ในการถ่ายทอดสมญานาม.....	61
การสื่อความหมายของสมญานาม.....	64
6 การใช้สมญานามในข่าวและรายการกีฬาของสื่อมวลชน.....	71
สื่อโทรทัศน์.....	71
สื่อวิทยุ.....	79
สื่อหนังสือพิมพ์.....	89
7 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	94
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	99
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	99
รายการอ้างอิง.....	100
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	102

สารบัญภาพ

หน้า

1. แบบจำลองกระบวนการสร้างความหมาย 2 ระดับ..... 9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

Saussure และ Levi Strauss นักวิชาการแนวโครงสร้างนิยม กล่าวไว้ว่า ภาษาเป็นกรอบใหญ่ที่เข้ามากำหนดวิธีคิดของสมาชิกในสังคม ภาษาในความหมายที่แคบคือ ภาษาพูดและภาษาเขียน และในความหมายที่กว้างออกไปคือ ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษาท่าทาง ดนตรี เครื่องแต่งกาย ตลอดจนภาษานิทรรศการรูปแบบต่างๆ ที่เสนอผ่านสื่อ ซึ่งจัดว่าเป็นภาษาใหม่ เช่น ภาษาข่าว ภาพยนตร์ ละคร โฆษณา เป็นต้น ภาษาทุกภาษาดังตัวอย่างที่ยกมาย่อมมีโครงสร้างที่ทำให้ผู้ที่ต้องการจะสื่อสารด้วยภาษานั้นๆ จำต้องเข้าใจและนำไปใช้อย่างสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว มิเช่นนั้นการสื่อสารจะไม่สัมฤทธิ์ผล นอกจากนี้ ผลผลิตทางด้านภาษาในรูปแบบต่างๆ ถือเป็นบันทึกทางสังคม ซึ่งถ่ายทอดประวัติความคิดและความเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้นๆ เอาไว้ (อวยพร พานิช และคณะ, 2536)

เมื่อก้าวถึงภาษาทางนิเทศศาสตร์ ภาษาข่าวหนังสือพิมพ์ ภาษาข่าววิทยุ และภาษาข่าวโทรทัศน์ เป็นภาษาที่บอกเล่าข้อเท็จจริง ข่าวอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ตามลักษณะการตอบสนองความต้องการ (need satisfactions) ของผู้รับสาร หรือการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้รับสาร คือ ข่าวเบาๆ (soft news or sensational news) อย่างเช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวสังคม หรือข่าวกีฬา ซึ่งเป็นข่าวที่สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความพอใจให้แก่ผู้รับสารได้ทันที (immediate reward) กล่าวคือ เป็นข่าวที่เข้าใจง่าย ผู้รับสารสามารถทราบได้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม และอีกประเภทคือ ข่าวหนัก (hard news) อย่างเช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวการศึกษา หรือข่าววิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นข่าวที่ตอบสนองความต้องการและสร้างความพอใจให้แก่ผู้รับสารช้า (delayed reward) กล่าวคือ เป็นข่าวที่ต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานของผู้รับสารในการที่จะทำความเข้าใจกับข่าว ซึ่งผู้รับสารไม่ได้ต้องการเพียงจะทราบว่าเกิดอะไรขึ้นเท่านั้น แต่จะนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจในการทำงานของตนด้วย

มีข้อสังเกตประการหนึ่งในภาษาที่ใช้ในการเสนอข่าว คือ ภาษาของสื่อโทรทัศน์และวิทยุ ซึ่งใช้ภาษาเชิงสนทนานั้น ไม่ใคร่มีถ้อยคำที่มีสีสันมากนัก ในขณะที่ภาษาของสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นภาษาเขียนกลับใช้ศัพท์สำนวนที่หรือหวาโลดโผน บ้างก็ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ จะเห็นได้ว่า ภาษาที่ใช้ในการเสนอข่าวมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ประกอบกับภาษาไทยหลายคำ

ได้เปลี่ยนทั้งความหมายและเสียง คำคำหนึ่งจะหมายความว่าอย่างไรอยู่ที่การยอมรับของผู้ใช้ ถ้าผู้ใช้ไม่ยอมรับหรือไม่นิยม คำคำนั้นก็สูญไปในที่สุด

การเปลี่ยนแปลงภาษาที่ใช้ในการเสนอข่าว หากเป็นไปในทางที่ไม่ดีก็จะมีผลกระทบต่อเอกลักษณ์ของภาษาไทยในด้านผู้ใช้ภาษา คือ คนอ่าน ขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับธรรมชาติของสื่อ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ประการหนึ่งว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มุ่งให้ผู้อ่านทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หากใช้ภาษาเพื่อเสนอข่าว นับตั้งแต่ พาดหัวข่าว ความนำ และเนื้อข่าว ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือหลักภาษาไทยหมดทุกถ้อยคำ หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นก็ไม่สามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้ (ชด หัสบำเรอ อ่างใน จำนง วิบูลย์ศรีและดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2529)

คำสแลงหรือคำใหม่ที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้ ถ้าผู้อ่านนำไปใช้ให้ถูกทาง ถูกกาลเทศะ ก็จะเป็นประโยชน์ไม่น้อยในการช่วยให้ภาษาที่เขียนมีชีวิตชีวาขึ้น มีคำให้เลือกใช้ได้มากและเกิดความในภาษา (นันทริกา คุ่มไพโรจน์ อ่างใน จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2529)

อย่างไรก็ดี การใช้ภาษาของสื่อมวลชนก็จำต้องคำนึงถึงความถูกต้องและเหมาะสมด้วยเช่นกัน ปรีชา ช้างขวัญยืน (2540) มองว่า “...การเปลี่ยนแปลงของข้อตกลงทางภาษาอย่างสำคัญในปัจจุบันมาจากสื่อมวลชน ซึ่งก็มักอ้างความมอกงามทางภาษา หรือไม่ก็อ้างว่าเป็นภาษาเฉพาะแบบ เช่น ภาษาหนังสือพิมพ์ เป็นต้น บางกรณีก็เป็นเช่นนั้นจริง แต่จะถือเป็นเหตุผลอ้างทุกกรณีคงไม่ได้ ภาษาที่ผู้แปลข่าวแปลมาอย่างลวกๆ แล้วอ่านเผยแพร่กันทางโทรทัศน์นั้นจะบอกว่าเป็นภาษาโทรทัศน์คงไม่ถูก...”

นอกจากนี้ สื่อมวลชนยังต้องทำหน้าที่ช่วยกระตุ้นเตือนให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องด้วย อย่างที่ “มังกรห้าเล็บ” (อ่างใน สนั่น ปัทมะทิน, 2535) คอลัมน์นิสต์ผู้ล่วงลับของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เคยเขียนเรื่อง “ภาษาและหนังสือ” ไว้ในคอลัมน์ “สวัสดิยามเช้า” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2530 ว่า “คนทำงานหนังสือพิมพ์ห่วงภาษาและหนังสือ เพราะภาษาและหนังสือคือเครื่องมือทำมาหากินของพวกเขา” และยังได้อัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาถ่ายทอดไว้เพื่อให้ทราบว่าพระองค์ทรงห่วงภาษาไทยเพียงใด มีความตอนหนึ่งว่า

“...ภาษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบ้านเมือง ขอให้ร่วมมือช่วยกันรักษามาตรฐานของภาษาไทยไว้ อย่าให้ทรุดโทรม ในการใช้ถ้อยคำหรือคิดคำขึ้นใหม่ ขอให้พยายามนึกถึงค่าเก่าๆ ในภาษาไทยของ

เราไว้บ้าง คำเก่าๆนี้มีอยู่แล้ว ขอให้พยายามรักษาไว้และใช้ให้ถูก คำที่จะสร้างขึ้นใหม่ ขอให้ช่วยกันคิดให้ดี ขออย่าคิดใหม่ให้ฟุ่มเฟือยนัก จะคิด ก็ขอให้คิดเท่าที่จำเป็นจริงๆ ความเจริญของงานของภาษานั้นย่อมมีเป็นของธรรมดา ขอให้ช่วยกันระวังรักษา อย่าให้ภาษาออกเป็นมะเร็ง จะทำให้เกิดความเสียหายขึ้นได้...”

แม้แต่การเรียงลำดับความสำคัญของข่าวหรือประเด็นของเนื้อหาที่นำเสนออย่างแสดงถึงบทบาทในการเสริมหรือลดสถานภาพของบุคคลในข่าวได้ ดังนั้น สื่อมวลชนจึงจำเป็นต้องระมัดระวังการใช้ภาษาหรือการเขียนของตนซึ่งจะให้คุณและโทษกับบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ทุกครั้ง โดยเฉพาะการให้สมญานามในข่าวการเมืองหรือข่าวอาชญากรรม ในบางครั้งมีการใช้ถ้อยคำที่หยาบคาย ก้าวร้าว ซึ่งตามปกติแล้วถือเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็น “สื่อมวลชน” เพราะเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่ได้รับสมญานาม

หนังสือพิมพ์เริ่มให้สมญานามแก่บุคคลในข่าวในลักษณะของการให้คำแทนชื่อบุคคล ตั้งแต่มีหนังสือพิมพ์ฉบับแรกขึ้นในประเทศไทย โดยหนังสือพิมพ์บางกอกกรีตอร์เดออร์ ในสมัยรัชกาลที่ 4 มีการให้สรรพนามแก่ฝรั่งมิชชันนารีด้วยการใช้คำว่า “หมอ” นำหน้าชื่อ ในสมัยรัชกาลที่ 5 สรรพนามที่ปรากฏเริ่มแสดงการแบ่งแยกลำดับชั้นบุคคล เช่น เจ้านายจะใช้ “นาย” “อ้าแดง” นำหน้าชื่อ ถ้าเป็นสามัญชนจะใช้ “อ้าย” “อี” นำหน้า ถ้าเป็นชาวต่างชาติจะใช้ชื่อประเทศนำ เช่น จีนแดง จีนฮอง เป็นต้น พอในสมัยรัชกาลที่ 6 มีการพัฒนาคำสรรพนาม เริ่มมีคำเสียดสี ประชดประชันและมีความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น “ท่านสิบแปดมงกุฏ” และเริ่มเกิดเป็นฉายาขึ้นเป็นยุคแรก ได้แก่ “ชายมือไว” “ผู้ทูลจริต” จนกระทั่งปี พ.ศ. 2525 มีการใช้สรรพนามแพร่หลายยิ่งกว่ายุคใดๆ มีน้ำหนักคำประชดประชันมากขึ้น และมักเกิดในหนังสือพิมพ์ประชานิยมมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ (จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2529)

สมญานามเป็นการประทับตรารูปแบบหนึ่ง ซึ่งระบุถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดี ในต่างประเทศ จะพบได้บ่อยในหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก (tabloid) แม้ว่าการตั้งหรือให้สมญานามจะมาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะหรือพฤติกรรมเฉพาะตัวของบุคคลหรือสิ่งนั้นๆ แต่คำแต่ละคำที่เลือกมาใช้จะให้น้ำหนักในการสร้างอารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ สมญานามบางชื่อยังมีรากฐานมาจากตำนานหรือความเชื่อแฝงฝัง (Myth) ซึ่งสะท้อนแนวคิดหรือมุมมองบางอย่างของผู้ตั้งสมญานามในฐานะสมาชิกของสังคมและวัฒนธรรมนั้นๆด้วย ปัจจุบัน การให้สมญานามไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะบุคคลเท่านั้น แต่ยังมี การตั้งสมญานามให้แก่สิ่งของ องค์กร หรือสถานที่ต่างๆอีกด้วย

จากงานวิจัยเรื่อง “สมณานามในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ช่วงเวลา พ.ศ. 2523-2531” ของวันดี ทองงอก เมื่อปี พ.ศ. 2533 ที่แม้จะรวบรวมสมณานามจากข่าวทุกประเภทในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แต่ก็มุ่งเน้นไปที่สมณานามทางการเมืองเป็นสำคัญ โดยมีขอบเขตในการวิจัยอยู่ในช่วงเวลาที่คณะรัฐบาลชุดที่มีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีกำลังบริหารประเทศ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมณานามที่ปรากฏอยู่ในข่าวกีฬา เนื่องจากทุกสื่อไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ต่างแข่งขันกันนำเสนอข่าวกีฬามากขึ้นโดยปกติแล้ว รายการหรือเรื่องราวที่เกี่ยวกับกีฬาอาจมีส่วนแบ่งการตลาด (Market segment) ที่ไม่ใหญ่นัก โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับละครหรือรายการเกมโชว์ในสื่อโทรทัศน์หรือรายการเพลงในสื่อวิทยุ แต่เรื่องราวของกีฬาที่ไม่เคยขาดหายไป ยิ่งเมื่อขึ้นชื่อว่าเป็น “ข่าว” แม้เป็นข่าวกีฬาก็มีความสำคัญไม่แพ้ข่าวอื่นๆ

การเสนอเรื่องราวของกีฬาผ่านสื่อต่าง ๆ มีมานานแล้ว แต่ในยุคแรกๆยังมีค่อนข้างน้อย เพราะการแข่งขันกีฬาในสมัยนั้นมีน้อยและยังไม่มี การติดตามข่าวสารจากต่างประเทศ แต่ปัจจุบันหนังสือพิมพ์รายวันมีการเพิ่มเนื้อที่ข่าวกีฬามากขึ้น หรือให้ความสำคัญด้วยการตีพิมพ์เป็นสี่สี มีการพาดหัวข่าวเหมือนข่าวหน้าหนึ่ง ส่วนตลาดหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาก็เติบโตขึ้นไม่น้อย เพราะนอกจากจะมีหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาจากหลายๆ สำนักพิมพ์แล้ว ยังแยกออกเป็นหนังสือพิมพ์และนิตยสารเฉพาะประเภทกีฬาด้วย นอกจากนี้ ยังมีการจัดชิงโชคเพื่อทายผลการแข่งขันกีฬารายการสำคัญ เพื่อดึงดูดผู้อ่านอีกด้วย

สำหรับสถานีโทรทัศน์ แต่ละช่องต่างแข่งขันกันนำเสนอแบบไม่มีใครยอมใคร เห็นได้จากที่มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวอยู่เสมอ และเมื่อมีมหกรรมกีฬาคราไคก็จะมีทุ้มงบประมาณจำนวนไม่น้อยในการส่งทีมข่าวกีฬาไปยังต่างประเทศ เพื่อรายงานข่าวจากขอบสนามเลยทีเดียว ในขณะที่เดียวกัน สื่อวิทยุก็เป็นอีกทางเลือกที่สำคัญของผู้ที่ต้องการทราบข่าวสารล่าสุด เนื่องจากสามารถเสนอรายการได้ทันที รวดเร็วและบ่อยครั้ง แม้ว่าจะมีรายงานข่าวกีฬาทางวิทยุให้ฟังกันอยู่เพียงไม่กี่รายการ แต่ช่วงที่มีมหกรรมการแข่งขันกีฬารายการสำคัญๆ ก็จะมีการรายงานข่าวของสำนักข่าวหรือสถานีที่มีสื่อประเภทอื่นอยู่ในมือด้วยมากเป็นพิเศษ

ปัจจุบัน กีฬาซึ่งมีภาพลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับลักษณะสมัครเล่น (amateurism) และชนชั้นกลาง ต้องเผชิญหน้ากับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจของกีฬาอาชีพ และหลายฝ่ายก็กำลังต่อสู้กันเพื่อเข้าไปควบคุมการแข่งขัน การควบคุมกีฬาอาชีพนั้นผูกติดอยู่กับลิขสิทธิ์โทรทัศน์ หรืออีกหนึ่งเงินที่โทรทัศน์หาให้ นั่นคือแรงผลักดันที่แท้จริงของการพัฒนาการกีฬา ดังนั้นการศึกษา

วิเคราะห์เกี่ยวกับกีฬาเรื่องใดก็ได้ก็ตาม รวมทั้งภาษากีฬาก็จะต้องพิจารณาถึงความจริงที่ว่า ไม่ว่าจะกีฬาจะรายล้อมไปด้วยความหมายโดยนัยแบบใดก็ตาม กีฬาไม่ได้อยู่ในโลกของมันเอง หากแต่เป็นส่วนหนึ่งของระบบทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่กำหนดวิถีชีวิตของเราไว้ (Adrian Beard, 1998)

สมญานามในข่าวกีฬานั้นมีลักษณะเฉพาะบางประการที่แตกต่างจากสมญานามในข่าวประเภทอื่นๆ ซึ่งผู้ที่สามารถเข้าใจความหมายของสมญานามต่างๆ ได้จะต้องติดตามข่าวสารในวงการกีฬามาพอสมควร สมญานามบางชื่อเพิ่งตั้งขึ้นใหม่และบางชื่อก็ไม่ใช่ที่รู้จักของคนทั่วไป อีกทั้งยังไม่มีผู้ใดศึกษาการใช้สมญานามของสื่อมวลชนทุกประเภทในเวลาเดียวกัน จึงเป็นโอกาสที่ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการใช้สมญานามเฉพาะในข่าวกีฬาของสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ พร้อมทั้งเก็บรวบรวมสมญานามเกี่ยวกับกีฬาทั้งหลาย และวิเคราะห์ถึงที่มาและกระบวนการสร้างความหมายของสมญานามอย่างละเอียด เพื่อใช้เป็นแหล่งในการอ้างอิงต่อไป

ปัญหาคำวิจัย

1. ลักษณะของสมญานามในข่าวและรายการกีฬาเป็นอย่างไร
2. วิธีการตั้งหรือให้สมญานามในข่าวและรายการกีฬาเป็นอย่างไร
3. สมญานามในข่าวและรายการกีฬาสื่อความหมายอย่างไร
4. การใช้สมญานามเพื่อการสื่อสารในข่าวและรายการกีฬาของสื่อแต่ละประเภทมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและจัดประเภทสมญานามในข่าวและรายการกีฬา
2. เพื่อทราบถึงวิธีการให้สมญานามและการสื่อความหมายของสมญานาม
3. เพื่อเปรียบเทียบการใช้สมญานามเพื่อการสื่อสารในข่าวและรายการกีฬาของสื่อมวลชน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่องสมญานามในข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ จะใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2543 เป็นระยะเวลา 6 เดือน โดยในระแวงเวลาดังกล่าว นอกจากจะมีการแข่งกีฬาประเภทต่างๆตามฤดูกาลปกติแล้ว ยังมีมหกรรมกีฬารายการสำคัญ 2 รายการ คือ การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ที่เมืองซีdney ประเทศออสเตรเลีย ในระหว่างวันที่ 10 กันยายนถึง 1 ตุลาคม พ.ศ. 2543 และการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป

หรือ “ยูโร 2000” ซึ่งประเทศเนเธอร์แลนด์และเบลเยียมเป็นเจ้าของร่วมกัน ในระหว่างวันที่ 10 มิถุนายนถึง 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 ที่จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้มีการแข่งขันกันนำเสนอข่าวกีฬา ระหว่างสื่อต่างๆมากขึ้น และความหลากหลายของประเภทกีฬาและประเทศที่ร่วมการแข่งขันจะทำให้เกิดสมญานามใหม่ๆหรือมีการใช้สมญานามบ่อยครั้งขึ้นกว่าเวลาปกติ สื่อที่ผู้วิจัยเลือกมา ทำการศึกษา มีดังนี้

1. โทรทัศน์ ได้แก่ ข่าวกีฬาภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ 3 ช่อง คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี รายการกีฬา 3 รายการ คือ รายการช่อง 5 กีฬาโลก รายการเจาะสนามและรายการเวิร์ลด์ชอคเกอร์ แอนด์ สปอร์ต และการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป และการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก
2. วิทยุ ได้แก่ ข่าวและรายการกีฬาของสปอร์ต เรดิโอ คลื่นข่าวกีฬา ทางสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. FM 99.0 MHz
3. หนังสือพิมพ์ ได้แก่ ข่าวกีฬา ของหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และสยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ รายวัน

ข้อสันนิษฐาน

1. การตั้งหรือให้สมญานามมาจากลักษณะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสิ่งที่ได้สมญานาม ได้แก่ พฤติกรรมหรือการกระทำ สถานภาพทางสังคม บุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัว ที่มาหรือภูมิลำเนา ชื่อเดิม สัญลักษณ์ประจำตัว
2. การใช้สมญานามในข่าวและรายการกีฬาของสื่อมวลชนแต่ละแขนงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการคือ เนื้อที่หรือระยะเวลาของการเสนอข่าว นโยบายของเจ้าของสื่อ ธรรมชาติของสื่อ คู่แข่งในสื่อเดียวกันและต่างสื่อ มุมมองและรสนิยมของผู้เขียนข่าว สภาพสังคมและความสนใจของผู้รับสาร และกฎหมายเกี่ยวกับการแพร่ภาพ การกระจายเสียงและการพิมพ์

นิยามศัพท์

สมญานาม หมายถึง ชื่อ หรือ ฉายา ที่สื่อมวลชนตั้งให้บุคคล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตามลักษณะหรือพฤติกรรมที่โดดเด่นของบุคคลหรือสิ่งนั้นๆ ซึ่งมีใช้ชื่อจริงแต่ต้องการให้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป รวมถึงสรรพนามที่สื่อใช้เรียกแทนชื่อบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว

ข่าวกีฬา หมายถึง รายการข่าวแบบเป็นทางการที่มีหัวข้อข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในแวดวงกีฬา ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งกำหนดการแข่งขันกีฬาให้ทราบหรือการรายงานความคืบหน้าในการเตรียมทีมหรือผลการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ รวมทั้งเรื่องราวความเคลื่อนไหวของคนในวงการกีฬา

รายการกีฬา หมายถึง รายการวิทยุหรือโทรทัศน์ที่มุ่งเสนอเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่สนใจ เรื่องราวเกี่ยวกับกีฬาประเภทต่างๆ หรือประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยไม่จำกัดความยาวและรูปแบบการนำเสนอ เช่น การถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬา รายการวิเคราะห์ผลการแข่งขัน หรือรายการนิตยสารกีฬาทางอากาศ เป็นต้น

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ที่มีการนำเสนอข่าวและรายการกีฬา

ผู้รับสาร หมายถึง ผู้ชมโทรทัศน์ ผู้ฟังวิทยุ และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่มีการนำเสนอข่าวและรายการกีฬา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและความหมายของสมญานามต่างๆ ที่ปรากฏในข่าวกีฬา
2. เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตข่าวกีฬาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาในงานสื่อสารมวลชน
3. ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับงานวิจัยในอนาคตได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องสมณานามในข่าวกีฬา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับที่มาและกระบวนการสื่อความหมายของสมณานามที่ปรากฏในข่าวกีฬาของสื่อ 3 ประเภท อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ พร้อมทั้งเปรียบเทียบว่าสื่อแต่ละประเภทนั้นให้การยอมรับและนิยมใช้สมณานามมากน้อยเพียงไร และขึ้นอยู่กับปัจจัยใดบ้าง จึงจำต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

ทฤษฎีสัญญวิทยาเกี่ยวกับการถ่ายทอดความหมาย

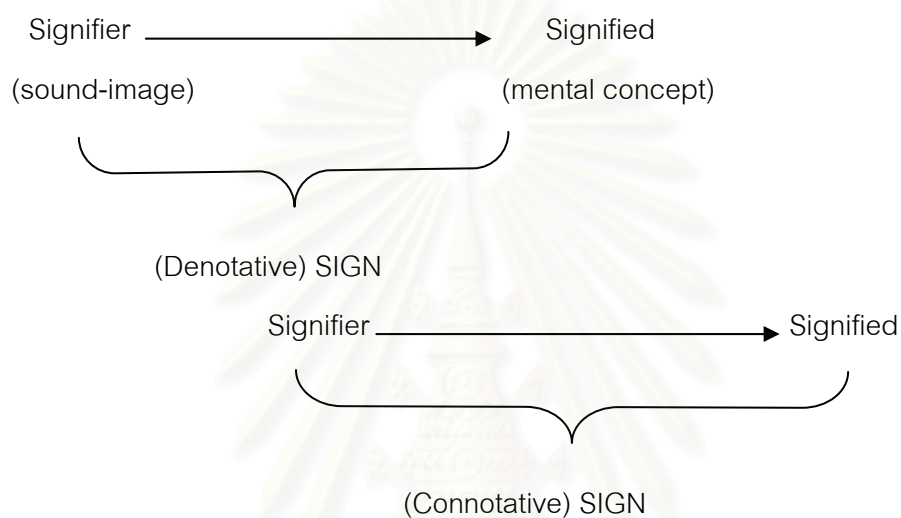
O'Sullivan และคณะ (1983) ได้อธิบายและให้คำจำกัดความ คำว่า สัญญวิทยา (Semiology หรือ Semiotics) ไว้ว่า เป็นการศึกษาในเรื่องของสัญญาณ (Sign) รหัส (Code) และวัฒนธรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงให้เห็นลักษณะที่สำคัญของสัญญาณ และการที่สัญญาณนั้นถูกนำมาใช้ในสังคม

Saussure (อ้างในศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531) ได้อธิบายความหมายของสัญญาณไว้ว่า เป็นสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยอายตนะ (อวัยวะสัมผัสทั้งห้า) และเป็นสิ่งที่คนกลุ่มหนึ่งได้ตกลงใช้สิ่งนั้นเป็นเครื่องหมาย (Mark) ถึงอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่ได้ปรากฏในสัญญาณนั้น

Saussure แบ่งสัญญาณออกเป็น 2 ส่วน คือ ตัวหมาย (Signifier) หรือ sound-image กล่าวคือสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นเครื่องหมาย รูปรอยบนกระดาษหรือเสียงที่ได้ยิน กับตัวหมายถึง (Signified) หรือ mental concept กล่าวคือ ความคิดรวบยอด หรือภาพที่เกิดขึ้นในใจที่มันอ้างอิงถึง ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นร่วมกันของสมาชิกในสังคมเดียวกันทั้งหมดที่ใช้ภาษาเดียวกัน เช่น เมื่อเราเขียนคำว่า “ม้า” โดยมุ่งที่จะให้หมายถึงตัวม้าจริงๆ ตัวอักษรคำว่า “ม้า” ถือเป็นตัวหมาย ส่วนตัวม้าจริงๆ เป็นตัวหมายถึง กระบวนการทั้งหมดนี้เราเรียกว่า กระบวนการสร้างความหมาย (Signification)

สัญญาณที่ซึ่งมาจากการนำความคิดที่อ้างถึงวัตถุกับจินตภาพแห่งความหมายมาสัมพันธ์กัน (Codification) นี้เองที่ทำให้เกิดความหมายหลายลักษณะ ได้แก่ ความหมายนัยเดียว (Monosemic Meaning) ซึ่งทำให้เกิดการตีความหมายโดยตรง (Denotation) ในระบบแห่งการ

สร้างความหมายขั้นที่หนึ่ง เนื่องจากจินตภาพแห่งความหมายหนึ่งอย่างตรงกับความคิดที่อ้างถึงสิ่งของหนึ่งอย่าง เช่น คำว่า “กล้วย” หมายถึงผลไม้ชนิดหนึ่ง และความหมายหลายนัย (Polysemic Meaning) ซึ่งทำให้เกิดการตีความหมายโดยนัย (Connotation) ในระบบแห่งการสร้างความหมายขั้นที่สอง เนื่องจากจินตภาพแห่งความหมายมีหลายอย่าง แต่ตรงกับความคิดที่อ้างไปถึงวัตถุเพียงหนึ่งอย่าง คำว่า “กล้วย” นอกจากจะหมายถึงผลไม้แล้ว ยังหมายถึงของธรรมดาต่างๆ ไม่สำคัญ

1. แบบจำลองกระบวนการสร้างความหมาย 2 ระดับ

Roland Barthes (อ้างใน Nick Lacey, 1998) มองว่าสัญลักษณ์ของ Saussure อาจกลายเป็นตัวหมายที่ไม่เพียงแต่จะสร้างความหมายโดยนัยเท่านั้น ยังสร้างตำนานหรือความเชื่อแฝงฝัง (Myth) อีกด้วย เช่น ดอกไม้ที่มีกลีบดอกสีแดง ใบสีเขียว และหนามแหลม นั่นคือ “ดอกกุหลาบ” ในความคิดของเรา ซึ่งเป็นการตีความหมายโดยตรงหรือเป็นความหมายพื้นฐานในระดับแรก แต่ในทางกลับกัน สัญลักษณ์ “กุหลาบ” อาจหมายถึงเรื่องราวๆ ใดๆ ได้ โดยเฉพาะถ้ามันเป็นดอกกุหลาบสีแดง และอยู่ในบริบทของวันแห่งความรัก (St. Valentine’s Day) เรื่องราวๆ ใดๆ เป็นตำนานหรือความเชื่อแฝงฝังที่ให้นิยามความรักของคนต่างเพศ ว่าเป็นความหวังเฝ้าเอาใจใส่และทะนุถนอม ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายรับและผู้ชายเป็นฝ่ายรุก

การถ่ายทอดความหมายเชิงสัญลักษณ์วิทยามีวิธีที่สำคัญอยู่ 2 วิธีคือ การใช้โวหารอุปลักษณ์และอุปนาม

อุปลักษณ์ (Metaphor) คือ การเชื่อมโยงสิ่งของ 2 สิ่งด้วยการเปรียบเทียบความเหมือน (analogy) ซึ่งจะคล้ายกับโวหารแบบอุปมา (Simile) ที่เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจดียิ่งขึ้น โดยมีคำว่า “ดั่ง” “เหมือน” หรือ “ราวกับ” เป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ เช่นนางนั้นหน้าเหมือนจันทร์วันเพ็ญ มีผมหงอกเหมือนสีนวลโลหิต แต่อุปลักษณ์จะกล่าวเปรียบเทียบเพียงฝ่ายเดียว ไม่ยกสองฝ่ายขึ้นเทียบกัน เช่น แก้วตาของพ่อคนนี้เรียนเก่ง แก้วตาเป็นอุปลักษณ์ของลูกคนที่พ่อรักปานแก้วตา

ในการใช้ภาษาแบบอุปมาหรืออุปลักษณ์นี้ไม่จำเป็นต้องอยู่บนความเป็นจริงเสมอไป เพียงแต่ต้องใช้จินตนาการเพื่อสร้างความเข้าใจ

อุปนาม (Metonymy) คือ การเรียกชื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือคนหนึ่งคนใดเสียอีกอย่างหนึ่ง โดยอาศัยลักษณะที่มีเกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น แทนที่จะออกชื่อตรงๆ เช่น เขารักแก้วอ้อของเขามากกว่าเกียรติยศ แก้วอ้อจะหมายถึงตำแหน่ง หรือ เข้าทางหลังบ้าน หลังบ้านหมายถึงภรรยา

โวหารอีกแบบหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายอุปนามคือ สมพจน์นัย (Synecdoche) เป็นการหยิบเอาเพียงส่วนหนึ่งมากล่าวแทนส่วนทั้งหมด เช่น ฉันไม่มีสักแดงหนึ่ง แดงคือสติกแดง โดยรวมแล้วจึงหมายถึงเงิน

ในทางสัญญาวิทยา ลักษณะตายตัว (Stereotype) ก็ถือเป็นสมพจน์นัยอย่างหนึ่ง โดยทั่วไปแล้ว ลักษณะตายตัวนี้จะมีนัยในทางลบ แต่ก็ไม่เสมอไปอาจเป็นทางบวกหรือผสมกันได้ เรานิยมใช้กัน เพราะเป็นทางเดียวที่จะสร้างความหมายในสังคมได้ ลักษณะตายตัวมักจะเกี่ยวข้องกับคนในกลุ่มเชื้อชาติ เพศ อาชีพ หรือชนชั้นต่างๆ Nick Lacey (1998) กล่าวว่า แม้ว่าสื่อจะมีอิทธิพลอย่างสูงยิ่งในการเผยแพร่ลักษณะตายตัว แต่สื่อก็ได้เป็นผู้สร้างลักษณะตายตัวนี้ขึ้นมา มันเป็นความคิดรวบยอด (concept) ที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน และทำหน้าที่ตอกย้ำมุมมองแห่งมโนทัศน์ที่ครอบงำสังคมไว้

การใช้ภาษาความเปรียบหรือภาพพจน์ (Figure of speech) เป็นกลวิธีการใช้ภาษาด้วยการเลือกถ้อยคำ หรือใช้กลวิธีการกล่าวอย่างแยบยล เพื่อให้คำน้อยคำสรุปสาระ หรือให้อรรรถที่กว้างลึกเป็นรูปคำที่ใช้ หรือทำสิ่งที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่าย ทำสิ่งที่สัมผัสไม่ได้ให้สัมผัสได้หรือทำให้ข้อความนั้นกินใจชวนคิดชวนจดจำ ซึ่งการใช้ภาษาภาพพจน์มักใช้ภาษาหรือคำที่มีความหมาย

ไม่ตรงตามตัวหนังสือ ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังเกิดจินตภาพ (image) หรืออารมณ์บางอย่างได้ดีกว่าการใ้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา

เนื่องจากภาษาในสื่อมวลชนมักจะเต็มไปด้วยคำที่มีความหมายโดยนัย (connotative) ซึ่งต้องอาศัยการตีความไปพร้อมกัน ทฤษฎีสัญญาวิทยาเกี่ยวกับการถ่ายทอดความหมายนี้จะทำให้เราสามารถวิเคราะห์ถึงที่มาและปัจจัยในการสร้างหรือให้สมญานามแต่ละชื่อของบุคคลหรือสิ่งอื่นๆ ที่ปรากฏอยู่ในข่าวกีฬาได้

ทฤษฎีการแทน (Representaion)

Stuart Hall (1997) กล่าวว่า การแทน (representation) เป็นการสร้างความหมายผ่านภาษา เราใช้สัญลักษณ์ที่อยู่ในรูปของภาษาแบบต่างๆ สื่อสารกับคนอื่นอย่างมีความหมาย ภาษาสามารถใช้สัญลักษณ์เป็นเครื่องหมายแสดงถึง หรือใช้แทน หรืออ้างอิงถึงวัตถุ คน และเหตุการณ์ต่างๆ ในโลก “ที่แท้จริง” และยังสามารถใช้อ้างอิงถึงสรรพสิ่งในจินตนาการและโลกแห่งความเพ้อฝันหรือความคิดนามธรรมที่ไม่ได้อยู่ในโลกแห่งสสาร เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ธรรมดาในการสะท้อนเลียนแบบ หรือโต้ตอบกันแบบตัวต่อตัวระหว่างภาษาและโลกที่แท้จริง ความหมายถูกสร้างขึ้นภายในและผ่านระบบการแทนแบบต่างๆที่เราเรียกง่ายๆว่า “ภาษา”

ความหมายขึ้นอยู่กับระบบการแทน 2 ระบบที่แตกต่างแต่เกี่ยวเนื่องกัน ในระบบแรกความคิดรวบยอดซึ่งอยู่ในใจทำหน้าที่เหมือนระบบการแทนแห่งจิต (mental representaiion) ซึ่งแยกแยะและจัดการให้โลกเข้าประเภทของความหมาย ถ้าเรามีความคิดรวบยอดของบางสิ่งบางอย่าง เราอาจพูดได้ว่าเรารู้ความหมายของมัน แต่เราไม่สามารถสื่อสารความหมายนี้โดยปราศจากระบบการแทนระบบที่ 2 หรือภาษาได้ ภาษาประกอบไปด้วยสัญลักษณ์ที่ถูกจัดให้อยู่ในความสัมพันธ์แบบต่างๆ แต่สัญลักษณ์สามารถมีความหมายได้ถ้าเพียงแต่เรามีรหัสที่ทำให้เราแปลความคิดรวบยอดของเราเป็นภาษา และแปลภาษากลับเป็นความคิดนั้นๆได้ รหัสเหล่านี้สำคัญสำหรับความหมายและการเป็นสิ่งแทนมันไม่ได้มีอยู่ในธรรมชาติ แต่มันเป็นผลที่เกิดจากขนบธรรมเนียมของสังคม รหัสเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรม อันหมายถึง “แผนผังแห่งความหมาย” (maps of meaning) ที่มีร่วมกันของเรา ซึ่งเราเรียนรู้และซึมซับเข้าไปโดยไม่รู้ตัวในระหว่างที่เราได้มาเป็นสมาชิกในวัฒนธรรมของเรา

สุกัญญา หาญตระกูล (2522) ได้ยกตัวอย่างของการแทนเรื่องข้าวไว้ว่า คำว่า ข้าว จะมีตัวหมายที่เป็นรูปธรรม คือมีเสียงที่ได้ยินได้ (แม้ที่เราเรียกว่าเป็นการอ่านในใจ ที่จริงเราก็อ่านเป็น

เสียงของภาษา เพียงแต่เป็นการได้ยินในใจเท่านั้นเอง) มีตัวอักษรให้มองเห็นได้ ส่วนด้านที่เป็นตัว หมายถึงคือ ความคิดรวบยอด หรือภาพในใจที่หมายถึง ข้าว ซึ่งจะเป็นอย่างไรก็ได้แล้วแต่การเป็นสิ่ง แทน (representation) ของคำว่า ข้าว การแทนนี้ไม่ใช่ความหมาย (signification) และก็มีใช้ตัว หมายถึง (signified) โดยตรง แต่เป็นภาพอยู่ในจิตซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกได้ที่ต่างกันไปตามเงื่อนไขต่างๆ เช่น ข้าวในภาษาไทย คนไทยเราก็แทนว่าเป็นอาหารแป้ง ข้างสูงเปล่านั้นโดยไม่ปรุงรส เราก็มีคำเรียกว่า ข้าวสวย ใช้กินกับสิ่งที่เราเรียกว่ากับข้าว ความหิวและการทำให้หายหิวของเรา ก็เกี่ยวข้องกับคำว่าข้าว เช่น เราพูดว่า หิวข้าว ไปกินข้าว ทั้งที่เราเพียงแต่ต้องการจะบอกว่า เราหิว และอาจจะกินอะไรก็ได้ที่ไม่ใช่ข้าว และยังมีคนไทยอีกหลายคนที่จะไม่รู้สึกริษิมถ้าไม่ได้กินข้าว ทำนองเดียวกับฝรั่งบางคนที่จะไม่รู้สึกริษิมถ้าไม่ได้กินขนมปัง ข้าวจึงเป็นอาหารหลักและเป็นสัญลักษณ์ของการมีกิน และการมีชีวิตอยู่รอดของคนไทยเพราะ อดข้าว หมายถึง ความตาย ดังในคำเปรียบเปรยที่ว่า “อดข้าวดอกน้เจ้าชีวาวาย มิตายดอกเพราะอดเสนาหา”

ส่วนคำว่าข้าว (riz) ในภาษาฝรั่งเศส ถึงแม้ข้าวจะเป็นอาหารแป้งแต่ข้าวก็ไม่ใช่อาหารหลัก โดยทั่วไปคนฝรั่งเศสก็จะไม่กินข้าวสวยเปล่านั้นโดยไม่ปรุงรส ดังนั้น ข้าวในระบบการเป็นสิ่ง แทน (system of representation) ของคนไทยและคนฝรั่งเศสก็จะต่างกัน ถ้าหากคนไทยได้ยินว่า “ในน้ำมีปลาในนามีข้าว” คนไทยก็จะเข้าใจได้ทันทีว่า หมายถึงความอุดมสมบูรณ์ของอาหาร อันมีอาหารหลักคือข้าว และกับข้าวคือปลา ซึ่งจะหมายความต่อไปถึงการมีกินและการมีชีวิตอยู่รอด ซึ่งคนฝรั่งเศสอาจจะไม่เข้าใจอย่างที่คนไทยเข้าใจก็ได้ถ้าหากไม่อธิบาย ทั้งที่เขาก็รู้ “ตัวหมายถึง” ว่า ข้าวคืออะไร ปลาคืออะไร ทั้งนี้เพราะในระบบการเป็นสิ่งแทนเกี่ยวกับอาหารของคนฝรั่งเศส ข้าวไม่ใช่อาหารหลัก แต่ขนมปังต่างหากที่จะเป็นอาหารหลักและเป็นสัญลักษณ์ของการมีกิน ไม่อด และมีชีวิตอยู่รอด ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจที่ในความหมายของคนไทยจะใช้คำว่า ข้าว แล้วคนฝรั่งเศสจะใช้คำว่าขนมปัง เพราะข้าวในระบบการเป็นสิ่งแทนของอาหารของคนไทยกับคนฝรั่งเศสไม่เหมือนกัน นี่คือการแตกต่างของคำว่า “ตัวหมายถึง” และ “การแทน”

การศึกษาวิธีการแทนแห่งความหมาย เพื่อตอบคำถามที่ว่า “ความหมายมาจากไหน” และ “เราจะบอกความหมาย “ที่แท้จริง” ของถ้อยคำหรือภาพได้อย่างไร” นั้น มี 3 แนวทางดังต่อไปนี้

1. Reflective approach สำหรับแนวทางนี้ มองว่าความหมายคือความคิดที่มีอยู่ในวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริง และภาษาจะทำหน้าที่เสมือนกระจก ในการสะท้อนความหมายที่แท้จริงออกมา เพราะมันมีอยู่ในโลกนี้อยู่แล้ว แนวคิดที่มอง

ว่าภาษามีหน้าที่สะท้อนหรือเลียนแบบความจริงที่มีอยู่แล้วในโลกนี้และถูกกำหนดไว้ตายตัวนี้ บางครั้งถูกเรียกว่า “mimetic”

2. Intentional approach แนวทางนี้จะตรงกันข้ามกับแนวทางแรก คือจะมองว่า ผู้พูดหรือผู้เขียนนั่นเองที่เป็นคนกำหนดความหมายเกี่ยวกับโลกผ่านภาษา ถ้อยคำต่างๆ หมายถึงสิ่งที่ผู้เขียนตั้งใจให้มันมีความหมายเช่นนั้น แต่ก็มีข้อโต้แย้งว่า เราไม่อาจเป็นแหล่งของความหมายในภาษาได้เพียงลำพัง ความหมายที่เราตั้งใจเป็นส่วนตัวจะต้องเข้าสู่กฎเกณฑ์ รหัส และชนบทของภาษา เพื่อให้เข้าใจร่วมกันได้
3. Constructionist approach แนวทางนี้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นสรรพสิ่งหรือผู้ใช้ภาษาคนใดคนหนึ่งก็ไม่สามารถกำหนดความหมายในภาษาได้อย่างตายตัว โลกแห่งสสารไม่ได้มีความหมายโดยตัวของมันเอง หากแต่เป็นระบบของภาษาหรือระบบอะไรก็ตามที่เรากำลังใช้แทนความคิดรวบยอด ทั้งนี้ ความหมายไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณภาพเชิงวัตถุของสัญญาณเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับหน้าที่เชิงสัญลักษณ์ของมันด้วย

สิ่งของบางอย่างและคนบางคนมีความหมายโดยนัยจำเพาะ เราเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงสัญญาณเข้ากับความหมายบางอย่าง เช่น ชนชนกที่วางคู่กับหน้าไม้และลูกธนูอาจแฝงความหมายของชนพื้นเมืองในอเมริกาเหนือ คนบางคนก็มีความเชื่อมโยงกับความหมายบางอย่างที่คนในวัฒนธรรมนั้นไม่รู้ เช่น ประธานาธิบดีของสหรัฐฯ ที่ไม่ว่าเขาหรือเธอจะเป็นใครก็จะกุมความหมายโดยนัยถึงอำนาจและความเป็นผู้นำโลก ทั้งสิ่งที่ไม่ใช่ชีวิตและมนุษย์ต่างก็เป็นสัญญาณอย่างเห็นได้ชัด และยังเป็นสัญญาณที่มีความหมายโดยนัยจำเพาะด้วยด้วย (Nick Lacey, 1998)

จะพบว่าทฤษฎีเกี่ยวกับการแทนมีความสอดคล้องกับความเห็นของ Saussure (อ้างในวินดี ทองเอก, 2533) ที่ว่า “เนื้อหา” ไม่ใช่ตัวกำหนด “ความหมาย” แต่ “ความสัมพันธ์” ที่อยู่ภายในตัวระบบสัญญาณเป็นตัวสร้างความหมายขึ้น ดังนั้น ตัวหมาย (signifier) แต่เพียงลำพังจะไม่สามารถสร้างความหมายได้เลย หากขาดความสัมพันธ์ที่มีอยู่กับตัวหมายถึง (signified) การจะเข้าใจตัวหมายได้จึงต้องมีการเรียนรู้ กล่าวคือ ต้องปรากฏความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบขึ้นระหว่างตัวหมายและตัวหมายถึงอย่างแน่ชัด ซึ่งความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบนี้เรียกว่า รหัส (code) ที่เป็นตัวสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น

ทฤษฎีนี้จะช่วยในการอธิบายกระบวนการสร้างความหมายของสมญานามในข่าวกีฬา และนำไปสู่ข้อเท็จจริงที่เป็นคำตอบของปัญหานำวิจัยในครั้งนี้ได้

แนวคิดเรื่องการใช้สมญานามในหนังสือพิมพ์

สมญานาม หรือฉายา (label) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึงชื่อที่ตั้งให้กันเล่นๆ หรือตามลักษณะที่หมายรู้กันในหมู่คณะ แขนงน้อย บุญยเนตร (2529, อ้างในวันดี ทองงอก, 2533) สรุปไว้ว่าสมญานามเป็นคำคะนองรูปแบบหนึ่ง มีลักษณะดังนี้

1. เป็นถ้อยคำที่มีการเปลี่ยนความหมายประเภทที่เป็นกลุ่มคำนาม กริยา เช่น “เนื้อสด” “เจ้ากรรม ขาวลือ” เป็นต้น
2. เป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำว่า “มาเฟีย” “บิกเจอร์ส” เป็นต้น ภาษาอื่น ได้แก่ “เสี่ย” “ซือแป๋” เป็นต้น
3. เป็นคำที่ประกอบด้วยคำภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศ เช่น “เด็กฮาร์ด” “ลุงแซม” เป็นต้น
4. เป็นคำที่เป็นภาษาต่างประเทศ-คำต่างประเทศ เช่น “อารามบอย” เป็นต้น

โดยส่วนประกอบของคำที่เป็นสมญานาม มีทั้งที่เป็นคำเดี่ยว เช่น ซือแป๋ ออหรี คำประสม เช่น สิบแปดมงกุฎ ทางเครื่อง วลี เช่น ไดโนเสาร์เต่าล้านปี และเป็นประโยค เช่น แม่ค้าขายเนื้อสด เป็นต้น ทั้งนี้ สมญานามจะทำหน้าที่เป็นคำนามเพียงอย่างเดียว ส่วนความหมายของสมญานาม แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เป็นความหมายจากคำเกิดใหม่ที่มีความหมายสื่ออารมณ์ความรู้สึกดีหรือไม่ดี เช่น บิกเจอร์ส (ดี) และ ออหรี (ไม่ดี) เป็นต้น
2. เป็นความหมายที่เปลี่ยนมาจากคำเดิม เช่น แมงดา เมืองลอดซ็องสิงคโปร์ เป็นต้น

วันดี ทองงอก (2533) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องสมญานามในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ช่วงเวลา พ.ศ. 2523-2531 พบว่า หนังสือพิมพ์ให้สมญานามกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นบุคคล ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักและมีขนาดใหญ่ และกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัตถุสิ่งของและสัตว์ โดยมีที่มาของการกำหนดชื่อจากลักษณะเฉพาะตัวของหนังสือพิมพ์เอง และการแสดงออกของสิ่งที่เป็นข่าว ที่มาของชื่อที่เกิดขึ้นมีวิธีการสื่อความหมาย จากแนวความคิดส่วนตัวของผู้ตั้งชื่อ ผ่านการใช้ภาษา ความเปรียบที่ให้นัยยะแห่งความหมายทั้งแบบตรงไปตรงมาและแบบแฝงที่มีตัวสัญลักษณ์หรือ

ตัวอักษรเป็นสื่อกลาง ทั้งนี้ การทำความเข้าใจจำเป็นต้องทราบและเข้าใจแนวคิดของตัวผู้ตั้งชื่อ และบริบทของข่าวที่เป็นสภาพและวัฒนธรรมเดียวกันของผู้ตั้งและผู้อ่าน

สมญานามแต่ละชื่อจะคงอยู่ได้นานเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่เป็นข่าว
2. บทบาทของสิ่งที่ได้รับสมญานาม
3. ระยะเวลาของการเป็นข่าว

ชูพงศ์ มณีน้อย เจ้าของนามปากกา “แม่มดจันทร์” ประจำคอลัมน์สำนักข่าวหัวเขียวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีความเห็นว่า การใช้ภาษาสมญานามกับคนไทยเป็นเรื่องรสนิยมที่คนไทยชื่นชอบ เนื่องจากคนไทยมักจะให้สมญานามกับคนที่เป็นที่รู้จัก ด้วยความเป็นคนที่มีความสนใจในบุคลิกและความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ สมญานามจึงเสมือนเป็นกรอบความคิด (concept) ของคนนั้นที่จะใช้เรียกแทนชื่อจริง ถือเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ไม่เฉพาะกับคนไทยเท่านั้น แม้กระทั่งหนังสือพิมพ์ฝรั่งก็ใช้เหมือนกัน ซึ่งอาจจะใช้มากกว่าอีกด้วย

จากลักษณะเช่นนี้เอง หน้าข่าวต่างประเทศจึงปรากฏสมญานามบุคคลอยู่โดยทั่วไป จากการแปลข่าวที่ได้รับจากต่างประเทศเป็นภาษาไทย สมญานามหรือคำคะนอง (slang) ของนักข่าวต่างประเทศจึงถูกแปลเพื่อเรียกร้องความสนใจด้วย ซึ่งสมญานามของข่าวต่างประเทศมีลักษณะเป็นสมญานามสำเร็จรูปที่นักข่าวต่างประเทศตั้งให้แล้วส่งมายังหนังสือพิมพ์ การนำเสนออีกแปลไปตามเนื้อหาข่าวนั่นเอง

ในขณะที่สมญานามในข่าวหน้าหนึ่งถูกใช้เพื่อสื่อสารกับผู้อ่าน เป็นการตอบสนองของความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านที่เมื่อหยิบหนังสือพิมพ์ขึ้นอ่าน หน้าแรกคือหน้าต่างที่จะดึงความสนใจของผู้อ่านไว้ในระดับหนึ่ง ขณะเดียวกันยังทำหน้าที่ถ่ายทอดอารมณ์แทนผู้อ่าน หรือผู้ที่ได้รับความเสียหายด้วยภาษาข่าว โดยเฉพาะพาดหัวข่าวและความนำข่าว จึงต้องใช้คำที่ให้ภาพลักษณ์และให้อารมณ์แก่ผู้อ่านส่วนหนึ่ง ถึงกระนั้น พื้นที่การนำเสนอก็มีข้อจำกัดอยู่มาก และเป็นข้อจำกัดที่โดดเด่นกว่าหน้าอื่น ซึ่งส่งผลให้เกิดสมญานามนามมากขึ้นตามไปด้วย

นอกจากนี้ ผลจากการวิจัยของวันดี ทองงอกยังพบว่า ในหน้าข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีสมญานามปรากฏอยู่มากกว่าข่าวอื่นๆ เพราะหลักการของหน้าที่กีฬาต้องการให้คนจำง่าย อย่างเช่น การเรียกนามของนักมวย ไม่นิยมเรียกชื่อจริงตรงๆ แต่มักจะเรียกเป็นสมญานาม ซึ่ง

สมญานามส่วนใหญ่อาจจะบรรยายลักษณะเด่นของนักมวยแต่ละคน หรือชื่อเล่นจริงๆของนักมวยคนนั้นๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความรู้สึกคุ้นเคยและจำนักมวยแต่ละคนได้ง่ายยิ่งขึ้น

วีรพงษ์ ยวระโนภาษ คอลัมนิสต์ประจำหน้ากีฬาของไทยรัฐบอกว่า “สมญานามกับกีฬา เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เพราะการให้ฉายาหรือสมญานามเป็นการสร้างความสดชื่น มีชีวิตชีวาได้... แทนจะไม่มีใครที่ได้รับฉายา และบุคคลหนึ่งคนหรือนักกีฬาหนึ่งคน ส่วนใหญ่จะมีชื่อที่เราตั้งให้มากกว่าหนึ่งชื่อ”

ทั้งนี้ ผู้ที่มีบทบาทในการตั้งหรือให้สมญานามแก่บุคคลในข่าว มักจะเป็นนักหนังสือพิมพ์ระดับอาวุโส และมีประสบการณ์ด้านการทำข่าวมาเป็นเวลานาน เพราะจะรู้จักและมีความใกล้ชิดกับบุคคลในข่าวเพียงพอที่จะทราบว่าบุคคลผู้นั้นเป็นอย่างไร มิเช่นนั้น สมญานามที่ตั้งอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงและไม่เป็นที่เข้าใจหรือเป็นที่นิยมของผู้อ่าน

จึงกล่าวได้ว่า สมญานามในหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นเพื่อสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน เป็นการลดความซ้ำซ้อนในการกล่าวชื่อบุคคลและตำแหน่งซ้ำไปซ้ำมา ซึ่งจะทำให้คนเบื่อและขาดรสชาติในการอ่าน เพราะไม่มีอะไรแปลกใหม่ อีกทั้งยังเป็นการง่ายต่อการสื่อสารกับประชาชนที่มีอยู่หลายระดับ ภาษาจึงต้องง่ายและไม่เป็นทางการ และที่สำคัญสอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่านที่ชอบความง่าย ทั้งยังเป็นรสนิยมของคนไทยส่วนหนึ่ง โดยมักจะปรากฏในคอลัมน์หรือบทความมากกว่าข่าว

จากแนวคิดเรื่องการใช้สมญานามนี้จะช่วยให้เราอธิบายถึงการใช้สมญานามและลักษณะทั่วไปของสมญานามได้ในเบื้องต้น โดยจะนำไปเปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ ว่ามีการใช้สมญานามเช่นเดียวกับที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์หรือไม่ และมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องสมญานามในข่าวกีฬาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสมญานามที่ปรากฏในข่าวกีฬา และอธิบายถึงที่มาและกระบวนการสร้างความหมายของสมญานามนั้นๆ พร้อมทั้งเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนหรือความแตกต่างในการใช้สมญานามในข่าวกีฬาระหว่างสื่อ 3 ประเภท ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ จะใช้ระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. ประเภทสื่อ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาสมญานามในข่าวและรายการกีฬาของสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ดังนี้

1.1 โทรทัศน์ ได้แก่ ข่าวและรายการกีฬารวมทั้งการถ่ายทอดการแข่งขัน

1.1.1 ข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์ 3 ช่อง คือ

- สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เนื่องจากทางสถานีได้ร่วมมือกับบริษัทชินวัตรแซทเทลไลท์ ส่งสัญญาณแพร่ภาพรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในระบบดิจิทัล ครอบคลุมพื้นที่ในทวีปเอเชีย แอฟริกา ยุโรป ประเทศออสเตรเลีย และประเทศสหรัฐฯ ทำให้ชาวไทยและชาวต่างประเทศที่อยู่ในภูมิภาคต่างๆเกือบทั่วโลกสามารถรับชมข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรมของเราได้โดยตรง

- สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 เพราะเป็นสถานีที่มีเครือข่ายพื้นที่ออกอากาศครอบคลุมทั่วประเทศ ประชาชนสามารถรับชมรายการของสถานีได้อย่างชัดเจน และยังเคยได้รับรางวัลการส่งเสริมรายการกีฬารวมทั้งนำเสนอข่าวกีฬาประจำวันยอดเยี่ยมจากสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย และสมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงแห่งประเทศไทยติดต่อกันหลายสมัย

- สถานีโทรทัศน์ไอทีวี เป็นสถานีที่ส่งสัญญาณแพร่ภาพออกอากาศด้วยระบบ UHF (Ultra High Frequency) ซึ่งเป็นสัญญาณที่มีความถี่สูงมาก คือ ระหว่าง

510-790 MHz แตกต่างจากสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆที่แพร่ภาพด้วยระบบ VHF (Very High Frequency) ซึ่งมีย่านความถี่ระหว่าง 47-230 MHz ถือเป็นสถานีโทรทัศน์รายการล่าสุดที่มีความโดดเด่นในการนำเสนอข่าว โดยเฉพาะข่าวกีฬา นั้นมีรูปแบบที่แตกต่างจากช่องอื่นอย่างเห็นได้ชัด

ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาเฉพาะข่าวกีฬาในช่วงข่าวภาคค่ำ เวลาประมาณ 19.30 น. เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ประชาชนติดตามรับชมมากกว่าข่าวภาคอื่นๆ โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เดือนละ 7 ครั้งต่อหนึ่งสถานีเป็นเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน

1.1.2 รายการกีฬาทางโทรทัศน์ สำหรับรายการกีฬาจะแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ รายการถ่ายทอด(สด)การแข่งขันกีฬา กับรายการกีฬาทั่วไป

ก. รายการถ่ายทอด(สด)การแข่งขันกีฬาจะเลือกทำการศึกษาเฉพาะการถ่ายทอดมหกรรมกีฬา 2 รายการ คือ การแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป หรือ “ยูโร 2000” ในระหว่างวันที่ 10 มิถุนายนถึง 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 ที่ประเทศเนเธอร์แลนด์และเบลเยียม โดยสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอด และการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ในระหว่างวันที่ 10 กันยายนถึง 1 ตุลาคม พ.ศ. 2543 ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย โดยโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย (ทีวี่พูล) ผู้วิจัยจะใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เลือกวันที่ทำการศึกษาจากกำหนดการถ่ายทอดสดรายการรายการละ 6 ครั้ง รวมรายการถ่ายทอดสดทั้งสิ้น 12 ครั้ง โดยในกรณีของโอลิมปิกเกมส์ จะทำการศึกษาจากทุกประเภทกีฬาที่มีการถ่ายทอดในวันที่ถูกเลือกขึ้นมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข. รายการกีฬาทั่วไป จะเลือกทำการศึกษา 3 รายการ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เดือนละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 6 เดือน ดังนี้

- รายการช่อง 5 กีฬาโลก ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 11.30-12.00 น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ได้แก่ วันที่ 26 พฤษภาคม, 2 มิถุนายน, 14 กรกฎาคม, 11 สิงหาคม, 22 กันยายน และ 6 ตุลาคม

- รายการเจาะสนาม ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา 14.30-15.30 น. ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้แก่ วันที่ 13 พฤษภาคม, 3 มิถุนายน, 29 กรกฎาคม, 5 สิงหาคม, 23 กันยายน และ 14 ตุลาคม
- รายการเวิร์ลด์ชอคเกอร์ แอนด์ สपोर्ट ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 22.15 น. ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ได้แก่ วันที่ 19 พฤษภาคม, 30 มิถุนายน, 7 กรกฎาคม, 18 สิงหาคม, 1 กันยายน และ 20 ตุลาคม

รวมรายการกีฬาทั้งสิ้น 18 ครั้ง ในกรณีที่ทางสถานีงดออกอากาศให้ใช้ข้อมูลของครั้งหรือสัปดาห์ต่อไปแทน

1.2 วิทยุ ได้แก่ ข่าวและรายการกีฬา จาก Sport Radio คลื่นข่าวกีฬา ที่นำเสนอรายการตลอด 24 ชั่วโมงทุกวันทางสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. FM 99.0 MHz เพียงสถานีเดียว เนื่องจากเป็นสถานีที่ได้รับความนิยมสูงสุดในบรรดาคลื่นทั้งหมดของอ.ส.ม.ท. และผลิตรายการโดยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในข่าวกีฬาหลายประเภทจากบริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นเจ้าของธุรกิจสื่อกีฬารายใหญ่ ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เดือนละ 7 ครั้งต่อหนึ่งรายการเป็นเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน

1.3 หนังสือพิมพ์ ได้แก่ ข่าวกีฬา ของหนังสือพิมพ์รายวันรวม 3 ชื่อฉบับ โดยเลือกศึกษาจากหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Popular Newspaper) 1 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ซึ่งมียอดจำหน่ายสูงสุดตามลำดับ และมีความโดดเด่นในการนำเสนอข่าวกีฬาด้วยการแยกออกเป็น ส่วน (section) ต่างหากโดยมีการพาดหัวข่าวและพิมพ์สีเหมือนหน้าหนึ่ง และหนังสือพิมพ์เฉพาะด้าน (Specialized Newspaper) 1 ชื่อฉบับ ได้แก่ สยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ รายวัน ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านที่มียอดจำหน่ายสูง

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เดือนละ 7 ครั้งต่อหนึ่งชื่อฉบับเป็นเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน

อนึ่ง การสุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกวันที่จะทำการศึกษาข่าวกีฬาของแต่ละสื่อ จะมีวันที่ซ้ำซ้อนกันทั้งในสื่อประเภทเดียวกันเองและสื่อคนละประเภท ผู้วิจัยมองว่าจะเป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบการใช้สมุณานามในข่าวกีฬาของสื่อแต่ละประเภทได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งในสื่อ

เดียวกันเอง หากมีนโยบายและ/หรือข้อจำกัดบางประการที่แตกต่างกันก็อาจส่งผลต่อการใช้สมภูณานามในข่าวกีฬาเช่นเดียวกัน และทำให้เราพบแง่มุมอื่น ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

2 ประเภทบุคคล (Key Informant) กล่าวคือ เป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการผลิตข่าวและรายการกีฬาทางสื่อแขนงต่างๆ ได้แก่

- ทรงอิทธิฤทธิ์ สิงโต หัวหน้าฝ่ายและผู้ประกาศข่าวกีฬาของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และเป็นผู้ดำเนินรายการช่อง 5 กีฬาโลก (5 กรกฎาคม 2543)
- วีระพงษ์ ยาวะโนภาษ ผู้สื่อข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เจ้าของนามปากกา "พงษ์ระวี" (8 พฤษภาคม 2545)
- สาธิต กรีกุล ผู้ประกาศข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 และคอลัมนิสต์ของหนังสือพิมพ์สยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ เจ้าของนามปากกา "บ๊ิกจ๊ะ" (7 พฤษภาคม 2545)
- ศุภี วัฒนวิชัย ผู้สื่อข่าวต่างประเทศของหนังสือพิมพ์สยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์รายวัน และโปรดิวเซอร์รายการเวิร์ลด์ ชอคเกอร์ แอนด์ สปอร์ต (12 เมษายน 2545)
- อุไร ปทุมมาวัฒนา ผู้สื่อข่าวต่างประเทศของหนังสือพิมพ์สยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ เจ้าของนามปากกา "มาเพียร" (12 เมษายน 2545)

3 ประเภทเอกสาร ได้แก่ สคริปต์ข่าวและรายการกีฬาที่ออกอากาศทางวิทยุและโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และนิตยสารเกี่ยวกับกีฬาทั้งของไทยและต่างประเทศ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมสมภูณานามจากกลุ่มตัวอย่าง

1.1 โทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเทปข่าวและรายการกีฬาที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ตามวันที่ได้สุ่มเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 126 วัน ในกรณีที่ไม่สามารถบันทึกเทปเองได้ตามวันที่กำหนด ผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอดูเทปข่าวหรือสคริปต์ข่าวกีฬาในวันนั้นๆที่สถานีโทรทัศน์

1.2 วิทยุ ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเทปข่าวและรายการกีฬาของสปอร์ต เรดิโอ ทางสถานีวิทยุ อ.ส. ม.ท. FM 99.0 MHz ตามวันที่ได้เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ยกเว้นข่าวและรายการที่ผลิตโดย อ.ส.ม.ท. และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รวมทั้งรายการเส้นทางยานยนต์ คนรัก

บ้าน ท่องไทยไปกับแคมป์ปิ้ง และสปอร์ต เอนเตอร์เทน ซึ่งมีได้มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา และ เนื่องจากเป็นรายการที่ออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง จึงมีบางวันที่ผู้วิจัยไม่สามารถบันทึกเทป ได้อย่างครบถ้วน จึงไปขอบันทึกเทปต่อจากเทปที่ทางผู้ผลิตรายการบันทึกเก็บไว้ทุกสัปดาห์ที่ แผนกวิทยุ ของบจม. สยามสปอร์ต ซินดิเคท

- 1.3 หนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยหาซื้อหนังสือพิมพ์ตามแผงหนังสือทั่วไปตามวันที่ได้สุ่มเลือกมาเป็นกลุ่ม ตัวอย่างทั้ง 3 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ (เฉพาะกรอบเช้าในกรุงเทพมหานคร) และสยาม กีฬา สตาร์ชอคเกอร์ รายวัน รวมหนังสือพิมพ์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 126 ฉบับ ฉบับไม่สามารถหาซื้อได้ กรณีของไทยรัฐและเดลินิวส์ จะถ่ายสำเนาเฉพาะหน้าข่าวกีฬาจากฉบับของ ห้องสมุด ส่วนสยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์นั้น ผู้วิจัยไปขอดูที่กองบรรณาธิการของสยามกีฬา

ในระหว่างการเก็บรวบรวมสมุณานามในข่าวกีฬา ผู้วิจัยได้จดบันทึกความเหมือนหรือ ความแตกต่างในการให้และการใช้สมุณานามของแต่ละสื่อ แต่ละชื่อฉบับและแต่ละสถานีด้วย โดยเฉพาะในวันที่กลุ่มตัวอย่างของแต่ละสื่อถูกเลือกขึ้นมาเหมือนกัน ทำให้พบข้อเปรียบเทียบ ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตข่าวและรายการกีฬาทางสื่อแขนงต่างๆ เมื่อเก็บรวบรวมสมุณานามที่ปรากฏอยู่ในสื่อต่างๆ ได้พอสมควรแล้ว จึงเริ่มสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตข่าวและรายการกีฬาตามสื่อแขนงต่างๆ โดยอาศัยการบันทึกเทป ผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) โดยแนวคำถามจะเกี่ยวกับลักษณะของ สมุณานามที่รวบรวมได้ และการใช้สมุณานามในแต่ละสื่อตามวัตถุประสงค์การวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอื่นๆ

การสืบค้นความหมายของสมุณานาม นอกเหนือไปจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตข่าวและรายการกีฬาทางสื่อแขนงต่างๆแล้ว ผู้วิจัยยังอาศัยข้อมูลจากนิตยสารและ หนังสือพิมพ์เฉพาะประเภทกีฬานั้นๆด้วย พร้อมทั้งใช้เป็นแหล่งอ้างอิงของสมุณานามที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ

ทั้งนี้ สมุณานามบางชื่อที่ปรากฏในข่าวกีฬาเป็นชื่อที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในข่าวหรืองานเขียนอีกหลายประเภท ผู้วิจัยจะค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือที่เกี่ยวกับศัพท์สำนวนหรือสแลงต่างๆ และหนังสืออื่นๆที่มีการกล่าวถึงเรื่องราวของบุคคล สถานที่ หรือสิ่งที่ได้รับสมุณานาม

การตรวจสอบข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่างๆเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่อยู่ในวงการสื่อมวลชนด้านกีฬาประกอบกับข้อมูลจากนิตยสารและหนังสือพิมพ์เฉพาะประเภทกีฬานั้นๆมาเปรียบเทียบกันว่า การสร้างหรือตั้งสมญานามและความหมายของสมญานามต่างๆที่ผู้วิจัยรวบรวมได้จากทั้ง 3 สื่อ นั้น มีความสอดคล้องหรือตรงกันหรือไม่ เมื่อมีข้อมูลส่วนใดส่วนหนึ่งขัดแย้งกัน ก็จะพิจารณาจากประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ นอกจากนี้ สมญานามบางส่วนที่ปรากฏอยู่ในสื่อถูกแปลจากภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยใช้หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารของต่างประเทศ หรือของไทยที่เป็นภาษาอังกฤษซึ่งใช้ข้อมูลจากสำนักข่าวต่างประเทศเป็นแหล่งอ้างอิง เพื่อยืนยันว่าเป็นการแปลจากภาษานั้นๆจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำสมญานามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่เลือกทำการศึกษามาจัดหมวดหมู่ และเรียงลำดับตัวอักษรไว้เพื่อให้สะดวกต่อการสืบค้น ดังนี้

- ที่มาของสมญานาม (สื่อไทยตั้งขึ้นเองหรือแปลจากต่างประเทศ)
- ระดับของบุคคลหรือสิ่งที่ได้รับสมญานาม
- องค์ประกอบในการสร้างสมญานาม
- ชนิดของกีฬาที่มีการให้สมญานาม
- ประเภทของสื่อที่พบสมญานาม
- ลักษณะของคำหรือโวหารที่ใช้ในการให้สมญานาม

ทั้งนี้ การจัดหมวดหมู่ของสมญานามบางประเภท อันได้แก่ แหล่งที่มาของสมญานาม และองค์ประกอบในการสร้างสมญานาม จำเป็นจะต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่อยู่ในแวดวงกีฬาประกอบด้วย

นอกจากนี้ สมญานามชื่อใดที่อ้างถึงบุคคลเดียวกันหรือสิ่งเดียวกัน แม้ปรากฏอยู่ในเนื้อข่าวหลายครั้งก็ให้นับเป็นหนึ่งชื่อ เว้นแต่เป็นสมญานามชื่อเดียวกันหากมิได้อ้างถึงบุคคลเดียวกันหรือสิ่งเดียวกันให้นับเป็นสองชื่อ และชื่อที่นักกีฬาใช้ในการแข่งขันจะไม่นับเป็นสมญานาม

2. ใช้ทฤษฎีสัญญวิทยาเกี่ยวกับการถ่ายทอดความหมาย และทฤษฎีการแทน (representation) เป็นกรอบในการอธิบายการตั้งหรือให้สมญานามแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าใช้ภาษา

หรือโวหารอย่างไร และมีที่มาหรือองค์ประกอบในการสร้างหรือให้สมญานามจากอะไร รวมทั้งการสื่อความหมายของสมญานามแต่ละชื่อเป็นอย่างไร สะท้อนมุมมองของใคร เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง และมีนัยบวกรหรือลบอย่างไร และการใช้ภาษาที่แตกต่างกันสร้างความหมายเป็นอย่างไร โดยตรวจสอบผลการวิเคราะห์ดังกล่าวกับผู้ที่อยู่ในแวดวงกีฬา หรือหนังสือนิตยสารกีฬาที่มีการให้สมญานามชื่อเดียวกันนั้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง (หรือมีความเป็นไปได้มากที่สุด ในกรณีที่เป็นสมญานามที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ)

3. แยกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตข่าวกีฬาตามประเภทของสื่อ และผู้ที่อยู่ในวงการสื่อมวลชนด้านกีฬา แล้วใช้แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สมญานามมาช่วยอธิบายจุดมุ่งหมายของการใช้สมญานาม และวิธีการใช้สมญานามของแต่ละสื่อในการปฏิบัติงานจริงจากคำบอกเล่าและความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตข่าวและผู้ที่อยู่ในแวดวงสื่อมวลชนด้านกีฬา รวมทั้งการยอมรับและความนิยมในสมญานามแต่ละชื่อ แต่ละประเภท โดยใช้ข้อมูลจากผู้วิจัยสังเกตพบในระหว่างการเก็บรวบรวมสมญานามเป็นส่วนประกอบ ทั้งนี้ในการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวผู้วิจัยจะใช้สมญานามที่เก็บรวบรวมได้ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ส่วนหนึ่ง รวมกับสมญานามอื่นๆที่น่าสนใจและมีความหลากหลายซึ่งเก็บรวบรวมไว้ก่อนหน้านี้อีกส่วนหนึ่ง ในการตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างและสมบูรณ์ที่สุด เนื่องจากในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล อาจมีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาบางประเภทถูกนำเสนอหรือไม่หรือไม่มีเลย

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลจะใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description) เพื่อจำแนกลักษณะของสมญานาม และอธิบายถึงความหมายและวิธีการสร้างสมญานามในข่าวกีฬา พร้อมทั้งเปรียบเทียบการใช้สมญานามในข่าวกีฬาระหว่างสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ โดยจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ลักษณะของสมญานามในข่าวกีฬา

1.1 ที่มาของสมญานาม

- 1.1.1 ทับศัพท์หรือแปลจากสื่อต่างประเทศ
- 1.1.2 สื่อมวลชนไทยตั้งขึ้นเองหรือดัดแปลงมา

1.2 ระดับการให้สมญานาม

- 1.2.1 ระดับวัตถุ

- 1.2.2 ระดับปัจเจกบุคคล
 - 1.2.3 ระดับคณะบุคคลหรือองค์กร
 - 1.2.4 ระดับประเทศหรือสถานที่
 - 1.2.5 ระดับเหตุการณ์
2. การสร้างสมญานามและการสื่อความหมาย
- 2.1 องค์ประกอบในการสร้างสมญานาม
 - 2.1.1 พฤติกรรมหรือการกระทำ
 - 2.1.2 สถานภาพทางสังคม
 - 2.1.3 อาชีพ
 - 2.1.4 บุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัว
 - 2.1.5 ที่มาหรือภูมิลำเนา
 - 2.1.6 ชื่อเดิมหรือชื่อเล่น
 - 2.1.7 จุดเด่นหรือสิ่งที่ขึ้นชื่อ
 - 2.1.8 สัญลักษณ์ประจำตัว
 - 2.2 การสื่อความหมายของสมญานาม
 - 2.2.1 ความหมายที่สะท้อนแนวคิดในเรื่องเพศ อายุ สีผิว หรือเชื้อชาติ
 - 2.2.2 ความหมายที่มีนัยบวก และนัยลบ
 - 2.2.3 ความหมายที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนผู้ให้สมญานามกับแหล่งข่าว
3. การใช้สมญานามในข่าวกีฬาของสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์
- 3.1 สื่อโทรทัศน์
 - 3.2 สื่อวิทยุ
 - 3.3 สื่อหนังสือพิมพ์

ข้อมูลทั้ง 3 ส่วนจะถูกนำเสนอในบทที่ 4 บทที่ 5 และบทที่ 6 ตามลำดับ ประกอบด้วยการสรุปและอภิปรายผลในบทที่ 7 เป็นบทสุดท้าย

บทที่ 4

ลักษณะทั่วไปของสมญานาม

การศึกษาสมญานามที่ปรากฏอยู่ในข่าวและรายการกีฬาจากสื่อมวลชน 3 แชนเนล อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ในช่วงระยะเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2543 ผู้วิจัยสามารถรวบรวมสมญานามได้ทั้งสิ้น 1,103 ชื่อ โดยจะพบมากที่สุดใ หนังสือพิมพ์ รองลงมาได้แก่ วิทยุ และโทรทัศน์เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ สมญานามบางชื่อจะ ปรากฏอยู่ในสื่อแขนงเดียว ขณะที่บางชื่อจะพบในสื่อทุกแขนง

เนื่องจากสมญานามที่ใช้มีเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้จัดกลุ่มของสมญานามโดยอาศัย ลักษณะทั่วไปที่พบ ดังนี้

1. ที่มาของสมญานาม

มีสมญานามในข่าวและรายการกีฬาเป็นจำนวนมากทั้งที่ไม่สามารถค้นหาได้ว่า ใครเป็นผู้ ตั้งหรือริเริ่มใช้ เนื่องจากเป็นชื่อที่เรียกขานกันอย่างแพร่มาเป็นเวลานาน แม้ว่าจะมีคนรับสม อ้างว่าเป็นผู้ตั้ง แต่ก็ไม่มีใครสามารถยืนยันได้ว่า บุคคลผู้นั้นเป็นคนตั้งขึ้นจริง และผู้ที่นำมาใช้ ในสื่อเป็นคนแรกก็อาจไม่ได้เป็นผู้ตั้งขึ้นเองก็ได้ การสืบค้นที่มาของสมญานามที่เก็บรวบรวม ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จึงทำได้แต่เพียงชี้ว่าบุคคลกลุ่มใดที่เป็นผู้ริเริ่มใช้สมญานามเท่านั้น ไม่ สามารถระบุชื่อเป็นรายบุคคลได้

เมื่อพิจารณาถ้อยคำและความหมายของสมญานามที่พบในข่าวและรายการกีฬาทาง สื่อมวลชนแล้ว อาจแบ่งที่มาของสมญานามเหล่านั้นได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1.1 สื่อของไทยตั้งขึ้นเองหรือดัดแปลงจากสื่อต่างประเทศ

การตั้งสมญานามให้กับบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวมักเป็นผู้สื่อข่าวอาวุโสซึ่งมี ประสบการณ์ทำงานมานาน โดยสมญานามที่ตั้งโดยผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่มักจะไม่ค่อยได้รับ การยอมรับ สื่อมวลชนส่วนใหญ่ยอมรับว่า การให้สมญานามของพวกเขาไม่ได้อิงแบบ แผนหรือทฤษฎีตายตัว กล่าวคือ เมื่อมองตัวบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวแล้วเกิดความคิดอย่าง ใดอย่างหนึ่งขึ้นมาก็นำมาตั้ง แต่เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้ว การตั้งสมญานามของสื่อ ไทยมักแฝงไปด้วยพลังแห่งจินตนาการ เพราะคนไทยชอบเปรียบเทียบและรู้จักสรรคำใช้

สมญานามที่ตั้งขึ้นนั้นไม่ได้เป็นเพียงแค่อีโก้ที่ไพเราะเท่านั้น แต่ยังแฝงไปด้วยความหมายที่สะท้อนให้เห็นมุมมองและแนวคิดของผู้ตั้งได้เป็นอย่างดี โดยที่ผู้ตั้งเองมิได้คำนึงถึง เช่น

อัศวินม้ายาว หมายถึง เกียรติศักดิ์ เสนาเมือง นักเตะทีมชาติไทยที่ไปเซ็นสัญญาเล่นฟุตบอลกับสโมสร ฮัตเตอร์สฟิลด์ ทาวน์ ในดิวิชั่น 1 ของอังกฤษ แต่ไม่ค่อยมีโอกาสลงเป็นตัวจริง ได้แต่นั่งดูเพื่อนเล่นข้างสนาม

ตีเล็ก หมายถึง ทีมชาติฮ่องกง เนื่องจากเรามักเรียกเด็กชายที่มีเชื้อสายจีนว่า "ตี" แต่ฮ่องกงเป็นเพียงเกาะเล็กๆ เมื่อเปรียบเทียบกับจีนแผ่นดินใหญ่ สถานภาพจึงด้อยกว่า จึงเรียกว่า ตีเล็ก ซึ่งจะเข้ากับ ตีใหญ่ ที่หมายถึงจีนแผ่นดินใหญ่นั้นเอง

จะเห็นได้ว่าชื่อมวลชนไม่เพียงแต่จะตั้งสมญานามให้กับบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวในประเทศเท่านั้น แต่กับบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวในต่างประเทศ ชื่อของไทยก็ให้สมญานามด้วยเช่นกัน ซึ่งในบางครั้งบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวนี้อาจมีชื่อฉายาที่ชื่อต่างประเทศตั้งให้ หรือหากเป็นสโมสรกีฬา ก็มักมีกำหนดไว้แต่เดิมแล้ว แต่ชื่อเหล่านั้นเมื่อแปลหรือถอดความเป็นภาษาไทยแล้วไม่สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนหรือฟังไม่ใคร่เข้าที่นัก จึงต้องดัดแปลงจากชื่อเดิมหรือตั้งชื่อใหม่ขึ้น เช่น สโมสรลิเวอร์พูล มีฉายาว่า The Reds ครั้นชื่อของไทยจะแปลว่า ทีมสีแดง ตามภาษาอังกฤษก็ฟังดูห้วนจนเกินไป ผู้รับสารอาจไม่เข้าใจว่าสื่อต้องการอ้างอิงถึงทีมใด เพราะมีอีกหลายสโมสรที่มีสีประจำทีมหรือใช้สีแดงเป็นสีแดงเช่นเดียวกัน จึงตั้งขึ้นใหม่ว่า "หงส์แดง" ซึ่งมาจากตราสโมสรที่เป็นรูปนกที่ดูคล้ายๆหงส์

นอกจากนี้ ชื่อของไทยยังรู้จักเลียนแบบหรือดัดแปลงภาษาจากชื่อต่างประเทศ เช่น การใช้คำนำหน้านามตามด้วยชื่อ แบบภาษาต่างประเทศ ทำนองเดียวกับสมญานาม "เดอะ โบโร" The Boro ซึ่งหมายถึงสโมสรมิดเดิลส์โบรห์ "บิ๊กแม็ค" Big Mac ที่หมายถึง แกรี่ แม็คอัลลิสเตอร์ นักเตะของสโมสรลิเวอร์พูล มาตั้งให้กับคนที่เป็นข่าวของไทยบ้าง เช่น เดอะ ตุ๊ก บิ๊กแป๊ะ

สมญานามที่ชื่อไทยเป็นผู้ตั้งบางชื่อนั้นก็ไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าใครเป็นผู้ตั้ง เช่นเดียวกับสมญานามที่ชื่อต่างประเทศใช้ อย่างเช่น กรณีนายา "จอมโว" ของสมรภัทร์ คำสิงห์ นักชกเหรียญทองโอลิมปิกนั้น เริ่มแรกมาจากการสัมภาษณ์สมรภัทร์ของคุณทรงอภิ

รัชต์และคุณศรสวรรค์ เมื่อสมรักษ์พูดแสดงความมั่นใจว่าเขาสามารถเอาชนะคู่ต่อสู้ได้แน่ คุณศรสวรรค์จึงได้ทักขึ้นในทำนองที่ว่า ไม่กลัวใครเขาจะคิดว่าไม้หรือ พอเข้าวันรุ่งขึ้น หนังสือพิมพ์ก็พาดหัวข่าวว่า สมรักษ์ซี่ไม้ และกลายเป็นฉายา "ไม้อมตะ" ในที่สุด เพราะในการแข่งขันครั้งต่อๆมา สมรักษ์ก็ยังคงให้สัมภาษณ์แสดงความมั่นใจที่จะคว้าชัยชนะทุกครั้งไป

ทั้งนี้ มีสมญานามบางชื่อที่ให้แก่ประเทศที่ถูกกล่าวถึงในข่าวเป็นสมญานามที่ใช้ในงานเขียนประเภทอื่นมาก่อน โดยที่สื่อมวลชนในแวดวงกีฬาไม่ได้เป็นผู้ตั้งแต่อย่างใด เพียงแต่รับเอามาใช้อ้างอิงเพราะเป็นชื่อที่ผู้รับสารรู้จักและคุ้นหูอยู่แล้ว

1.2 ทับศัพท์หรือแปลจากสื่อต่างประเทศ

ข่าวและรายการกีฬาที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ มิได้นำเสนอเนื้อหาเฉพาะเรื่องในประเทศเท่านั้น ยังนำเสนอเรื่องราวของกีฬาจากต่างประเทศด้วย ซึ่งจากข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้ ต้องยอมรับว่าสัดส่วนเนื้อหาของกีฬาจากต่างประเทศมีมากเท่าเทียมกับกีฬาในประเทศ หรือบ่อยครั้งก็มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่มีมหกรรมกีฬา

ในยุคที่เราสามารถติดต่อสื่อสารกันข้ามทวีปได้เพียงเสี้ยววินาที จึงไม่น่าแปลกใจที่แฟนกีฬาจะสนใจติดตามกีฬาต่างประเทศมากขึ้นเรื่อยๆ สื่อมวลชนจึงมีหน้าที่หาข่าวหาเรื่องราวเหล่านั้นมาตอบสนองกับความต้องการของผู้รับสาร การส่งผู้สื่อข่าวไปทำข่าวหรือรายการกีฬายังต่างประเทศคงไม่ใช่วิธีที่ง่ายและคุ้มค่านัก วัตถุประสงค์ที่สื่อมวลชนจะหาได้ง่ายๆก็คือการซื้อข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศ ได้แก่ รอยเตอร์ เอพี เอเอฟพี หรือแม้กระทั่งจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตมาแปลหรือใช้เป็นข้อมูลประกอบ

นั่นคือแหล่งที่มาของสมญานามที่สื่อต่างชาติใช้หรือตั้งขึ้น ผู้สื่อข่าวของไทยก็ไม่ได้รู้จักหรือคุ้นเคยกับนักกีฬาบางคนหรือสโมสรกีฬาบางแห่งในต่างประเทศนัก การตั้งสมญานามขึ้นใหม่เองอาจจะทำได้ยาก จึงแปลหรือทับศัพท์จากสมญานามที่สื่อต่างประเทศใช้เสีย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

The Gunners หรือ ปืนใหญ่ หมายถึง สโมสรอาร์เซนอล แห่งพรีเมียร์ลีก อังกฤษ
ปีศาจแดง หรือ แร็ด เดวิลส์ (Red Devils) หมายถึง สโมสรแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด แห่งพรีเมียร์ลีก อังกฤษ

ซูเปอร์แมน หมายถึง โลธาร์ มัตเธอุส นักเตะทีมชาติเยอรมัน
 ไอ้ลาโง่ หรือ ดองกี้ (Donkey) หมายถึง โทนี อัดัมส์ กองหลังทีมชาติอังกฤษและ
 สโมสรอาร์เซนอล

อย่างไรก็ดี สมญานามที่เป็นชื่อทีมหรือสโมสรกีฬาที่สื่อต่างประเทศใช้นั้น ส่วนมาก
 พวกเขาก็มิได้เป็นผู้ตั้งขึ้น แต่เป็นชื่อฉายาที่สโมสรแต่ละแห่งกำหนดขึ้นตั้งแต่แรกตั้ง
 สโมสรหรืออาจได้มาจากวิธีอื่น เช่น สโมสรซันเดอร์แลนด์ ของอังกฤษ แต่เดิมใช้สมญา
 นาม "เรือรบ" เนื่องจากตราสโมสรเป็นรูปเรือ ต่อมาทางสโมสรได้จัดประกวดตั้งชื่อฉายา
 ใหม่ โดยให้คนในท้องถิ่นหรือแฟนบอลได้มีส่วนร่วม ซึ่งชื่อที่ชนะการประกวดก็คือ "Black
 Cat" ซึ่งเป็นชื่อหน่วยพิเศษของตำรวจ ที่มีจุดกำเนิดในเมืองซันเดอร์แลนด์นั่นเอง ทำให้สื่อ
 ของไทย โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์กีฬาที่มักเป็นต้นตอการเผยแพร่สมญานาม ต้องนำเรื่องนี้
 มาเสนอ เพื่อให้ผู้รับสารคนไทยรับทราบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เนื่องจากสื่อจะเปลี่ยนมาใช้
 สมญานามใหม่ของสโมสรนี้โดยแปลจากภาษาอังกฤษว่า "แมวดำ" เพื่อให้เข้าใจเป็นอย่างดี
 เดียวกันกับแฟนบอลทั่วโลก และตราสโมสรรูปเรือเดิมนั้นก็ยกเลิกไปแล้วด้วย

แต่เนื่องจากสื่อมวลชนมิได้อาศัยข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ใช้ภาษาอังกฤษในการ
 ถ่ายทอดเพียงอย่างเดียว สื่อมวลชนบางสำนักยังมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางภาษา
 อื่นๆที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ใช้ภาษาอื่นได้ด้วย ในบางครั้งจึงมีการแปล
 หรือทับศัพท์สมญานามของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวในภาษาอื่นออกมา ดังนี้

- ภาษาฝรั่งเศส เช่น เลส์ ดิแยบล์ รุซ ทับศัพท์จาก Les Diables Rouges หมายถึง
 ทีมชาติเบลเยียม
- ภาษาเยอรมัน เช่น แดร์ ไกเซอร์ ทับศัพท์จาก Der Kaiser หมายถึง ฟร็านซ์ เบค
 เค่นบาวเออร์ อดีตนักเตะและโค้ชทีมชาติเยอรมัน
- ภาษาสเปน เช่น เอล มาธาดอร์ ทับศัพท์จาก El Matador หมายถึง มาร์เซโล ซา
 ลาส นักเตะทีมชาติชิลี
- ภาษาอิตาลี เช่น สกาตรา อัสซัวร์รา ทับศัพท์จาก Squadra Azzurra หมายถึง
 ทีมนาโปลี

การทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตามยังมีปัญหาอยู่
 ค่อนข้างมาก ไม่เพียงแต่ในเรื่องของสมญานามเท่านั้น ยังรวมไปถึงชื่อของนักกีฬาด้วย

เนื่องจากยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน การทับศัพท์บางครั้งก็ใช้การเทียบพยัญชนะและสระตามตัวสะกดในภาษาไทย แต่บางครั้งก็เทียบจากการพูดหรืออ่านออกเสียงจริงๆของผู้บรรยายหรือคนในท้องถิ่นที่บางครั้งก็ออกเสียงไม่ตรงตามตัวสะกด เช่น ชื่อสกุลของนักฟุตบอลทีมชาติอังกฤษ Beckham ชื่อของไทยใช้ว่า เบ็คแฮม ซึ่งในการออกเสียงจริงๆจะไม่มีเสียง ฮ (h) หรือชื่อสโมสรฟุตบอล Norwich City ของอังกฤษ ชื่อของไทยใช้ว่า นอริชซิตี ตามการออกเสียงของเจ้าของภาษาที่ละตัว ว (w)

นอกจากนี้ ความแตกต่างของภาษาก็ยังก่อให้เกิดความสับสนมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ แต่เดิมชื่อมักทับศัพท์จากการออกเสียงแบบภาษาอังกฤษ ต่อมาเมื่อมีผู้สื่อข่าวกีฬารุ่นใหม่หรือมีความถนัดในภาษาต่างประเทศอื่นๆที่นอกเหนือไปจากภาษาอังกฤษเริ่มใช้คำทับศัพท์ตามการออกเสียงที่แท้จริงของเจ้าของภาษาที่เป็นต้นตอของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว เช่น สโมสรฟุตบอล Valencia ของสเปน แต่เดิมชื่อของไทยทับศัพท์ว่า วาเลนเซีย ตามการเทียบตัวสะกดซึ่งใกล้เคียงกับการออกเสียงตามผู้บรรยายภาษาอังกฤษมากที่สุด แต่ต่อมาเมื่อผู้สื่อข่าวเริ่มใช้ว่า บาเลนเซีย ตามหลักการออกเสียงที่แท้จริงของภาษาสเปน คือตัว v ออกเสียงเป็น บ

การทับศัพท์ตามการออกเสียงจริงของภาษานั้นๆ สื่อมวลชนด้วยกันเองบางคนบางค่ายยังไม่ยอมรับ เนื่องจากโดยปกติแล้วเรายังอ้างอิงข้อมูลจากภาษาอังกฤษเป็นหลัก และไม่มั่นใจว่าผู้ที่อ้างว่ารู้หรือมีความเชี่ยวชาญในภาษานั้นๆจะสามารถออกเสียงหรือทับศัพท์ได้อย่างแม่นยำจริงๆ การทับศัพท์ที่ปราศจากความเข้าใจหรือข้อตกลงร่วมกันของสื่อมวลชนนี้ย่อมก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้รับสาร เพราะชื่อแต่ละแขนงโดยเฉพาะชื่อสิ่งพิมพ์ก็จะใช้คำทับศัพท์ที่มีตัวสะกดแตกต่างกัน ผู้รับสารส่วนใหญ่ที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศไม่น่าจะไม่สามารถแน่ใจได้ว่า ชื่อที่สื่อใช้เรียกแตกต่างกันนั้นจะหมายถึงบุคคลหรือสิ่งเดียวกัน และชื่อใดที่สะกดได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงการทับศัพท์ตามหลักภาษาไทยโดยการไม่ใส่วรรณยุกต์ตามการออกเสียงสูงต่ำที่แท้จริงอีกด้วย

2. ระดับการให้สมญานาม

บุคคลหรือสิ่งที่ได้รับสมญานามในข่าวและรายการกีฬาตั้งแต่ยุคแรกๆมักจะเป็นผู้ที่มีชื่อเสียง และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวงการ ได้แก่ นักกีฬาหรือสโมสรกีฬาที่ชนะเลิศการแข่งขันหลายรายการ เพราะบุคคลหรือสิ่งเหล่านี้จะปรากฏเป็นข่าวอยู่บ่อยครั้งและได้รับความสนใจจากผู้รับสารอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งชื่อฉายาหรือสมญานามเหล่านั้น บางชื่อ

ที่ตั้งขึ้นจากองค์ประกอบที่ไม่แปรผัน เช่น สัญลักษณ์ประจำตัว ก็จะคงอยู่ตราบนานเท่านาน แต่ถ้าเป็นชื่อที่มีนัยแห่งการยกย่อง ชื่นชม หรือสรรเสริญ ก็อาจจะคงอยู่เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง ตามบทบาทที่บุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวแสดงออก

แม้ว่าปัจจุบันเริ่มมีการให้สมญานามแก่บุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวที่มีได้มีบทบาทโดดเด่น หรือเป็นที่น่าสนใจติดตามมากนัก แต่ก็ล้วนเป็นสมญานามประเภทที่ติดตัวมาแต่เดิม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสโมสรรหรือกีฬาต่างประเทศ ที่สื่อจะแปลหรือแปลงมาใช้ตามเพื่อเป็นสีสัน หากบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวเหล่านี้เริ่มประสบความสำเร็จมากขึ้น สื่อจึงจะเริ่มตั้งสมญานามให้ใหม่เป็นชื่อที่ 2 ชื่อที่ 3 ตามมา

ในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อแขนงต่างๆ พบว่ามีการให้สมญานามอยู่ 5 ระดับ คือ

2.1 ระดับวัตถุ

ในข่าวและรายการกีฬา แทบไม่ปรากฏว่ามีมีการให้สมญานามในระดับนี้ จากข้อมูลที่ได้พบเพียงชื่อเดียว คือ เจ้าหนอนเหล็ก ซึ่งหมายถึง รถไฟ

2.2 ระดับปัจเจกบุคคล

สื่อมักจะให้ฉายาหรือสมญานามแก่บุคคลในข่าว เพื่อเป็นสีสันหรือเพื่อความสะดวกรในการเรียกขาน โดยพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่ตกเป็นข่าว แล้วนำเอาจุดเด่นมาตั้งเป็นสมญานาม ซึ่งสมญานามที่ให้แก่บุคคลนั้นมี 2 ลักษณะ คือ

ก. ชื่อเฉพาะบุคคล

หมายถึงสมญานามที่เจาะจงใช้อ้างอิงถึงบุคคลผู้นั้นผู้เดียว มักเป็นสมญานามที่ระบุคุณสมบัติที่ไม่มีใครเสมอเหมือนของผู้ที่ตกเป็นข่าวอย่างชัดเจน ซึ่งเมื่อพูดถึง ผู้ฟังก็สามารถเข้าใจได้ในทันทีว่าหมายถึงบุคคลผู้ใด หรือหากแม้ไม่มีใครที่มีคุณสมบัติในชื่อนั้นใกล้เคียง ก็มักจะเลียงเสีย ไม่ตั้งให้ซ้ำกันกับสมญานามของผู้อื่นที่มีอยู่เดิม เพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้

เนื่องจากมีสมญานามที่เป็นชื่อเฉพาะบุคคลเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้แบ่งออกเป็น 2 หมวด ยึดสัญชาติของบุคคลที่ได้รับสมญานามเป็นเกณฑ์ คือ ชาว

ไทย และชาวต่างประเทศ ว่าได้รับสมญานามชื่ออะไรบ้าง โดยเรียงลำดับตัวอักษร ดังนี้

ชาวไทย

กนกศักดิ์ ปิ่นแสง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กหนก

พ.ต.ท. กุลธน ประจวบเหมาะ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กตัน

พล.อ.อ. เกษตร วจนนิล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กเต้

เกียรติศักดิ์ เสนาเมือง ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ ซิกี้ ศูนย์หน้าจอมตีลังกา ยอดหัวหอกจอมตีลังกา และอัศวินม้ายาว

ขจรศักดิ์ พรราวศรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าจอน

ขุนพิณิจ เกียรติตะวัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมพัด

จองชัย เทียงท่า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยจอง

พล.ต. จารึก อาริราชการ์ณย์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กจา

จินดาพร พังศรีพันธ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ็บลา

เจนิต พยัคฆ์ลำพอง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ประเทืองโหด

นพ. เจริญทัศน์ จิตนเสรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมอเปี้ยก

เจ็ดศักดิ์ จีระก้องเกียรติ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กเจ็ด

ฉัตรชัย สาสกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข่หนึ่ง

ร.ท. ไฉน ผ่องสุภา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าไหน

ชัชชัย พหลแพทย์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ น้ำชัช

พล.อ. ชัยณรงค์ หนูนภักดี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กหนูน

ชัยรัตน์ คำนวน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าช.

ชาญฤทธิ์ วงษ์ประเสริฐ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กตี๋

พล.อ. เชษฐา สุวานะจาโร ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กเหวียง

เชิงเนิน ศิษย์พุทธพิมพ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข่แมงกะพูนไฟ

โชคทวี พรหมรัตน์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้านกกระยางดำ

โชติช่วง รัตธรรมกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยปู่

แซมซัน กระทิงแดงยิม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บักจ่อย

ณรงค์ ระวีอ่วมวงศ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ วิลลี่ ธอรัน

ดุลยฤทธิ์ พวงทอง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ฉลามไก่

เดชกะล่อน ส.สุมาลี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมแข็ง

เดชาไทย เดชรัตน์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มุนษย์หินจูเนียร์
 ต่อวัย เศรษฐโสธร ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ฉลามไอ้ต
 เต็มศักดิ์ ปิตินานสารสมบัติ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยดำ
 ไตรภพ ลิมปพัทธ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยต้อย
 ถิรชัย วุฒิศรรม ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ร่องแป๊ะ ทานร่อง และบัก
 แป๊ะ

แถมสิน รัตนพันธ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าแถม
 ทรงชัย รัตนสุบรรณ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บักซัง
 ทรงพล พงษ์สว่าง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จำตุ๊ก
 ทองไท ป.บุรพา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เตี้ยมหาภัย
 เทวฤทธิ์ มัจฉาชีพ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าไก่
 เทิดศักดิ์ ใจมั่น ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ยอดมิดฟิลด์เล็กฟริกซ์หนู
 เทียนชัย ปาริสูวรรณ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยเหลา
 ธงไชย แมคอินไตย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าเบิร์ต
 ธรรมบุญ ศรีโรจน์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข่มดแดง
 ธวัชชัย วิไลลักษณ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยสามารถ
 ธวัชชัย สัจกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บักหอย
 ธีระ ปิ่นทอง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยต้อย
 นิคม กาญจนชูศักดิ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เตี้ยโฟล์ก
 นิทัศน์ ปฐมภาคย์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โค้ชหนวดหิน
 นิวัฒน์ เหล่าสุวรรณวัฒน์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บักแม่
 บรรหาร ศิลปอาชา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บักเต็ง
 ปันดดา วงศ์ผู้ดี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ นางงามอลป.
 ประพฤติ ชัยธนสกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ กัมเป็นลง
 ประพันธ์ นิมศรีสุขกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยซั้ม
 ประหยัด มากแสง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข่ม่มเทอร์โบ
 ปราโมช รัฐวินิจ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บักโมช
 ป้อมเพชร นราตรีกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แ็บ์คชูเปอร์แมน
 ปิยะพงษ์ ผิวอ่อน ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เพชฌฆาตหน้าหยก และ
 เดอะตุ๊ก

พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าเปรม

ผุดผาดน้อย ส.วรวุฒิ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมูแข่งทอง
 พงษ์ศักดิ์ รักตพงศ์ไพศาล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยแพ่ง
 พรหม มีสวัสดิ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โลมายักษ์
 พันธุ์เลิศ ไบหยก ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยแดง
 พันมงคล แครีบอย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าหมัดตะลุมพุก
 พายัพ เปรมชัย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมเตะเตาปูน
 พิชัย รัตนกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บู้พิชัย
 พ.ต. พิระฉัตร พานทอง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ผู้พันหมี่
 พูลสวัสดิ์ เล็ก ว.สิงห์เสนห์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข้วถถึงจูเนียร์
 เพชรดำ ว.เดชวิทย์มิตร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมศอก
 เพียงใจ ชาญพานิชย์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้ไก่
 ฟ้าประกอบ รักเกียรติยิม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เทพบุตรหมัดสัง
 ภราดร ศรีชาพันธุ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าบอล
 ภิญญา นิโรจน์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กอุ๊ด
 เม็ดเงิน กระทิงแดงยิม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสือเตี้ย
 ยอดสนั่น 3 K แบตเตอรี่ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ไมค์ ไทสัน เมืองไทย
 และเงาปีศาจ

ยุทธนา ยุพฤทธิ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยอุ้
 ระวี โหลทอง ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เจ้าสัวระวี และเสี้ยระวี
 รัฐพงศ์ ศิริสานนท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ฉลามน้ำ
 รุ่งฤทธิ์ ศิษย์จำลอง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ฮาร์ดแมนแห่งเมือง
 อ่างทอง

เริงชัย วิเศษศักดิ์ดา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ฮาร์ดแมน
 เลิศชัย ส.สกุลภณท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ศอกโลหิต
 วรวิทย์ มะภูติ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ บังยี และบักยี
 วรวุฒิ โจรนพานิช ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ บิ๊กวรวุฒิ บิ๊กว.
 วรวุฒิ ศรีมะมะ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข้อย่าง
 วัฒนา ภูโอบอ้อม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไทย ทอร์นาโด
 วิจิตร เกตุแก้ว ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ บิ๊กวีเจ วีเจ และนายกวีเจ
 วิทยา เลหากุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะเฮง

วิรัช ชาญพานิชย์ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ บิ๊กก้อง ผจก.ก้อง และน้ำ
ก้อง

วิรัตน์ วชิรรัตนวงศ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยน้ำ

วิลักษณ์ โหลทอง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยปอก

วิวัฒน์ วิกรานตโนรส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ขงเบ้งแห่งทุ่งหัวหมาก

วีระพล นครหลวงโปรโมชั่น ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ พยัคฆ์หน้าขมิ้ม

ศรพิชัย กระทั่งแดงยิม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มัจจุราชเมืองเหนือ

ศักดิ์อาวุธ เกียรติตะวัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ใ้แง้เหลื่อม

ศิริศักดิ์ อ่อนละมัย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยตั้ง

ศิวดล ชาวลิตปริชา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กตุ้ย

น.อ.ศุภกิจ มีลาภกิจ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ อินทรดำและสำลีเม็ดใน

พ.ต.อ. ศุภณัฐ อริยะมงคล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ใ้ช้แฝดเล็ก

สง กาญจนชูศักดิ์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เจ้าสัวสง และซูปเปอร์เสี้ย

สงบ ปานดอกไม้ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป่าหงบ

สงเสริม มาเพิ่ม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ใ้เนี้ยว

สมรักษ์ คำสิงห์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมโว

สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยตือ

สมัคร สุนทรเวช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ลูกหมัก

สฤษฎ์ เพชรสุภาพวรรณ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยบู้

สหสมภพ ศรีสมวงศ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กอึ้ง

สัญญา ปรีดีสนิท ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยตั้ง

สันติภาพ เตชะวณิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กสัน

สันทีนี้ ใจชื่อสกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สาวน้อยมหัศจรรย์

สายันต์น้อย (ศักดิ์จำวี) 13 เหรียญทาวเวอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ
พยัคฆ์ร้ายจากป่าอน

พล.อ. สำเนา ชูศรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กเภา

สิริรัตน์ ยนต์โยธินกุล ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ สาวหล่อ น้องแว่น

สีลเดช สุวรรณนคร ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กตึก

สุชาติ เกิดเมฆ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กเป้

สุชาติ จิรายุวัฒน์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยพัง

สุชาติ พิสิทธิ์วุฒินันท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี้ยฮุย

สุदारัตน์ เกยุราพันธ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ็ห์น้อย
 สุเทพ เบ็ญจโกคี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าเทพ
 สุธี สุขสมกิจ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้เบิร์ต
 สุภาพ บุญรอด ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ น้ำแหลม
 สุรชัย ศิษย์ครูเยี่ยม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมเขย่า
 พ.ต.อ. สุรพงษ์ อริยะมงคล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โค้ชแปดใหญ่
 สุวิทย์ โกยยืนยง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี่ยยูรี
 เสนาะ เทียนทอง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ป้าเหนาะ
 หนึ่งอุบล ศิษย์เลิศชาย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะเป้
 หล็กหทัย ศ.พณาเจือเพชร ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มนุษย์ต่างดาว
 ใหม่ เมืองดอน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมวันทา
 อองอาจ ก่อสินคำ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กเปี้ยก
 อติศักดิ์ เบญจวรรณ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เสี่ยป้อม บิ๊กป้อม
 อภิวัดณ์ อัคนิทัก ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กอ้น
 อมรศักดิ์ ศรีจันทร์เคน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี่ยเปี้ยก
 อำนาจ สุนทรวัฒน์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กเตี้ย
 อุทัย ชลสิริรุ่งสกุล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสี่ยแพ็คโต

ชาวต่างประเทศ

กาซึรากิ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ศูนย์หน้าจอมอากัฟ
 กาเบรียล บาติสตุต้า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บาติโกล์
 การรินซ่า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้ากนน้อย
 กิย์ เดอเมล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ พาทริก วิเอราคนใหม่
 เกร็ก นอร์แมน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ฉลามขาว
 เกรแฮม เทย์เลอร์ ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ กุนชื้อหัวผักกาด มิสเตอร์
 หัวผักกาด นายหัวผักกาด และหัวผักกาด
 แกร์ด มุลเลอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าลูกกระเบิด
 แกรี่ เบลีย์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ นายทวารจอมหนึบ
 แกรี่ แม็คอัลลิสเตอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กแม็ค
 แกรี่ ลิไนเกอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มิสเตอร์ไนซ์กาย

คริส ชัตตัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ กองหน้าจอมซ่า
 คอร์ดเดิล สจ๊วต ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าสแลช
 คาร์ลไฮท์ รุมเมนิคเก้ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ใ้หนุ้แก้มแดง
 คาร์สเท่น ยังเคอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ศูนย์หน้าฟ้าผ่า
 เคนนี่ เดลกลิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ คิงเคนนี่
 เคล้าส์ เอาเกนเทาเลอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ใ้บ้านนอก
 เควิน คีแกน ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ คิงเคฟ ซูเปอร์โค และ Super K
 เควิน ฟิลลิปส์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ใ้ก้านสั้นตะบันยิง และใ้ตัว

กินไฟ

โคลิน มอนต์โกเมอรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มอนตี้
 จอร์จ เกรแฮม ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ บิ๊กจอร์จ และเจ้าสำอาง
 จอร์จี่ ฮาจี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มาราดอน่าแห่งคาบสมุทรบอลข่าน
 จอห์น ฟาซานู ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ จอมศอก และจอมกางศอก
 จอห์น สตีลคัตตัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมขโมยตลอดกาล
 จอห์น สโตน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะเซนต์
 จิม สมิธ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ พญาอินทรี และกุนชื้อหัวอินทรี
 จิมมี่ ฟลอยด์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าเบงค์
 จิมมี่ ริมเมอร์ส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะสตีลส์
 จิมมี่ ไวท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สิงห์ช้ำาย
 จิอันฟรังโก้ โซล่า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จิวแจ้วอิตาเลียน
 จิอันลุย้า วิอัลลี ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เฮียโล้น และพีโล้น
 จูนิญโญ่ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ น้องจู และจูน้อย
 เจเจ โอคาซา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มิดฟิลด์ต์สาร์พัตนิก
 เจมี เร้ดแน้ปปี้ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เร้ดเดอะริส
 เจอร์เก้น คลิ้นส์มันน์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ฆลามขาว และพีหลาม
 เจา ปินโต้ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าปิ่นโต
 แจ็ค นิคอลอส ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เจ้าหมีทอง หมีทองคำ และ

ไกลเด่นแบร์

แจ็ค วอร์คเกอร์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ลุงแจ็ค และอังเคิลแจ็ค
 ใจ จอร์แดน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หลอใหญ่
 ใจ หลุยส์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าลูกกระเบิดสีน้ำตาล

โจวานนี่ ทราปัตโตนี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ อิลเทรีย
 เซน มอสลีเย่ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ชูการ์ เซน
 ซานเดอ์ เวสเตอร์เฟลด์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ผู้พันไก่ทอด
 ซาอิด ซาคู ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดำทมิฬ
 ซินเธีย สตูเปอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไมเคิล จอร์แดน หญิง
 ซิมิซา มิโฮโลวิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้พรีคิกโลกแตก
 ซิลแวงค์ วิลตอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าลิงดำ
 ซีเนอดีน ซีดาน ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เดอะไวท์แคต จอมทัพสมอง
 กล และพ่อหัวไข่ดาว
 ซูซี โอนีล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มาดามบัตเตอร์ฟิลด์
 เซอร์จิโอ การ์เซีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าชายน้อย
 โซล แคมเบลล์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ บิ๊กโซล เจ้าฟ้าผ่า
 ดไวท์ ยอร์ค ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เพชฌฆาตหน้ายิ้ม นายแบบยาสี
 ฟันดาร์ลี่ เพชฌฆาตหน้ายิ้มจากทรินิแดด
 ดอน ฮัทซัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าหนุ่มเพจเจอร์
 ดันแคน เพอร์กูสัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กดังค์
 ดาร์เรน แอนเดอร์ตัน ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ซิคไนต์ และปีกกระดูก
 ยุง
 ดาวิด เทรเซเก้ตต์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เทรเซโกล
 ดีเอโก้ มาราโดน่า ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ พี่เตี้ย เสือเตี้ย เดอะเตี้ย
 เทพเจ้าลูกหนังแดนฟ้าขาว เทพเจ้าลูกหนังอาร์เจนไตน์ และตำนานที่ยังมีลม
 หายใจของนาโปลี
 ดีเตอร์ ไฮล์ส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มิสเตอร์เดเอฟเบโพคาล
 เดนนิส เบิร์กแคมป์ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ฟลายอิงดัคซ์แมน ไอซ์
 เบิร์ก และมิสเตอร์ไอซ์เบิร์ก
 เดนนิส ไวท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ กัปตันทีมจอมบู๊ และจอมโหด
 เดล ปีเอโร ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้หนูเดล
 เดวิด เจมส์ ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ นายทวารจอมเบอะบะ นายทวาร
 จอมเหวอ พี่เจมส์ข้าวขาหมู และสไปซ์บอย
 เดวิด ซีแมน ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ หนวดมือกาบ และนายผู้
 ชายทะเล

เดวิด เบคแฮม ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ มิดฟิลด์ฟอกลูกอ่อน พี่เบ็ค และ นักเตะฟอกลูกอ่อน

เดวิด โอเลียร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กโอ

โตซึอิกิ นิชิโอกะ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสือหมัดซ้าย

ทิม เฮนแมน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มนุษย์ไก่

เท็ดดี้ เชอริงแฮม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ นำหมี่

โทนี่ อัดัมส์ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เจ้าลาโง่ ดอกกี้ และกัปตัน แอลกอฮอล์

ไทเกอร์ วูดส์ ได้รับสมญานาม 7 ชื่อ คือ เจ้าเสือน้อย เสือน้อย ไข้เสือ เสือวูดส์ พญาเสือ เจ้าเสือหนุ่ม และไมเคิล จอร์แดนแห่งวงการกอล์ฟ

เรียรี อองรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวยิงตีนมหาประลัย

โรมัส เฮสเลอร์ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ คนเล็กตัวโต อี๊คเค่ และยอดคนแสนคม

นอร์แมน ไวท์ไซด์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าหนูหน้าแก่

นิกอส ลิเบอโรฟูรอส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ คันโดน่า 2

ไนเจล บอนด์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข้นกกระยาง

บ็อบ ไนท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โค้ชจอมโหด

บ็อบบี้ ร็อบสัน ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ อังเคิลบ็อบ เฒ่าบ็อบ ปู่บ็อบ และกุนซือวัยเด็ก

บาซิล โบลี่ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข้คิงคอง

ไบรอัน ร็อบสัน ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ร็อบบี้ กัปตันกระดูกเหล็ก

ปีแอร์ลุยจิ คอลลิน่า ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ คุณลุงหัวหลุดไฟ เจ้าหัวหลุดไฟ และผู้ตัดสินจอมเหยียบ

ปีเตอร์ ชไมเคิล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ยักษ์เดนส์

เปเล่ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ไข่มุกดำ และราชาลูกหนังโลก

เปาโล ดิคาซิโอ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวเตะจอมเทคนิค

พอล แกสคอยส์ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ แก๊สซ่า อ้วนซ่า และพอล แก๊สระเบิด

พอล ไบรท์เนอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ขบถลูกหนัง

พอล สโคลส์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ นักเตะพลังไดนาโม และไข้ผมเพลิง

พอล อินซ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะกัฟเนอร์

พีท แชมพวาส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สวีทพีท

ฟรานเซสโก้ ต๊อตติ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ราชาหมาป่า และโอรสหมาป่า

ฟร็านซ์ เบ็คเคนเบาเออร์ ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ หมายเลขห้าสะพานโลก จักรพรรดิลูกหนังของเยอรมัน แดร์ไกเซอร์ ไกเซอร์ เดอะไกเซอร์ และท่านไกเซอร์

ฟร็านซ์ โมธา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไร่ควายเผือก

ฟาเบีย บาร์กเตซ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไร่ใต้นอสุจรแดง และแพ็บ

ฟิล มิคเคลสัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สิงห์อู๋ซ่าย

ฟิลิปโป อินซากี้ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เจ้ากุ่ม และพี่กุ่มจอมดีด

เฟลิกซ์ ซาฟอน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ยักษ์ควิบบา

มัตธีอัซ ซามเมอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าชายผมแดง

มาติน่า นาฟราติโลว่า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ราชีนีลูกสักหลาด

มานูเอล อโมเรส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แบ็กขวามตะ

มาร์กาเร็ต แททเชอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ นายกรัฐมนตรีหญิงเหล็ก

มาร์ค ฟิลิปป์ซิส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะสก็๊ต

มาร์ค โอเวอร์มาร์ส ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ปีกจรวดดัตช์ และจรวดดัตช์

มาร์ค ฮิวจ์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ม้าแก่ และดาวยิงแวมเก้าชีวิต

มาร์เซโล ซาลาส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวยิงพญายม และเอลมาธาดอร์

มาริโอ บาสเลอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ซูเปอร์มาริโอ

มาริโอ เมลชอต ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ซีดอร์ฟ 2

มาริโอ สตานิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ซูเปอร์มาริโอ

มิกาเอล ซิลแวสเตอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เณรเอร์

มิเชล พลาตินี่ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ นโปเลียน และนโปเลียนลูกหนัง

มิโรสลาฟ ยูคิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไร่ค่างควาเซิร์บ

เมห์เม็ต ไชล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมลีลาจากบาเยิร์น

แม็กนุส นอร์แมน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บอริง นอร์แมน
 แม็ททิว เลอ ทิสซิเอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ พ่อมดลูกหนึ่ง
 โมเวโน้ ตอริริเชลลี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ นักเตะสารพัดประโยชน์
 โมฮัมเหม็ด อาลี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมไม้
 ไมค์ ไทสัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มฤตยูดำ
 ไมเคิล จอร์แดน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ตำนานเดินได้
 ไมเคิล ชาง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มังกรอันตราย
 ไมเคิล โอเว่น ได้รับสมญานาม 9 ชื่อ คือ ดาวยิงตีนจรวด ไข่มุกมหัศจรรย์ เบบีโกลด์ ไข่มุกแดนดิน เจ้าหนูโอเว่น เจ้าหนูตีนจรวด ดาวยิงมหาประลัย เจ้าหนูมหากภัย และจรวดทางเรียบ
 ยาป สตั้ม ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เจ้ายักษ์สตั้ม และไอ้ยักษ์ไข่มุก
 ยูเซบิโอ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เจ้าเสือดำ และเสือดำแห่งโมซัมบิก
 ยูริ จอร์เกฟฟ์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะสเนค
 ยูริ อาร์บาชาคอฟ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้หมีขาว
 เยฟเกนี คาเฟลนิกอฟ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมีขาวอันตราย
 โยฮัน ครอยฟ์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ นักเตะเทวดา และราชาไร้บัลลังก์
 รอน แอ็ตกินสัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ กุนชือมาดหูลู
 ร็อบบี้ คีน ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ คีนน้อย เบบีไอร์ิช และไข่มุกไอร์ิช
 ร็อบบี้ ฟลาวเลอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวยิงสามเอ็ม
 รอย คีน ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ กัปตันจอมโหด มิดฟิลด์ไोजनाไมไอร์ิชไोजनाไมต์ และกัปตันไोजनाมิก
 ริคาร์โด อ้าวเรซ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ร็อบคี้
 ริวัลโด ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ นิเซา
 รุด กุลลิท ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ นักเตะหัวงูแก๊งกอง และกุนชือหัวงู
 รูดี โฟลเลอร์ ได้รับสมญานาม 5 ชื่อ คือ ไค้ชเปิด เทรนเนอร์เปิด คุณเปิดไข่มุกเปิดน้อย และเจ้าเปิดน้อย
 โรนัลดินโญ่ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ โด้ 2 และเหยินน้อย
 โรนัลโด ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เจ้าไลน์ทองคำ เหยิน ไลน์ทองคำ
 โรแบร์ต ปิแรส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ปีกจอมเลื้อย
 โรแลนด์ นีลล์สัน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสือเผ่า

โรนุส มิเชล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ท่านนายพล
 โรเนอร์ คัลมุนด์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กโรเนอร์
 ไรอัน กิกส์ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ปีกพอมด ปีกซ้ายมหากาฬ และ
 ปีกพระกาฬ

ลู มาคาร์ริ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เจ้าหลอ และมิดฟิลด์ขนาดพกพา
 เลนนี่ แม็คคลีน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ Guv'nor
 เลฟ ยาซิน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ปลาหมึกยักษ์ดำ
 เลย์ตัน แม็กซ์เวลล์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าหนูหัวขิง
 เลียม เบรดี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ซ้ายฟ้าสั่ง
 โลธาร์ มัทเธอุส ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ลิเบอโร่จอมเก๋า และ

ซูเปอร์แมน

โลรองต์ บลองก์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ปราการหลังจอมคลาสสิก
 วอลเตอร์ สมิท ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมชอปปิ้งประจำซัมเมอร์
 วินเซนโซ มอนเตลลา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าจ้ององไฟ
 วินัส วิลเลียมส์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมเสิร์ฟพลังช้าง
 เวสต์ คาร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ปีกนิลกาฬ
 แวงซองต์ กองเดอลา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมาป่าแชมป์โลก
 สจ๊วต เพียร์ซ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไชโคเพียร์ซ
 สตรัคคั่น ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ กุนชื้อมะพร้าวหัว
 สตอยโกวิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสือเฒ่ายูโก
 สตีฟ เดวิด ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เทพบุตรคิ้วทอง
 สตีฟ แมคมานามาน ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ปีกจอมเลื้อย ปีกกระดูก

ยูง และปีกจอมลีลา

สตีฟ โลมาส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มิดฟิลด์จอมหัว
 สตีฟ สโตน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไข่หัวลูกหิน
 สตีเฟน เฮนดรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เพชฌฆาตผมทอง
 สเตฟาน เอฟเฟนแบร์ก ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จอมหัวหัวเสือ
 สเตฟาน เอฟเฟนแบร์ก ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ จอมหัวหัวเสือ และ
 มิดฟิลด์หัวเสือ

สแตน คอลลิมอร์ ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ เดอะแมน เดอะแมว สแตน
 เดอะแมน และสแตนเดอะบอย

หลุยส์ ฟานกัล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะมาสเตอร์แห่งแท็คติก
 หลุยส์ เฟลิเป สกอลารี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บิ๊กฟิล
 อเมลี มอเรสโม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สาวหล่อจากฝรั่งเศส
 อรันต์ซ่า ซานเชส วิคاريو ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ปุ่มบู๊ย
 อลัน เชียเรอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ฮอตชอต
 อลัน ซิโมนเซน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าเตี้ยรถด่วน
 อเล็กซ์ เฟอร์กูสัน ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ กุนช็อกกินเพชร กุนช็อกจอม
 จิตวิทยา กุนช็อกสมองเพชร กุนช็อกจอมไซโค ป้าเพอร์รี่ และผู้จัดการจอมเฮี้ยบ
 อเล็กซานเดอร์ โบปอฟ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ อเล็กซานเดอร์ เดอะ
 เกรท

อ็อตโต้ เรห์ฮาเกิ้ล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ คิงอ็อตโต้
 ออสการ์ เดอ ลาโฮยา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โกลเดนบอย
 อังเดร แคนเชลสกี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แคน แคน
 อังเดร แคนเชลสกี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ปีกจรวดยูเครน
 อังเดร เซฟเชนโก้ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โรนัลด์โต้ขาว
 อัลฟอนโซ เปเรซ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวยิงเท้าไฟ
 อัลฟอนโซ เฟเรซมูยอซ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวเตะจอมเทคนิค
 อาร์แซน เวนเกอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ กุนช็อกสตรีเหล็ก
 อาร์แซน เวนเกอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ กุนช็อกสตรีเหล็ก
 อีริค โมเรล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ลิตเติ้ล แฮนด์ ออฟ สตีล
 อูลฟ์ เคียร์เพ่น ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ศูนย์หน้าพลังภูตพราย
 เอ็ดการ์ ดาวิดส์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าพิตบูล
 เอเดรียน อิติ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้คอบบร้าอันตราย และเดอะ
 คอบบร้า

เอ็นวานโก คานู ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ศูนย์หน้ายี่ราฟดำ
 เอมีลิโอ บุตราเคนโญ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ พญาแร้ง
 เอริก คันโตน่า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ก้องโต้
 เอริก คันโตน่า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ คิงเอริก
 เอียน ธอร์ป ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ธอร์ปโด
 เอียน รัช ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ดาวยิงหน้าติดหนวด และ
 เพชฌฆาตหน้าติดหนวด

แอนดรูว์ โกลิตตา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ยักษ์ขาว
 แอนดี้ เกรย์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้หมาป่า
 แอนดี้ โคล ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ สากกะเบือ โคคำราม เจ้า
 สากกะเบือดำ และศูนย์หน้าจอมอากัฟ
 แอนเดรียส โมลเลอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้หนูแข่งทอง
 แอนเดรียส โมลเลอร์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไอ้หนูแข่งทอง
 โอลิเวอร์ เบียร์โฮฟ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ หัวหอกไกลเดินไกล และ
 จอมโขก
 โอเล่ กุนนาร์ โซลชา ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เพชฌฆาตหน้าทารก
 และเพชฌฆาตหน้าเด็ก
 ฮันส์ ยอร์กบุงท์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ นายทวารจอมซัดโว
 ฮันส์ วิลเลียม โวห์ลพาร์ท ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมอเทวา
 ฮาซาน ซาลิฮามิดซิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บราชโซ่
 เฮอรัันน์ เครสโป ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ วัลดาโนจูเนียร์
 แฮร์รี คีเวลล์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จิ้งจอกมหากาฬ
 ไฮโค แฮร์ลิช ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าเวหา

ข. ชื่อเรียกขานโดยรวม

สมญานามประเภทนี้คือสรรพนามที่ใช้เรียกนักกีฬาแทนการเรียกแบบตรงตัว
 ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามชนิดกีฬา และไม่ได้ใช้จำเพาะนักกีฬาคนไหนคนใด แต่
 ใช้เรียกนักกีฬานั้นๆได้ทุกคน ได้แก่

ท่านเปา	หมายถึง	กรรมการผู้ตัดสินการแข่งขัน
เงือกสาว	หมายถึง	นักว่ายน้ำหญิง
โรบินฮูด	หมายถึง	นักยิงธนู
น้องเหล็ก	หมายถึง	นักแข่งจักรยาน
นักชกเสื้อกล้าม	หมายถึง	นักมวยสากลสมัครเล่น
นักตบลูกยาง	หมายถึง	นักวอลเลย์บอล
นักหวดลูกสักหลาด	หมายถึง	นักเทนนิส
นักปล้ำลูกหน้าเลี้ยง	หมายถึง	นักรักบี้
นักตีลูกขนไก่	หมายถึง	นักแบดมินตัน

ในบางครั้ง สมญานามเหล่านี้จะถูกนำไปต่อท้ายชื่อจริงของบุคคลในข่าว เพื่อขยายความว่าเขาหรือเธอผู้นั้นคือใคร

2.3 ระดับคณะบุคคลหรือองค์กร

สมญานามของปัจเจกบุคคลที่ใช้เรียกขานแบบไม่เจาะจงนั้นอาจนำมาใช้เรียก นักกีฬาเป็นหมู่คณะได้เช่นกัน โดยใช้คำว่า ทีม นำหน้าหรือไม่ก็ได้ แต่จะต้องระบุ สังกัด อันหมายถึง ชื่อทีมหรือชื่อประเทศกำกับด้วยเช่นกัน เว้นเสียแต่จะมีการอ้างอิง อย่างเป็นทางการมาแล้วก่อนหน้า ดังนี้

ทีมกำปั้นเสื้อกล้าม	หมายถึง	ทีมมวยสากลสมัครเล่น
ทีมได้ฝุ่น	หมายถึง	ทีมกรีฑา
ทีมนักหวดกำหนัดเหล็ก	หมายถึง	ทีมกอล์ฟ
ทีมลูกหนัง	หมายถึง	ทีมฟุตบอล

สมญานามระดับคณะบุคคล (ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป) หรือองค์กรที่พบมากที่สุด คือ สมญานามที่ให้แก่วีทีมหรือสโมสรกีฬา ซึ่งมักจะมาจากสัญลักษณ์ประจำทีม หรือการ แสดงออกในเกมกีฬา เนื่องจากสมญานามที่ให้แก่องค์กรมีเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึง ได้แบ่งออกเป็น 2 หมวด ยึดที่มาของคณะบุคคลและองค์กรที่ได้รับสมญานามเป็น เกณฑ์ คือ ของไทย และของต่างประเทศ ว่าได้รับสมญานามชื่ออะไรบ้าง โดยคณะ บุคคลหรือองค์กรที่เป็นของต่างประเทศ จะระบุชนิดกีฬาต่อท้าย เว้นแต่สมญานามที่ เกี่ยวกับกีฬาฟุตบอล จะระบุชื่อประเทศแทน สำหรับคณะบุคคลหรือองค์กรของไทย นั้น เกือบทั้งหมดเป็นสมญานามที่ให้กับสโมสรฟุตบอล จึงจะระบุต่อท้ายเฉพาะชื่อ ที่มาจากกีฬาชนิดอื่น

ของไทย

นารี และอารี วงศ์สื่อเกียรติ (กอล์ฟ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แผลด มหัศจรรย์

สโมสรการทำเรือฯ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เจ้าท่า และสิงห์เจ้าท่า

สโมสรตำรวจ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โปлиц

สโมสรทหารอากาศ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ลูกทัพอากาศ จรวดทัพอากาศ และทัพอากาศ

สโมสรธนาคารกรุงเทพ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ แบงก์บัวหลวง บัวหลวง และชาวดอกเบญจ

สโมสรธนาคารกรุงไทย ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ แบงก์กล้วยักษ์ นักวายุักษ์ และทีมเจ้านกวายุักษ์

สโมสรธนาคารกสิกรไทย ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ แบงก์รวงข้าว รวงข้าว ชาวดอกเบญจ และทีมตรารวงข้าว

สโมสรบีอีซี เทโรศาสน ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ นักบุญ ทีมเจ้าบุญทุ่ม

สโมสรราชนาวิ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ตะหานน้ำ

สโมสรสินธนา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมหมู่บ้านจัดสรร

สโมสรองค์การโทรศัพท์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ฮัลโหล และทีมค้ายฮัลโหล

สโมสรอีสตสกา ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ ห้างขายยา ทีมชาวยาน นายห้างขายยา และทีมนายห้าง

ทีมจังหวัดกรุงเทพฯ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ทีมเมืองหลวง และทีมชาวกอง

ทีมจังหวัดสตูล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมหอมผี

ของต่างประเทศ

โจวานนี่ เอลแบร์ กับ แซร์โจ (บราซิล) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บราซิลเลียนคูโอ

ทอสเทา แจร์ซินโญ เปเล่ (บราซิล) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สามทหารเสือ

ทีม ดันแคน กับ เดวิด โรบินสัน (บาสเกตบอล) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ หอคอยคู่ และทวิน ทาวเวอร์ส

มาร์เซล เดอไซย์ ดิดีเยร์ เดส์ชองป์ และโลรองต์ บลองก์ (ฝรั่งเศส) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สามทหารเสือวัยเก่า

มาราโดน่า กับ คานิกเกีย (อาร์เจนติน่า) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวยิงคู่บุญ

อลัน เชียเรอร์ กับ เท็ดดี้ เซอริงแฮม (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ คู่หัวหอก SAS

อแล็ง ซิเรสต์ ฌอง ติกาน่า หลุยส์ แฟร์กนีองเดซ และมิเชล พลาตินี่ (ฝรั่งเศส) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สี่ทหารเสือ

คูโด ลัทเท็ค กับ มัทธีอัซ ซามเมอร์ (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เทรนเนอร์คูโอ

ทีมแจ๊คสัน วิลส์ จากัวร์ (อเมริกัน ฟุตบอล) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าเสือจากัวร์

ทีมซานฟรานซิสโก ฟอรัไทมายเนอร์ (อเมริกัน ฟุตบอล) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมคนตื่นทอง

ทีมเดนเวอร์ บรองโก้ (อเมริกัน ฟุตบอล) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ม้าป่า

ทีมเพอร์รารี่ (รถสูตร 1) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ม้าพยง และม้าลำพอง

สโมสรเซเรโซ่ โอซาก้า (ญี่ปุ่น) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมาป่า

สโมสรไดนาโม เบอร์ลิน (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มหาอำนาจลูกหนังเยอรมันตะวันออก

สโมสร 1860 มิวนิค (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สิงโตมิวนิค

สโมสรกลาสโกว์ เซลติก (สก๊อตแลนด์) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ม้าลายเขียว-ขาว

สโมสรกลาสโกว์ เรนเจอร์ส (สก๊อตแลนด์) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะไลท์บลูส์

สโมสรกายารี (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมชาวเกาะ

สโมสรกาลาตาซาราย (ตุรกี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แขนกอันตราย

สโมสรไกเซอร์ สเลาเทิร์น (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ ทีมผีแดง ปีศาจแดง ปีศาจแดงเมืองเปียร์ และปีศาจแดงแห่งเบ็ตเซินแบร์ก

สโมสรคริสตัล พาเลซ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ปราสาทเรือนแก้ว และอินทรีปราสาทเรือนแก้ว

สโมสรควีนสพาร์ค เรนเจอร์ส (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทหารเสือราชินี

สโมสรโคโลญจน์ (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ แพะป่า แพะ
ผยอง และทีมตราแพะ

สโมสรโคเวนทรี ซิตี้ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ ช้าง ทีมตราช้าง
ช้างกระทืบโรง และทีมสกายบลู

สโมสรชาร์ลตัน แอธเลติก (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมดาบ
อัศวิน

สโมสรซาลเก้ 04 (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ราชนิสน้ำเงิน

สโมสรเซฟฟิลด์ ยูไนเต็ด (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมดาบคู่

สโมสรเซฟฟิลด์ เว้นส์เดย์ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ นกเค้า
แมว นกฮูก และทีมเค้าแมว

สโมสรเซลซี (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ สิงโตน้ำเงินคราม สิงโต
ลอนดอน ทีมสีน้ำเงินแห่งสแตมฟอร์ดบริดจ์ ทีมสหประชาชาติสัญชาติผู้ดี
บลูส์ และสิงห์เมืองหลวง

สโมสรซันเดอร์แลนด์ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เรือรบ แมวดำ
และแบล็คแคท

สโมสรเซาแธมป์ตัน (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เดอะเซนต์ส
นักบุญ และนักบุญเมืองใต้

สโมสรดาร์บี้ เคาน์ตี (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 5 ชื่อ คือ แกะ แกะเขา
เหล็ก หัวแกะ ทีมตราแกะ และราชาคัมแบ็ค

สโมสรดุยส์บวร์ก (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ม้าลาย

สโมสรโตริโน่ (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมกระทิงหิน

สโมสรท็อตแน่ม ฮอตสเปอร์ส (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 5 ชื่อ คือ ไก่ ไก่
เดือยทอง ทีมตราไก่ กู้กไก่ และไก่ค็อกเคอริล

สโมสรน็องต์ (ฝรั่งเศส) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ทีมนกขมิ้น และทีม
นกขมิ้นเหลืองอ่อน

สโมสรน็อตติงแฮม ฟอเรสต์ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าป่า

สโมสรนอริช ซิตี้ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ทีมนกขมิ้น และ
ทีมนกขมิ้นเหลืองอ่อน

สโมสรนาโปลี (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมอัชชูร่า

สโมสรนิวคาสเซิล ยูไนเต็ด (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ สาลิกา
ทีมสาลิกาดง กางเขนเหล็ก และทูนอาร์มี

สโมสรบาเยิร์น มิวนิค (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เสือใต้ และ มหาอำนาจลูกหนังจากแคว้นบาวาเรีย

สโมสรบาร์เซโลนา (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ไก่แดนใต้

สโมสรบาร์เซโลนา (สเปน) ได้รับสมญานาม ชื่อ คือ ทีมเจ้าบุญทุ่ม เจ้าบุญทุ่มจากแคว้นคาตาลัน และทีมเลือดหมูน้ำเงิน

สโมสรบาร์เซโลนา (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมเจ้าตวบ

สโมสรบาเลนเซีย (สเปน) ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ ไข่มุกดำ ทีมตรา ค้างคาว พญาค้างคาว ค้างคาวไฟ ค้างคาวสูบเลือด และแบ็ทแมน

สโมสรเบนฟิก้า ลิสบอน (โปรตุเกส) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เหยี่ยว ลิสบอน

สโมสรเบรเมน (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมนกนางนวล

สโมสรเบอร์ดฟอร์ด (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ เดอะแบนด์มัส ทีมพอไก่แจ้ ไก่แจ้ และต.โต้ง

สโมสรแบล็คเบิร์น โรเวอร์ส (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ กุหลาบ กุหลาบไฟ และกุหลาบเพลิง

สโมสรโบรุสเซีย ดอร์ทมุนด์ (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสือเหลือง

สโมสรโบลตัน (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ รอสโซ่บลู

สโมสรปอร์ทสมัธ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมปอมปีย์

สโมสรปาร์มา (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จักรโฉบ

สโมสรฟิออเรนติน่า (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ทีมวิโอล่า ม่วงมหากาฬ และทีมสีม่วงแห่งเมืองฟลอเรนซ์

สโมสรฟูแล่ม (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เจ้าบุญทุ่ม

สโมสรไฟรเวิร์ก (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จิ้งจอกแห่งป่าดำ

สโมสรมิดเดิลส์โบรห์ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เดอะโบว์ และสิงห์แดง

สโมสรมึนเชิน กลัดบัค (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สิงห์หนุ่ม

สโมสรแมนเชสเตอร์ ซิตี้ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เรือใบสีฟ้า และทีมเรือใบ

สโมสรแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 5 ชื่อ คือ ปีศาจแดง เวดเดวิลส์ อสูรแดง ผี และผีแดง

สโมสรยูเวนตุส (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ม้าลาย

สโมสรรีล มาดริด (สเปน) ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ ราชนัชชุดขาว ทีมชุดขาว ราชนั ราชนัแห่งสเปน ทีมเจ้าบุญทุ่ม และเจ้าบุญทุ่มแห่งสเปน

สโมสรเรียดสตาร์ เบลเกรด (ยูโกสลาเวีย) ได้รับสมญานาม 1ชื่อ คือ ทีมดาวแดง

สโมสรโรม่า (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ ทีมหมาป่า หมาป่าแห่งกรุงโรม หมาป่าเหลือง-แดง และจัลโล่รอสซี่แห่งกรุงโรม

สโมสรลาซิโอ (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ อินทรีฟ้าขาว อินทรีสีฟ้า อินทรีฟ้าขาวแห่งกรุงโรม อินทรีแห่งกรุงโรม ทีมเบียงโคเซเลสเต้ และทีมเบียงโคเซเลสเต้แห่งกรุงโรม

สโมสรลิเวอร์พูล (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 7 ชื่อ คือ หงส์ หงส์แดง เร็ดแมชชีน เครื่องจักรสีแดง The Kop มหาอำนาจลูกหนังอังกฤษ และลิเวอร์พูล

สโมสรลิเวอร์พูล ยูไนเต็ด (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ยุงทอง

สโมสรเลสเตอร์ซิตี (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ ทีมห้างขายยา นายห้างขายยา ทีมบริษัทขายยา และห้างยา

สโมสรเลสเตอร์ซิตี (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 7 ชื่อ คือ จิ้งจอก สุนัขจิ้งจอก หมาจิ้งจอก ทีมจิ้งจอก จิ้งจอกสีน้ำเงิน ทีมตราจิ้งจอก และ เดอะฟ็อกซ์

สโมสรวัตฟอร์ด (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ แตน และทีมแตน อาละวาด

สโมสรวิเซนซ่า (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมแดงขาว

สโมสรวิลบีลตัน (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ จอมโหด เครซี่แก๊งค์ และเดอะดอนส์

สโมสรวูล์ฟแฮมป์ตัน (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมาป่า

สโมสรเวสต์แฮม ยูไนเต็ด (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ เดอะแฮมเมอร์ส ขุนค้อน และค้อน

สโมสรโวลส์บวร์ก (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมาป่า

สโมสรสตูทการ์ท (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ม้าขาว

สโมสรสวินดอน ทาวน์ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เดอะโรบินส์

สโมสรฮันเดอเลซ (เบลเยียม) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมพลังม่วง

สโมสรอาแจ็กซ์ อัมสเตอร์ดัม (ฮอลแลนด์) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ
อัศวินสีส้ม

สโมสรอาร์เซนอล (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ เดอะกันเนอร์ส
ปืน ปืนใหญ่ ปืนโต ท็อปกัน และ The Gun

สโมสรอินเตอร์ มิลาน (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ภูเขาใหญ่ และทีม
มะโรง

สโมสรอิปสวิช ทาวน์ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ม้าขาว

สโมสรเอซี มิลาน (อิตาลี) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ปีศาจแดงดำ รอส
โซเนรี

สโมสรเอฟเวอร์ตัน (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ทอฟฟี่ ทอฟฟี่
บลูส์ และทอฟฟี่สีน้ำเงิน

สโมสรแอตเลติโก มาดริด (สเปน) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมตราหมี

สโมสรแอสตัน วิลลา (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ สิงห์ผงาด
และสิงห์ผยอง

สโมสรไอน์ทรัค แฟรงค์เฟิร์ต (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ อินทรี
แดงดำ

สโมสรฮัตเตอร์สฟิลด์ ทาวน์ (อังกฤษ) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ
เทอร์เรียดส์

สโมสรฮันซ่า รอสต็อค (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมเรือ
สำเภา

สโมสรฮัมบูร์ก (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สิงห์เหนือ

สโมสรแฮร์ธา เบร์ลิน (เยอรมนี) ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หญิงชรา

ทีมชาติกานา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ดาวดำ

ทีมชาติคอสตาริกา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมกล้วยหอม

ทีมชาติแคเมอรูน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ หมอผี

ทีมชาติโคลัมเบีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โคเคน

ทีมชาติญี่ปุ่น ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ทีมชามูโร ปลาดิบ

ทีมชาติตุรกี ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ไก่วง ทีมตราไก่วง และทีม
กระต๊องเปลี่ยวจากช่องแคบบอลซุส

ทีมชาตินอร์เวย์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ทีมไวกิงส์ และนักรบไวกิง

ทีมชาติไนจีเรีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ อินทรีมรกต

ทีมชาติบราซิล ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ แชมป์บ้า

ทีมชาติเบลเยียม ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ปีศาจแดงแห่งยุโรป ผีแดงยุโรป และ เลส์ ดิยาบล์ รุซ

ทีมชาติเปรู ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมพอมด

ทีมชาติโปรตุเกส ได้สมญานาม 5 ชื่อ คือ ทีมลูกหลานเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ บราซิลแห่งยุโรป ทีมเลือดหมู-เขียว แจ็คผู้ฆ่ายักษ์ และอุ้ยเสี่ยวป้อแห่งยุโรป

ทีมชาติฝรั่งเศส ได้รับสมญานาม 7 ชื่อ คือ ไก่ ทีมตราไก่ เลส์เบลอสส์ ไก่พันธุ์กลาย กองทัพนโปเลียน บราซิลแห่งยุโรป และน้ำหอม

ทีมชาติมาเลเซีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เสือเหลือง

ทีมชาติเม็กซิโก ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ จิ้งจอก

ทีมชาติยูโกสลาเวีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ บราซิลแห่งยุโรป

ทีมชาติเยอรมัน ได้รับสมญานาม 4 ชื่อ คือ อินทรีเหล็ก ทีมเสือเผ่า ทีมเมืองเบียร์ และทีมเบียร์สด

ทีมชาติรัสเซีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมหมีขาว

ทีมชาติโรมาเนีย ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ทีมแดร์กคูล่า และผีดิบ

ทีมชาติลักเซมเบิร์ก ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ สมุนไพร

ทีมชาติเวลส์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ มังกรแดง

ทีมชาติสกอตแลนด์ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ขุนพลตาร์ทัน ทีมชี้เข่า และวิสกี้

ทีมชาติสเปน ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ทีมกระทิง และกระทิงดุ

ทีมชาติสโลวีเนีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมขาว-เขียว

ทีมชาติสวีเดน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมนาฬิกา

ทีมชาติสวีเดน ได้รับสมญานาม ทีมไวกกิง เดอะไวกกิง สิงห์รอบคอบลิฟายด์

ทีมชาติสหรัฐฯ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ ทีมแยงกี้ ทีมลุงแซม และซูเปอร์ฮีเกิ้ล

ทีมชาติออสเตรเลีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ขุนพลแห่งลุ่มน้ำดานูบ

ทีมชาติอังกฤษ ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ เดอะไลอ้อนส์ ทีมสิงโตสามตัว สิงโตคำราม ทีมสิงโต ทีมผู้ดี และทีมตราสิงโต

ทีมชาติอาร์เจนติน่า ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมฟ้าขาว

ทีมชาติอิตาลี ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ อัซซูรี และทีมมะกะโรนี
 ทีมชาติอุรุกวัย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทีมจอมโหด
 ทีมชาติไอร์แลนด์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ยักษ์เขียว
 ทีมชาติฮอลแลนด์ ได้รับสมญานาม 6 ชื่อ คือ ทีมกังหันลม กังหันสีส้ม
 กังหันเพลิง อัศวินสีส้ม ทีมฟลายอิงดัตช์แมน และขุนพลออเรนจ์

2.4 ระดับประเทศหรือสถานที่

ประเทศหรือสถานที่ที่ปรากฏอยู่ในข่าวมักเป็นแหล่งที่มาของนักกีฬา ที่ตั้งของสโมสรกีฬา หรือสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬา จึงมักใช้สมญานามเรียกแทนเพื่อสร้างสีสันและกระตุ้นจินตนาการของผู้รับสาร เนื่องจากเป็นชื่อฉายาที่มักตั้งขึ้นจากจุดเด่นหรือสิ่งที่ขึ้นชื่อของประเทศหรือสถานที่นั้นๆ

ในประเทศ

สนามมวยราชดำเนิน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ วิกแอร์
 สนามมวยลุมพินี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ วิกสังกะสี
 จังหวัดขอนแก่น ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองหมอกแดน
 จังหวัดราชบุรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองไธสง
 จังหวัดลพบุรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองละโว้
 จังหวัดลำปาง ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองรถม้า
 จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองดอกคำดวน
 จังหวัดสงขลา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนสะตอ
 จังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองขุนแผน
 จังหวัดอุบลราชธานี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองดอกบัว
 ประเทศไทย ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ สยามเมืองยิ้ม และแดนขวานทองคำแก้ว

ต่างประเทศ

สนามเวมบลีย์ ประเทศอังกฤษ ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ สังเวียนแข้ง
 อัมคักดีลีทท์ เมกกะแห่งวงการลูกหนัง และเมกกะลูกหนังโลก
 สนามเฮย์เซล ประเทศเบลเยียม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ทุ่งสังหาร
 เมืองโคโลญจน์ ประเทศเยอรมนี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองโดม

เมืองบาเลนเซีย ประเทศสเปน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองแห่งดอกไม้

ประเทศเกาหลีใต้ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ โสม และ โสมขาว

ประเทศเกาหลีเหนือ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ โสมแดง

ประเทศจีน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนมังกร

ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เศรษฐีน้ำมัน

ประเทศญี่ปุ่น ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ แดนปลาดิบ และแดนอาทิตย์อุทัย

ประเทศเดนมาร์ก ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองโคนม

ประเทศตุรกี ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนโหนด

ประเทศนอร์เวย์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ แดนไวกีง และดินแดนพระอาทิตย์มิดไนต์

ประเทศบราซิล ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ แดนแซมบ้า เมืองกาแฟ และแดนกาแฟรสละมุน

ประเทศฝรั่งเศส ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองน้ำหอม

ประเทศฟิลิปปินส์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนตากาล็อก

ประเทศมาเลเซีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนเสือเหลือง

ประเทศเม็กซิโก ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนจิ้งจอก

ประเทศเยอรมนี ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เมืองเบียร์ และเมืองไส้กรอก

ประเทศรัสเซีย ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ ถิ่นหมีขาว และแดนหลังม่านเหล็ก

ประเทศโรมาเนีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองผีดิบ

ประเทศเวียดนาม ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ ถิ่นสกุลเหียง

ประเทศสกอตแลนด์ ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ เมืองวิสกี้ และแดนขี้เมา

ประเทศสเปน ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ แดนกระทิงดุ เมืองกระทิง และเมืองแมลงวัน

ประเทศสวีเดนได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองนาฬิกา

ประเทศสวีเดน ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนฟรีเช็กกี

ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองลุงแซม

ประเทศออสเตรเลีย ได้รับสมญานาม 2 ชื่อ คือ แดนจิงโจ้ และดินแดนดาวนั้ันเดอร์

ประเทศอังกฤษ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ เมืองผู้ดี
 ประเทศอิตาลี ได้รับสมญานาม 3 ชื่อ คือ แดนมะกะโรนี เมืองพิซซา และ
 ดินแดนรองเท้าบูต
 ประเทศอินเดีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนโรตี
 ประเทศอินโดนีเซีย ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนอิเหนา
 ประเทศอียิปต์ ได้รับสมญานาม 1 ชื่อ คือ แดนพีระมิด
 ประเทศฮอลแลนด์ ได้รับสมญา 2 ชื่อ คือ ดินแดนกังหันลม และแดน
 ดอกทิวลิป

2.5 ระดับเหตุการณ์

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวงการกีฬาที่มีการให้สมญานามหลักไม่พ้นเรื่องการแข่งขัน
 ส่วนใหญ่สื่อมักตั้งจากวิธีการเล่นกีฬานั้นๆ หรือหากมีการแข่งขันครั้งใดที่เกิด
 เหตุการณ์พิเศษหรือผิดปกติจนได้รับการบันทึกไว้ ก็จะเรียกขานการแข่งขันในครั้งนั้น
 ด้วยถ้อยคำที่มีความหมาย ได้แก่

ตบลูกยาง	หมายถึง	การแข่งขันวอลเลย์บอล
ศึกดวลวงสวิง	หมายถึง	การแข่งขันกอล์ฟ
ไวท์ ฮอร์ส ฟุตบอล	หมายถึง	การแข่งขันฟุตบอลเอฟเอ คัพ ของ อังกฤษ นัดชิงชนะเลิศ

ทั้งนี้ กีฬาที่มีการให้สมญานามแก่บุคคลหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องมีทั้งสิ้น 20 ชนิดกีฬา ได้แก่
 กรีฑา กอล์ฟ จักรยาน ตะกร้อเทนนิส เทเบิลเทนนิส บาสเกตบอล แบดมินตัน ฟุตบอล มวย
 ม้าแข่ง ยกน้ำหนัก ยิงธนู ยิมนาสติก รดสูตร 1 รักบี้ วอลเลย์บอล วาโยน้ำ สกูเกอร์ และ
 อเมริกัน ฟุตบอล โดยจำนวนของสมญานามที่เก็บรวบรวมได้จากกีฬาชนิดต่างๆนั้นแตกต่าง
 กันค่อนข้างมาก สืบเนื่องจากในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล กีฬาบางชนิดเพิ่งปิดฤดูกาลแข่งขันหรือ
 มีการแข่งขันค่อนข้างน้อย รวมทั้งกีฬาที่สื่อมวลชนนำเสนอส่วนใหญ่จะเป็นกีฬาที่เป็นที่นิยม
 ในหมู่คนไทยเท่านั้น ซึ่งนี่ไม่พ้นกีฬาฟุตบอลที่มีสมญานามมากเป็นอันดับหนึ่ง และมวยที่อยู่
 ในอันดับรองลงมา

บทที่ 5

การสร้างสมญานามและการสื่อความหมาย

การวิจัยเรื่องสมญานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชนครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะอธิบายที่มาและความหมายของสมญานามที่ปรากฏเป็นหลักใหญ่ หลังที่ได้ทำการจัดหมวดหมู่สมญานามโดยอาศัยลักษณะทั่วไปที่เห็นได้ชัดในบทที่ 4 แล้ว ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์สมญานามในระดับของความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นองค์ประกอบในการสร้างสมญานาม และสื่อถึงความคิดหรือมโนทัศน์ของผู้ให้สมญานามที่ซ่อนอยู่

1. องค์ประกอบในการสร้างสมญานาม

จากงานวิจัยของคุณวันดี ทองงอก เรื่องสมญานามในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ช่วงเวลา พ.ศ. 2523-2531 พบว่า พฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการให้สมญานาม โดยอ้างทฤษฎีประทับตรา (Labeling Theory) ที่กล่าวถึงการประเมินความประพฤติของบุคคลหนึ่งที่ยั่งยืนไปจากกฎเกณฑ์ของสังคม ด้วยการประทับตราแบบเป็นทางการ เช่น การจับกุม ลงโทษ และ/หรือแบบไม่เป็นทางการ เช่น การประณาม

การประณามด้วยการเรียกขานบุคคลดังกล่าวด้วยถ้อยคำที่สื่อถึงการพิพากษาบุคคลนั้นๆ จากพฤติกรรมของเขา เช่น ฆาตกร แม่ใจร้าย ถือเป็น การตั้งสมญานามรูปแบบหนึ่ง แต่ทฤษฎีประทับตรายังไม่สามารถอธิบายการเกิดสมญานามที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมญานามในข่าวและรายการกีฬาซึ่งส่วนใหญ่จะให้กับบุคคลหรือสิ่งที่มีความสามารถโดดเด่นเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 เนื่องจากการประทับตราตามความหมายของทฤษฎีนี้เป็นการแสดงถึงความไม่ยอมรับในตัวบุคคลนั้นๆ

จากการเก็บรวบรวมสมญานามที่ปรากฏในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน เมื่อนำสมญานามแต่ละชื่อมาวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบของคำต่างๆ ที่นำมาใช้นั้นล้วนเป็นคุณสมบัติทางใดทางหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของบุคคลหรือสิ่งที่ได้รับสมญานาม มิได้มาจากพฤติกรรมหรือการกระทำแต่เพียงอย่างเดียว องค์ประกอบที่นำมาใช้สร้างสมญานามในข่าวและรายการกีฬามีดังนี้

1.1 ชื่อเดิมหรือชื่อเล่น

หากว่าบุคคลหรือสิ่งที่ต้องการให้สมญานามไม่ได้มีจุดเด่นที่จะดึงมาใช้ประกอบสร้างสมญานาม ผู้ตั้งก็มักดัดแปลงชื่อเดิมหรือชื่อเล่นของบุคคลหรือสิ่งนั้นให้เป็นชื่อใหม่ โดยเฉพาะเมื่อชื่อเดิมเป็นภาษาต่างประเทศ ก็อาจแปลงชื่อนั้นเป็นภาษาไทย ให้ฟังดูแปลกหูหรือสะดุดตาว่าชื่อเดิม เช่น

เจ้าหนู่มเพจเจอร์ หมายถึง ดอน ฮัทชิสัน นักเตะทีมชาติสกอตแลนด์ เนื่องจากนามสกุลฮัทชิสัน (Hutchison) ตรงกับชื่อของวิทยุติดตามตัว (pager) ยี่ห้อหนึ่งที่มีบริการในประเทศไทย

วีเจ หมายถึง วิจิตร เกตุแก้ว นายกษมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย โดยนำมาจากตัวสะกดย่อชื่อในภาษาอังกฤษ (Vijit)

เจ้าเสือ่น้อย หมายถึง ไทเกอร์ วูดส์ โปรกอล์ฟลูกครึ่งไทย-อเมริกัน เนื่องจากชื่อต้นของเขา ไทเกอร์ (Tiger) แปลเป็นภาษาไทยว่าเสือ

1.2 พฤติกรรมหรือการกระทำ

ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นว่า พฤติกรรมหรือการกระทำที่เบี่ยงเบนหรือขัดต่อกฎเกณฑ์ของสังคมนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการให้สมญานาม แต่สื่อมวลชนไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่เฝ้าระวังติดตามหรือเปิดเผยสิ่งที่ไม่ชอบมาพากล และสิ่งที่ขัดต่อกฎเกณฑ์หรือจรรยาบรรณอันดีงามเท่านั้น แต่จะต้องยกย่อง เชิดชูพฤติกรรมหรือการกระทำที่เป็นคุณประโยชน์ต่อสังคมด้วยการให้สมญานามจึงควรจะมาจากกระทำทั้งในทางบวกและทางลบ ผู้ตั้งจึงหยิบยกความสามารถในเชิงกีฬาของบุคคลหรือเกียรติประวัติของสิ่งที่เป็นข่าวมาประกาศให้ผู้อื่นได้รับรู้ด้วยการตั้งสมญานามให้ เช่น

เดอะ คอบร้า หมายถึง เอเดรียน อิลี นักเตะทีมชาติโรมาเนีย เนื่องจากมีลีลาการเข้าทำประตูที่รวดเร็วและว่องไว แต่แฝงไปด้วยประสิทธิภาพ คล้ายกับงูเห่า (cobra) ที่เข้าจู่โจมเหยื่อ

สิงห์รอบควอลิฟายด์ หมายถึง ทีมชาติสวีเดน เนื่องจากในการแข่งขันฟุตบอลรายการใหญ่ๆ เช่นฟุตบอลโลก หรือฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป ทีมชาติสวีเดนมักทำผลงานได้

ดี มีคะแนนนำอยู่อันดับแรกของกลุ่มในรอบคัดเลือก (รอบควอลิฟายด์) แต่พอฟ่านเข้าไปเล่นในรอบสุดท้ายกลับล้มเหลวตกรอบแรกอยู่บ่อยครั้ง

นอกจากสมญานามแบบเจาะจงแล้ว พฤติกรรมหรือการกระทำของนักกีฬาเวลาเล่นกีฬาก็สามารถนำไปตั้งเป็นสมญานามที่แบบไม่เจาะจงได้ด้วย เช่น

นักตบลูกขนไก่ หมายถึง นักแบดมินตัน

นักตีลูกสักหลาด หมายถึง นักเทนนิส

นักตบลูกเต๋ หมายถึง นักเทเบิลเทนนิสหรือปิงปอง ในบางครั้งก็เรียก *นักตบลูกพลาสติก*

1.3 บุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัว

บุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลหรือสิ่งที่ต้องการให้สมญานามนั้นเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สามารถทำให้ผู้รับสารสามารถจดจำหรือระลึกถึงบุคคลหรือสิ่งนั้นได้ง่าย แต่ก็ขึ้นอยู่กับผู้ตั้งว่าจะเลือกบุคลิกหรือลักษณะใดที่เด่นที่สุดและเลือกใช้ถ้อยคำใดมาสื่อให้เห็นภาพนั้นมากที่สุด ส่วนใหญ่สื่อจะนำลักษณะทางกายภาพไปเปรียบกับสัตว์ที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น

เจ้านกกระยางดำ หมายถึง โชคทวี พรหมรัตน์ นักเตะทีมชาติไทย เนื่องจากเป็นคนรูปร่างสูง มีช่วงขายาวแก้ง่าม เหมือนนกกระยาง ซึ่งโดยปกตินกกระยางจะมีขนสีขาว แต่โชคทวีมีผิวออกคล้ำ จึงกลายเป็นนกกระยางสีดำ

จอมหัวหัวเสื่อ หมายถึง สเตฟาน เอฟเฟนแบร์ก นักเตะสโมสรบาเยิร์น มิวนิค เนื่องจากเป็นกัปตันทีมที่มีบุคลิกดูดี หัวหาญ ประกอบกับมีทรงผมที่ยาวฟูเหมือนแผงคอของสิงโต เป็นเอกลักษณ์

1.4 สถานภาพทางสังคม

การใช้สถานภาพทางสังคมในการตั้งสมญานามมักปรากฏตามคอดัชนีประเภทที่รายงานความเคลื่อนไหวของบุคคลในแวดวงกีฬาในสื่อหนังสือพิมพ์เท่านั้น สื่อๆอาจนำไปใช้บ้างแต่มิได้เป็นผู้ตั้งเอง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงการกีฬาไม่ได้มีแค่เพียงนักกีฬา กรรมการ หรือผู้ฝึกสอนเท่านั้น ยังมีเจ้าหน้าที่องค์กรกีฬา ผู้บริหารสมาคมกีฬา และผู้ให้การสนับสนุน

(Sponsors) อีกด้วย ซึ่งบุคคล 3 ประเภทหลังที่กล่าวถึงนี้ มักเป็นข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศและตำแหน่งระดับสูง เวลาเรียกขานในข่าวซึ่งมีเนื้อที่จำกัด เพราะไม่สามารถลงชื่อสกุลจริงที่ค่อนข้างยาวได้ สื่อจึงมักใช้คำว่า "บิ๊ก" ซึ่งมาจากภาษาอังกฤษ "Big" หมายถึง ยิ่งใหญ่ ประกอบกับชื่อจริงหรือชื่อเล่นเพียงสั้นๆของบุคคลดังกล่าว หรือหากเป็นนักธุรกิจที่มีฐานะร่ำรวย ก็จะใช้คำว่า "เสี่ย" นำหน้าชื่อแทน แต่ถ้ามีตำแหน่งหน้าที่ระดับสูงในองค์กรและมีบารมีมากพอ ก็อาจใช้คำว่า "บิ๊ก" ได้เช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บิ๊กจา หมายถึง พล.ต. จารึก อารีราชการัณย์ นายกสมาคมตะกร้อ

บิ๊กซัง หมายถึง ทรงชัย รัตนสุบรรณ โพรโมเตอร์มวย

เสี่ยป้อม หรือ บิ๊กป้อม หมายถึง อติศักดิ์ เบญจศิริวรรณ ผู้จัดการทีมชาติฟุตบอล

เสี่ยสุข หมายถึง สุขชาติ พิสิษฐุฒินันท์ ผู้จัดการส่วนตัวของวีระพล นครหลวง

โปรโมชัน

1.5 อาชีพ

สมญานามในข่าวและรายการกีฬาที่พบว่าใช้อาชีพเป็นองค์ประกอบนั้น มีอยู่ 2 ระดับ คือระดับบุคคล ซึ่งตั้งด้วยการเรียกตามอาชีพและตามด้วยชื่อของบุคคลที่เป็นข่าว และระดับองค์กรซึ่งตั้งจากกิจการหรือธุรกิจที่องค์กรนั้นดำเนินงานอยู่ เช่น

โค้ชเฮง หมายถึง วิทยา เลากกุล ซึ่งเป็นหัวหน้าผู้ฝึกสอนฟุตบอลทีมชาติเยาวชนอายุไม่เกิน 16 ปี

นายห้างขายยา หมายถึง สโมสรโอสถสภา ซึ่งเป็นของบริษัทโอสถสภาที่ผลิตยาและเครื่องดื่มน้ำกำลังออกจำหน่าย

1.6 ภูมิภาคหรือภูมิภาค

การใช้องค์ประกอบด้านภูมิภาคหรือภูมิภาคมาสร้างสมญานามนี้ ต้องอาศัยความรู้ทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์พอสมควร มิใช่แค่เพียงรู้ว่าเมืองนี้ตั้งอยู่ในประเทศใดเท่านั้น แต่ต้องรู้ว่า ตั้งอยู่ส่วนใดของประเทศ มีความสำคัญในระดับใด ยิ่งรู้มากเพียงไรก็ยิ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตั้งสมญานามมากขึ้นเพียงนั้น เพราะผู้ตั้งสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่จะใช้อ้างอิงถึงได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ภูมิภาคนี้มักใช้เพื่อสร้างสีสันในบทความหรือคอลัมน์

ทางหนังสือพิมพ์ และจะไม่ใช้โดยไม่มี การอ้างถึงชื่อจริงมาก่อน เว้นเสียแต่เป็นสมญานามที่ใช้ มาเป็นเวลานานจนผู้รับสารคุ้นเคยดีอยู่แล้ว เช่น

ขุนพลแห่งลุ่มน้ำดาบूप หมายถึง ทีมชาติออสเตรเลีย เนื่องจากออสเตรเลียมีแม่น้ำสาย สำคัญชื่อ ดาบूप ไหลผ่าน

สิงห์เหนือ หมายถึง สโมสรฮัมบวร์ก เนื่องจากเมืองฮัมบวร์กตั้งอยู่ตอนเหนือของประเทศ เยอรมนี

1.7 สัญลักษณ์ประจำตัว

สัญลักษณ์ประจำตัว อาทิ ตราสโมสร สีประจำสโมสร เป็นองค์ประกอบที่พบมากที่สุดในการตั้งสมญานาม เนื่องจากสัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้ผู้คนจดจำได้ง่าย ผู้ตั้งสมญานามเพียงแต่ทำให้ที่ถ่ายทอดจากภาพออกมาในรูปของเสียงหรือตัวอักษรให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าสมญานามที่ใช้สีประจำทีมหรือสโมสรเป็นองค์ประกอบมักเป็นสมญานามที่สื่อต่างประเทศเป็นผู้ตั้ง อาจเป็นไปได้ว่าชาวตะวันตกรู้จักใช้สีเป็นสัญลักษณ์บ่งชี้ความหมายเพื่อการสื่อสารในชุมชนของตนมาแต่บรรพกาล ตัวอย่างของสมญานามที่ใช้สัญลักษณ์เป็นองค์ประกอบ เช่น

"ทีมเค้าแมว" หรือ "นกฮูก" หมายถึง สโมสรเซฟฟิลด์ ยูไนเต็ด

"เดอะ แอสเมอรัส" หรือ "ขุนค้อน" หมายถึง สโมสรเวสต์แฮม ยูไนเต็ด

"แกะ" หรือ "แกะเขาเหล็ก" หรือ "หัวแกะ" หมายถึง สโมสรดาร์บี้ เคาน์ตี้

"หมาป่า" หรือ "หมาป่าแห่งกรุงโรม" หมายถึง สโมสรโรม่า

1.8 จุดเด่นหรือสิ่งที่ขึ้นชื่อ

องค์ประกอบในข้อนี้มักใช้ในการสร้างสมญานามระดับประเทศหรือสถานที่ จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องเก็บรวบรวมได้ ส่วนใหญ่สมญานามประเภทนี้จะตั้งโดยสื่อมวลชนของไทย แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีความถนัดในการนำจุดเด่นหรือสิ่งที่ขึ้นชื่อมาสร้างสมญานาม ซึ่งมักเป็นผลผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรม วัฒนธรรมและการเมือง หรือส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตผู้คนในประเทศนั้นๆ เช่น

แดนมะกะโรนี หมายถึง ประเทศอิตาลี เนื่องจากมะกะโรนีเป็นชื่อของพาสต้า (pasta) ชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นอาหารหลักของคนอิตาลี

แดนฟรีเซ็กซ์ หมายถึง ประเทศสวีเดน เนื่องจากชายหญิงในประเทศนี้มีอิสระในการคบหาหรือมีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่จำเป็นต้องแต่งงานกัน

แดนพีระมิด หมายถึง ประเทศอียิปต์ เนื่องจากพีระมิด (Pyramid) เป็นสถาปัตยกรรมเก่าแก่ที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตและความเชื่อของคนอียิปต์โบราณ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าสมญานามบางส่วนมิได้ตั้งขึ้นโดยองค์ประกอบเพียงหนึ่งอย่าง อาจมีองค์ประกอบในข้ออื่นร่วมอยู่ด้วย ซึ่งมักจะเป็นองค์ประกอบด้านภูมิประเทศหรือภูมิสำเนา อย่างเช่น

มาราโดน่าแห่งคาบสมุทรบอลข่าน หมายถึง จอร์จี ฮาจี เป็นสมญานามที่ตั้งขึ้นจากองค์ประกอบ 2 ข้อ คือ พุทธศักราชหรือการกระทำ และภูมิประเทศหรือภูมิสำเนา เนื่องจากมีลีลาการเล่นฟุตบอลสวยงามเหมือนมาราโดน่า นักเตะชาวอาร์เจนไตน์ชื่อดัง และมาจากประเทศโรมาเนียซึ่งตั้งอยู่บนคาบสมุทรบอลข่าน

ทีมกระทิงเปลี่ยวจากช่องแคบบอสฟอรัส หมายถึง ทีมชาติตุรกี เป็นสมญานามที่ตั้งขึ้นจากองค์ประกอบ 2 ข้อ คือ สัญลักษณ์ประจำทีมที่เป็นรูปกระทิงและภูมิประเทศของประเทศตุรกีที่ตั้งอยู่ติดช่องแคบบอสฟอรัส

เมื่อวิเคราะห์สมญานามที่ตั้งขึ้นจากหลายองค์ประกอบ โดยเฉพาะสมญานามที่ให้กับสโมสรฟุตบอล ผู้วิจัยพบว่ามีที่ตั้งสมญานามบางชื่อซ้ำกัน เนื่องจากแต่ละทีมต่างมีจุดเด่นที่ถูกหยิบยกมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการตั้งสมญานามเหมือนกัน อย่างเช่น สโมสรแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ดของอังกฤษ และสโมสรไกเซอร์สเลาเทิร์น ของเยอรมัน ต่างก็ถูกขนานนามว่า "ปีศาจแดง" เหมือนกัน ดังนั้น จึงมีการเพิ่มเติมองค์ประกอบด้านภูมิประเทศหรือภูมิสำเนาอีกข้อหนึ่งเข้าไปเพื่อมิให้ผู้รับสารเกิดความสับสนหรือความไม่เข้าใจว่า ผู้ส่งสารต้องการสื่อถึงทีมใดแน่ ซึ่งทีมที่สื่อต่างๆได้เรียกขานด้วยสมญานามนั้นมานานจนเป็นที่คุ้นหูหรือติดปากผู้รับสารส่วนใหญ่แล้ว อย่างไรก็ตาม สโมสรแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ดมักจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ทีมเป็นที่รู้จักในหมู่ผู้รับสารในภายหลัง ไม่ว่าจะตั้งมาก่อนหรือหลังก็ตาม สื่อจะระบุที่มาของทีมดังกล่าวประกอบกับ

สมญานามที่มีอยู่เดิมเพื่อเน้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างเช่น สโมสร์ไกเซอร์สเลาเทิร์น มาจากเมืองเบตเซ่นแบร์กในเยอรมนี จึงได้สมญานามอีกชื่อหนึ่งว่า "ปีศาจแดงแห่งเบตเซ่นแบร์ก"

สมญานามบางชื่อตั้งขึ้นจากองค์ประกอบที่ผู้รับสารไม่รู้จักหรือไม่คุ้นเคย เช่น ทีมชาวเกาะหมายถึง สโมสร์กายารี เนื่องจากเมืองกายารี (Cagliari) ตั้งอยู่บนเกาะซาร์ดิเนีย (Sardinia) ทางตะวันตกของประเทศอิตาลี หากผู้รับสารไม่มีความรู้ทางภูมิศาสตร์ ก็คงไม่เข้าใจทำไมทีมนี้จึงได้รับสมญานามเช่นนั้น ดังนั้น ทักษะในการสรรคำใช้ของผู้ตั้งสมญานามมีส่วนสำคัญยิ่ง การเลือกใช้องค์ประกอบหรือถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมก็อาจทำให้สมญานามนั้นไม่เป็นที่ยอมรับได้

ทั้งนี้ การเลือกใช้องค์ประกอบต่างๆมาเป็นหลักในการตั้งสมญานามนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการและทักษะของผู้ให้สมญานาม ว่าต้องการให้รายละเอียดของบุคคลหรือสิ่งนั้นๆในแง่มุมใดหรือมากน้อยเพียงไร และถ้อยคำที่เลือกใช้นั้นเหมาะสมและสื่อความหมายได้ครบถ้วนหรือไม่ โดยมากมักไม่เกินกว่า 3 ข้อ ด้วยเหตุที่ว่า ถ้ามีองค์ประกอบมากขึ้น ก็จะต้องใช้คำเพิ่มขึ้น จากสมญานามที่เป็นเพียงคำๆหนึ่งในตอนริเริ่ม อาจกลายเป็นวลีหรือประโยคไป ทำให้เยิ่นเย้อและไม่เหมาะที่จะใช้ในการรายงานข่าว ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำเสนอ แต่อาจนิยมใช้ในงานที่ต้องการสีสันและความสละสลวยของถ้อยคำ อาทิ บทความ ความเรียง การพูดคุยหรือรูปแบบอื่นๆที่เลือกอำนวยให้นำเสนอได้มากกว่า ดังจะได้กล่าวในบทต่อไป

2. ไวยากรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมาย

การถ่ายทอดความหมายของสมญานามมักจะใช้ภาษาความเปรียบที่มีนัยลึกซึ้ง ซึ่งลักษณะของไวยากรณ์ภาพพจน์ (Figure of Speech) ที่ใช้ในการสร้างสมญานามที่พบในข่าวและรายการกีฬา มี 5 ชนิด คือ

2.1 อุปลักษณ์

อุปลักษณ์ (Metaphor) คือ การเชื่อมโยงสิ่งของ 2 สิ่งด้วยการเปรียบเทียบความเหมือน (analogy) โดยจะเป็นการกล่าวเปรียบเพียงฝ่ายเดียว ไม่ยกสองฝ่ายขึ้นเทียบกัน ซึ่งการใช้ภาษาแบบอุปลักษณ์นี้ไม่จำเป็นต้องอยู่บนความเป็นจริงเสมอไป เพียงแต่ต้องใช้จินตนาการเพื่อสร้างความเข้าใจ เช่น

เดอะ สก๊อต หมายถึง มาร์ค ฟิลิปป์ซิส นักเทนนิสที่เสิร์ฟลูกได้เร็วและแรง เปรียบเหมือนจรวดสก๊อตที่อเมริกาใช้ถล่มอิรัก โดยทำสถิติไว้ 219 กิโลเมตรต่อชั่วโมงในการแข่งขันเทนนิส เฟรนช์ โอเพ่น

2.2 อุปนาม

อุปนาม (Metonymy) คือ การเรียกชื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือคนหนึ่งคนใดเสียอีกอย่างหนึ่ง โดยอาศัยลักษณะที่มีเกี่ยวพันกับสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น แทนที่จะออกชื่อตรงๆ เช่น

ในการแข่งขันฟุตบอลนัดกระชับมิตรระหว่างทีมรวมนักเตะอาวุโสของสโมสรลิเวอร์พูลและของสโมสรเอฟเวอร์ตัน ทั้งสองสโมสรอยู่ร่วมเมืองเดียวกัน โดยปกติแล้วเวลาที่ต้องโคจรมาพบกันในลีก ก็จะเรียกการแข่งขันในนัดนั้น ว่า ดาร์บี้แมตช์แห่งเมอร์ซีย์ไซด์ (เมืองลิเวอร์พูลมีแม่น้ำเมอร์ซีย์ไหลผ่าน) ซึ่งต่างฝ่ายต่างพยายามที่จะเอาชนะอีกฝ่ายหนึ่งให้ได้ เป็นเช่นนี้มาเป็นเวลาร่วมร้อยปีแล้ว ดังนั้นการมาพบกันของทั้งสองทีมจึงคล้ายกับการแข่งขันฟุตบอลประเพณี อย่างที่จุฬาฯเตะกับธรรมศาสตร์ การแข่งขันนัดพิเศษของบรรดานักเตะอาวุโส สื่อจึงไม่ใช่ชื่อทีมเต็มๆ แต่ได้ตั้งสมญานามที่มาจากสัญลักษณ์ประจำสโมสร คือ หงส์แดงของลิเวอร์พูลและเรือใบสีฟ้าของเอฟเวอร์ตัน เลียนแบบโดมซรา - จามจุรีรอย เสียอย่างง่าย ๆ สั้น ๆ ว่า "หงส์ซรา - เรือรอย"

2.3 สมพจน์นัย

สมพจน์นัย (Synecdoche) เป็นโวหารอีกแบบหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายอุปนาม คือ การหยิบเอาเพียงส่วนหนึ่งมากล่าวแทนส่วนทั้งหมด ซึ่งในทางสัญวิทยา ลักษณะตายตัว (Stereotype) ก็ถือเป็นสมพจน์นัยอย่างหนึ่ง เรายินยใช้กัน เพราะเป็นทางหนึ่งที่จะสร้างความหมายในสังคมได้ สมญานามที่ใช้โวหารแบบสมพจน์นัยในข่าวและรายการกีฬานั้นพบได้บ่อย เช่น

ไอ้ผมเพลิง หมายถึง พอล สโคลล์ นักเตะทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด เนื่องจากผมสีแดงเหมือนเปลวไฟ เป็นการหยิบยกอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของบุคคลในข่าวมากกล่าวแทนทั้งตัว

2.4 อติพจน์

อติพจน์ (Hyperbole) คือ การกล่าวเกินจริง เป็นโวหารที่ใช้ค่อนข้างบ่อยในการให้สมญานามแก่นักกีฬา เพื่อเชิดชูความสามารถในเชิงกีฬาของเขาหรือเธอ เช่น

แข่งซ่ายหลายโลก หมายถึง นักมวยที่ใช้ชื่อในการชกมวยไทย ว่า สิงห์ดำ อ. อุกฤษณ์ เนื่องเป็นมวยถนัดซ้าย ตะหนัก หากคู่ต่อสู้โดนเข้าเต็มที อาจถึงแพ้น็อคได้ ผู้ตั้งสมญานามนี้ให้น้ำหนักความรุนแรงแบบเกินจริงขนาดว่า ตะทีเดียวทำให้โลกถึงกาลอวสานได้

2.5 บุคลาธิษฐาน

สมญานามที่ใช้โวหารชนิดนี้พบได้น้อยมากในข่าวและรายการกีฬา บุคลาธิษฐาน (Personification) คือการสมมติให้สิ่งที่ไม่ใช่คนดูมีชีวิตหรือแสดงกริยาแบบคน เช่น

"ม้าลำพอง" หมายถึง ทีมเฟอร์รารี แห่งวงการรถสูตร 1 (Formula 1) ซึ่งมีสัญลักษณ์ประจำทีมเป็นรูปม้า ในการตั้งสมญานาม หากเรียกว่า ทีมม้า ลั้นๆ คงไม่สละสลวยนัก จำต้องหาคำกริยาหรือวิเศษณ์มาต่อเติมให้ยาวขึ้นหรือฟังดูดีขึ้น ในมุมมองหรือจินตนาการของผู้ตั้งที่เห็นภาพของม้าที่กำลังยกขาหน้าขึ้นทั้ง 2 ขา อาจสื่อถึงความอึกเขิมที่ผู้ตั้งเลือกแทนด้วยคำว่า "ลำพอง" ซึ่งเป็นอาการอย่างหนึ่งคน

นอกจากนี้ ในการตั้งสมญานามที่มีสัญลักษณ์ประจำตัวเป็นองค์ประกอบ เช่น ชื่อของทีมกีฬา บางชื่ออาจไม่ใช่คำแทนรูปที่ปรากฏอย่างตรงไปตรงมา เพราะจะฟังดูห้วนสั้นขาดชีวิตชีวา แต่จะมีการเสริมสร้อย เพื่อสร้างภาพความแข็งแกร่ง ความน่าเกรงขามให้กับทีมนั้นๆ อย่างเช่น

สโมสรแบล็กเบิร์น โรเวอร์ส ของอังกฤษ ที่มีสัญลักษณ์ประจำทีมเป็นรูปดอกกุหลาบสีแดง ซึ่งชวนให้นึกถึงความรักหรือหญิงสาวรูปโฉมงดงาม แต่นี่คือทีมฟุตบอล จึงควรใช้คำที่พิเศษกว่า "กุหลาบแดง" เป็นฉายา ความคิดรวบยอดของสีแดงยังสามารถโยงไปถึงสีและความร้อนแรงของเปลวไฟได้อีก เพื่อที่จะสื่อความหมายได้ครบถ้วนและน่าฟัง สโมสรแบล็กเบิร์น จึงได้รับฉายาว่า "กุหลาบไฟ" ที่ภายในเวลาต่อมาก็มีผู้แผลงคำว่า "ไฟ" เป็น "เพลิง" ด้วยคิดว่า เป็นคำที่ใช้ทดแทนกันได้ โดยไม่ทำให้ความหมายผิดแผกไปจากเดิม

จะเห็นได้ว่า ความร่ำรวยของภาษาไทย ทำให้เราสามารถเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ในการตั้งสมญานาม เพื่อสร้างและสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม นับได้ว่าเป็นความมั่งคั่งของภาษาไทยอย่างหนึ่ง

3. การสื่อความหมายของสมญานาม

เราไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่า การตั้งสมญานามให้กับบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นเป็นเรื่องอัตวิสัย (Subjective) สมญานามอาจตั้งขึ้นโดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่อยู่แวดล้อมบุคคลหรือสิ่งนั้นๆ แต่การเลือกหยิบยกองค์ประกอบใดได้ขึ้นมาขึ้นขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้ตั้งโดยตรง และยังรวมไปถึงทักษะในการถ่ายทอดออกมาเป็นถ้อยคำเพื่อใช้ในการสื่อสารของผู้ตั้งอีกด้วย เพราะระดับความหนักเบาของคำก็ทำให้ความหมายแตกต่างกันได้

สมญานามที่ได้จากการที่สื่อต่างประเทศเป็นผู้ตั้งย่อมแตกต่างไปจากสมญานามที่สื่อของไทยตั้งขึ้น เห็นได้จากถ้อยคำหรือภาษาที่เลือกใช้ เนื่องจากมโนทัศน์ของคนไทยกับชาวต่างชาติย่อมแตกต่างกันไปตามภูมิหลังที่หล่อหลอมความคิดและความเชื่อเอาไว้ ซึ่งทำให้เกิดการแทน (Representation) ของสิ่งต่างๆแตกต่างกัน อย่างเช่น ชาวต่างชาติอาจเปรียบคนโง่เหมือนกับลา แต่คนไทยกลับเปรียบคนโง่กับควาย

สมญานามคือสัญลักษณ์ที่เกิดจากการตีความหมายโดยนัย (Connotation) ซึ่งต้องอาศัย "ความสัมพันธ์" ในการเชื่อมโยงตัวหมาย (Signifier) เข้ากับตัวหมายถึง (Signified) และเราจะต้องเรียนรู้ความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบที่เรียกว่า "รหัส" นี้ เพราะมันเป็นตัวสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น การตีความหมายโดยตรง (Denotation) นั้นเป็นการตีความหมายตามตัวอักษร ไม่สามารถทำให้เราเข้าใจความหมายของสมญานามได้ เนื่องจาก "เนื้อหา" ไม่ใช่ตัวกำหนด "ความหมาย"

จากการวิเคราะห์สมญานามในข่าวและรายการกีฬา ผู้วิจัยพบว่า สมญานามเหล่านี้ นอกเหนือไปจากการอ้างอิงถึงบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วซึ่งเป็นความหมายโดยนัยแล้ว ยังสื่อความหมายลึกลงไปอีกที่เรียกว่าเป็น "ความหมายแฝง"

เมื่อพิจารณาสมญานามในข่าวและรายการกีฬาอย่างลึกซึ้งแล้วพบว่ามีความหมายแฝงอยู่ 3 เรื่อง คือ

3.1 ความหมายที่สะท้อนแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณา

สมญานามในลักษณะนี้จะอาศัยองค์ประกอบที่แสดงรูปลักษณะภายนอกของบุคคลที่ต้องการให้สมญา ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นว่าผู้ตั้งนั้นมีทัศนคติต่อบุคคลอื่นๆอย่างไร เช่น เหยียดผิว หรือกดขี่ทางเพศหรือไม่

- อายุ

สมญานามที่สื่อความหมายเกี่ยวกับอายุนั้นพบทุกรุ่น ตั้งแต่เด็กจนถึงผู้สูงอายุ เช่น น้ำซึซ ฟี่ไล่น ปูพิซัย ลุงหมัก ซึ่งสื่อไทยจะใช้บ่อย เพราะวัฒนธรรมของคนไทยนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องอาวุโส และมักเรียกขานด้วยสรรพนามแบบนับญาติกับคนที่ไม่ได้รู้จัก เป็นการส่วนตัว เพื่อแสดงความเป็นกันเอง

มีข้อสังเกตว่า บุคคลคนเดียวกันซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ สื่อไทยกับสื่อต่างประเทศใช้คำเรียกที่แสดงวัยแตกต่างกัน อย่างเช่น บ็อบบี้ ร็อบสัน ผู้จัดการทีมนิวคาสเซิล ยูไนเต็ด สื่อต่างประเทศเรียกเขาว่า "อังเคลบ็อบ" แต่สื่อไทยเรียก "บูบ็อบ" หรือ "เฒ่าบ็อบ" อาจมองได้ 2 แง่ ประการแรก คือ ในสายตาของคนไทย ชาวตะวันตกแลดูแก่กว่าอายุจริง หรือ อีกประการหนึ่ง คือ อยู่ในวัยที่สมควรเกษียณจากงานและอยู่บ้านเลี้ยงหลานได้แล้ว

นอกจากนี้ บางคนอาจได้รับสมญานามที่แสดงความมีอาวุโสมาก แต่ตัวจริงอาจไม่ได้มีอายุมากถึงเพียงนั้น เช่น วลาดิเมียร์ ยูโกวิช นักเตะชาวยูโกสลาเวียที่มีอายุยังไม่ถึง 40 ปี แต่ได้รับฉายาว่าเป็น "เสือเฒ่า" เพราะถือว่าอายุมากเกินไปสำหรับการเป็นนักเตะอาชีพ

- เพศ

สมญานามที่สุม่พบมีความหมายเกี่ยวกับเพศอยู่ 2 กรณี กรณีแรกคือ การเบี่ยงเบนทางเพศ เช่น น้องแวน สิริรัตน์ ยนต์โยธินกุล นักบาสเกตบอลหญิงทีมชาติไทย ที่ตัดผมสั้นเหมือนทอมบอย ดูเผินๆคล้ายศรราม นักแสดงหนุ่มรูปหล่อ จึงถูกเรียกว่า "สาวหล่อ" เพราะมีสาวๆมา ตามกรี๊ด หรือ สาวหล่อจากฝรั่งเศส ก็หมายถึง อเมรี มอเรสโม นักเทนนิสสาวชาวฝรั่งเศส เพราะเธอไม่ได้มีรูปร่างบอบบางน่าถนุถนอมเหมือนผู้หญิงในอุดมคติของผู้ชายไทยซึ่งเป็นผู้ตั้งสมญา แต่กลับมีรูปร่างสูงใหญ่กำยำเหมือนกับผู้ชาย จึงกลายเป็นสาวหล่อตามน้องแวนไป ทั้งๆที่ความเป็นจริงแล้วทั้งคู่อาจไม่ได้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเลย

อีกกรณีหนึ่ง คือ การเปรียบเทียบความสามารถที่ยึดผู้ชายเป็นเกณฑ์ เช่น ชินเจียซูเปอร์ นักบาสเกตบอลหญิงชาวอเมริกัน ที่มีความสามารถสูง เคยติดทีมชาติไปแข่งขันในโอลิมปิกและพาทีมคว้าเหรียญทองและเหรียญทองแดงในปี 1988 และ 1992 ตามลำดับ

ได้รับสมญานามว่า "ไมเคิล จอร์แดน หญิง" เพราะถูกนำไปเปรียบว่ามีลีลาการเล่นเหมือนไมเคิล จอร์แดน ซึ่งเป็นนักบาสเกตบอลชายชาวอเมริกันผู้มีชื่อเสียงโด่งดัง

- สิว

เป็นประเด็นที่เด่นชัดและพบมากที่สุด เช่น ไข่มุกดำ นายแบบยาตีฟันดาร์ลี ลำลี เม็ดใน ดำทมิฬ ซึ่งบางคนที่ได้รับสมญานามประเภทนี้อาจมีเชื้อสายแอฟริกัน หรือเป็นคนผิวดำอย่างพวกนิกลอยด์จริง แต่บางคนก็เพียงแคผิวคล้ำจัด อยากรู้ก็ดี แม้ว่าจะมีสมญานามลักษณะนี้ปรากฏอยู่มากก็ตาม แต่มักจะเป็นสมญานามที่สื่อไทยเป็นผู้ตั้งขึ้นเอง ซึ่งคนไทยไม่ได้มีภูมิหลังที่ขัดแย้งกับคนผิวดำเหมือนคนตะวันตก จึงไม่ได้มีนัยเรื่องการเหยียดผิวอย่างลึกซึ้ง เพียงแต่ถูกนำมาล้อเลียนกันบ่อยครั้ง เพราะเป็นสิ่งแรกที่ทุกคนมองเห็นได้อย่างชัดเจน

- เชื้อชาติ

ความหมายของสมญานามที่เกี่ยวกับเชื้อชาตินั้นไม่ค่อยพบบ่อยนักในเรื่องของกีฬา เนื่องจากเป็นประเด็นที่ค่อนข้างละเอียดอ่อนพอๆกับศาสนา หากสมญานามที่ใช้สะท้อนภาพที่ไม่เหมาะสมก็อาจนำไปสู่ความขัดแย้งได้

เช่น แยกอันตราย หมายถึง สโมสรรกาลดาซาราย ของประเทศตุรกี ผู้ตั้งสมญานามจัดคนเชื้อชาติเติร์ก อยู่ในพวกอินโดอารยันหรือแขกขาว ชวนให้นึกถึงเรื่องล้อเลียนที่ว่า หากเจอกับเจอแขก ให้ตีแขกก่อน เพราะแขกนั้นร้ายกว่างู อันที่จริงทีมฟุตบอลทีมนี้มีได้เล่นโหดหรือเล่นตลกตลกนอกเกม แต่มีมูลเหตุมาจากการที่แฟนบอลตุรกีมีเรื่องมีราวกับแฟนบอลอังกฤษที่ตามไปเชียร์ถึงถิ่นตุรกี ทำให้มีแฟนบอลอังกฤษคนหนึ่งถูกแทงเสียชีวิต ทีมฟุตบอลจึงถูกเรียกเหมารวมไปว่าเป็นพวกแขกอันตราย

- รูปร่าง

สมญานามที่สะท้อนความคิดเกี่ยวกับรูปลักษณ์ในข่าวและรายการกีฬามีมากพอสมควร เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผู้รับสารเห็นได้ชัดและจำจดได้ง่าย โดยผู้ตั้งอาจคาดไม่ถึงว่าการให้สมญานามแบบนี้เท่ากับเป็นการตอกย้ำรูปลักษณ์ที่ไม่สมบูรณ์แบบอันเป็นจุดด้อยของบุคคลในข่าว โดยแฝงการล้อเลียนเอาไว้ เช่น เหยิน เดอะ เตี้ย พ่อหัวไข่ดาว

3.2 ความหมายที่มีนัยบวกและนัยลบ

การตั้งสมญานามให้กับบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวโดยแอบแฝงความหมายที่แสดงนัยทั้งทางบวกและทางลบนั้น คือ การประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวรูปแบบหนึ่ง ตามมุมมองของผู้ตั้ง

- ความหมายนัยบวก

สมญานามที่มีนัยบวก คือ สมญานามที่ผู้ตั้งมีเจตนาจะยกย่องและเชิดชูการกระทำที่ผ่านมาจากบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว มักนิยมใช้ในการเล่าประวัติและผลงานที่ผ่านๆมาของนักกีฬา ระหว่างการพากษ์กีฬา เช่น กุนชือสมองเพชร มหาอำนาจ ลูกหนังนักเรียน เลอ ลอยดาวิด โกลเดนบอย

การใช้สมญานามนัยบวกเพื่อยกย่องความสามารถของนักกีฬาจากผลงานที่ผ่าน มาในตอนเริ่มการแข่งขันนั้นมิได้รับประกันว่า นักกีฬาจะสามารถประสบความสำเร็จ ดังที่คาดไว้ แต่ผลที่ออกมาอาจตรงกันข้ามก็ได้ ตัวอย่างเช่น การแข่งขันยิมนาสติก ประเภทม้าหุซาย ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. วันที่ 24 กันยายน พ.ศ.2543 ซึ่งมีเกื้อกุล นุตะเวช เป็นผู้พากษ์

"...มาถึงนักกีฬาคนสุดท้ายนี่พลาดไม่ได้นะครับ นี่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอุปกรณ์ม้า หูก็ว่าได้ นะครับ ตอนนี่ที่เครียดที่สุดคงจะเป็นเนมอฟ เพราะว่าคะแนนตอนนี้อยู่ อันดับที่ 3 อยู่เลยนะครับ จบคนนี้จะครับจึงจะรู้ว่า เหรียญทองจะเป็นของมารีอุสหรือ ไม่ นี่คือเกาหลีเหนือ เขาเรียกเจ้าพ่อม้าหุ นะครับ อุปกรณ์อื่นพีแกไม่ซ้อมนะครับ ซ้อม เบาๆ ซ้อมน้อยๆ แต่ว่าม้าหุนี้ซ้อมเหลือเกินจริงๆ เล่นมาตั้งแต่โอลิมปิกที่กรุงโซลครับ จนกระทั่งถึงครั้งนี้ครับ ขึ้นไปแล้วครับ..."

ปรากฏว่า เป่ จิง ชู ซึ่งเป็นนักกีฬาตัวแทนจากเกาหลีเหนือฟอร์มตก ทำคะแนน มาเป็นอันดับ 5 พลาดเหรียญไปอย่างไม่น่าเชื่อ ซึ่งผู้ชมอาจรู้สึกผิดหวังหากได้ฟัง สรรพคุณที่ผู้พากษ์กล่าวไว้ในตอนต้น เข้าทำนองทำดีที่เหลวหรือมีแต่ราคาคุย ทำให้ ผู้พากษ์พลอยเสียหน้าตามไปด้วย

- ความหมายนัยลบ

สมญานามที่มีนัยลบ คือ สมญานามที่ผู้ตั้งมีเจตนาจะตำหนิ ดูถูกหรือเหยียดหยามการกระทำที่ผ่านมาจากบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว เช่น บอลผ้าถุง ลิเวอร์พูน กุน ชื่อหัวผักกาด เจ้าลาโง่ ขบถลูกหนัง

และแม้ว่าสมญานามบางชื่อจะมีความหมายนัยบวก แต่วิธีการนำเสนอของสื่ออาจมีเจตนาให้ความเข้าใจในทางลบได้เช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"...ในส่วนของกลุ่มแฟนบอลยอดเยี่ยม ปฏิเสธไม่พ้นนั่นคือ แฟนบอลจากเกาะอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นที่เบลเยียมหรือฮอลแลนด์ ไม่ว่าจะเป็นที่ไหน ถ้าหากพวกเขาเดินทางไป การทะเลาะวิวาทจะเกิดขึ้นทุกหนทุกแห่ง ภาพเหล่านี้พอจะเป็นคำตอบได้ว่า อังกฤษมีปัญหาในเรื่องกองเชียร์มากเพียงไร มีแฟนบอลอังกฤษจำนวนกว่าหลายร้อยคนยังไม่ทันเข้าชมเกมการแข่งขัน พวกเขาก็ถูกส่งตัวกลับบ้าน และนี่คือชื่อเสียงและกิตติศัพท์อันเลวร้ายของแฟนบอลจากแดนผู้ดี..."

เป็นสื่ूपชวง Big Hit ในรายการเวิลด์ซอคเกอร์ แอนด์ สपोर्ट เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2543 ผู้บรรยายมีเจตนาใช้สมญานามของประเทศอังกฤษตบท้ายเพื่อเสียดสีหรือประชดประชันแฟนบอลจากประเทศนี้ซึ่งประพฤติกรรมย่าแยะผิดไปจากที่เคยได้รับการยกย่อง ทั้งถ้อยคำและน้ำเสียงของผู้บรรยาย รวมทั้งภาพประกอบล้วนแสดงให้เห็นว่ามีความขัดแย้งกับความหมายของสมญานามดังกล่าว การนำสมญานามมาใช้ในลักษณะนี้ทำให้นัยของความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อแรกตั้ง และอาจนำไปสู่การปฏิเสธหรือเปลี่ยนแปลงสมญานามนั้นๆได้ในเวลาต่อมา

3.3 ความหมายที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของสื่อมวลชนผู้ให้สมญานามกับแหล่งข่าว

เรื่องราวที่ปรากฏอยู่ในข่าวกีฬาไม่ได้มีเพียงแต่ การแข่งขันกีฬาเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงความเคลื่อนไหวต่างๆของบุคคลในแวดวงกีฬาด้วย โดยเฉพาะข่าวกีฬาในประเทศ ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ในการติดต่อ ประสานงานกับผู้คนหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้บริหารสมาคมกีฬา เจ้าหน้าที่องค์กรกีฬา นักการเมือง รวมทั้งสื่อมวลชนด้วยกันเอง

จะสังเกตได้ว่าผู้บริหารสมาคมกีฬาหรือเจ้าหน้าที่องค์กรกีฬาระดับสูง ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มียศมีตำแหน่งระดับสูงในวงข้าราชการ โดยเฉพาะทหารหรือตำรวจ แม้ว่าบุคคลเหล่านี้มีภารกิจในหน้าที่มากมายจนแทบไม่มีเวลาการบริหารสมาคมหรือองค์กรกีฬาได้จริง แต่ชื่อเสียงและบารมีของบุคคลเหล่านี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้คณะกรรมการสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น หรือมิเช่นนั้น ก็ต้องเป็นนักการเมือง หรือนักธุรกิจที่มีทุนมากพอที่จะสนับสนุนองค์กรได้ ซึ่งผู้บริหารสมาคมและเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะต้องผ่านการเลือกตั้งจากคณะกรรมการ หากมีผลงานดี ก็มักได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่อไป หรือหากทำได้แค่เสมอตัว แต่ยังมีบารมีมากอยู่ ก็มักปราศจากคู่แข่ง ทำให้ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงในคณะผู้บริหารของกรรนโยบายและวิสัยทัศน์จึงไม่แตกต่างไปจากเดิม แต่ก็จะเป็นที่รู้จักและคุ้นเคยกับผู้สื่อข่าวเป็นอย่างดี ซึ่งผู้สื่อข่าวจะให้เกียรติและยกย่องบุคคลเหล่านี้ โดยมักการเรียกขานด้วยคำว่า "บิ๊ก" เช่น บิ๊กภา บิ๊กจา บิ๊กเหวียง บิ๊กสัน เป็นต้น

นอกจากผู้บริหารสมาคมกีฬา หรือเจ้าหน้าที่องค์กรกีฬาระดับสูงแล้ว สื่อมวลชนยังใช้คำว่า "บิ๊ก" เรียกนักธุรกิจในวงสังคม โปรโมเตอร์มวย และผู้จัดการทีมกีฬาด้วยเช่นกัน หากว่าบุคคลผู้นั้นมีอาวุโส มีอำนาจและบารมีมากเพียงพอ อยากรู้ดี บุคคลเหล่านี้มักมีฐานะร่ำรวย แม้ไม่ได้ขึ้นชื่อว่า "บิ๊ก" สื่อมวลชนก็ยังเรียกว่า "เสี่ย" เช่น เสี่ยระวี เสี่ยเนา เสี่ยเพ็ง เสี่ยป้อม เป็นต้น เพื่อแสดงความยกย่องและนับถือ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะโดยส่วนตัวแล้วผู้สื่อข่าวจะรู้จักสนิทสนม หรือรักใคร่ชอบพอบุคคลดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม ผู้สื่อข่าวจำต้องเรียกขานด้วยความสุภาพหรือเคารพนบนอบ เป็นการสร้างไมตรีอันดีต่อกัน เพื่อความสะดวกราบรื่นในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล

หากบุคคลผู้นั้นให้ความเป็นกันเองหรือมีความสนิทสนมกับผู้สื่อข่าวค่อนข้างมาก ผู้สื่อข่าวก็อาจใช้หลักอาวุโสแบบนับญาติเรียกบุคคลผู้นั้น เช่น ป้าไหนด น้ำก้อง ปู่พิชัย เจ็บลา เช่นเดียวกับการใช้สรรพนามเรียกขานนักกีฬา ที่ผู้สื่อข่าวต้องเฝ้าติดตามท่าข่าวอย่างใกล้ชิด ซึ่งบางครั้งก็เรียกด้วยชื่อเล่น เช่น เจ้าบอล น้องแพท ในขณะที่นักฟุตบอลและนักมวยกลับใช้คำเรียกที่ไม่ค่อยสุภาพนัก แต่ก็ไม่ได้มีเจตนาเหยียดหยาม เช่น ไฉ่โย่ง ไฉ่หนึ่ง อาจเป็นเพราะชนิดกีฬาที่ใช้ต้องกำลัง คำว่า "ไฉ่" จะฟังดูเป็นผู้ชายเข้มแข็งและห้าวหาญมากกว่า อีกทั้งพื้นฐานการศึกษาของนักกีฬาเหล่านี้มักไม่สูงนักและส่วนใหญ่ฐานะไม่ค่อยดี ผู้สื่อข่าวไม่จำเป็นต้องยกย่องหรือแสดงความนับถือเป็นพิเศษ เพราะพวกเขาไม่ได้มียศถาบรรดาศักดิ์ จึงเรียกขานด้วยความเป็นกันเอง ในทางกลับกัน นักกีฬาจำต้องพึ่งพาสื่อ เนื่องจากข้อเขียนความคิด

เห็น หรือการนำเสนอเรื่องราวของพวกเขาผ่านมุมมองของสื่อ อาจทำให้ผู้รับสารชอบหรือไม่ชอบพวกเขาตามไปด้วยได้ นักกีฬาบางคนเริ่มมองว่า สมญานามเป็นสิ่งที่โก้เก๋ และต้องการมีฉายาเพื่อให้คนจดจำได้เหมือนกับนักกีฬาที่มีชื่อเสียงบ้าง จึงขอร้องให้สื่อช่วยตั้งให้ก็มี

ในข่าวกีฬาต่างประเทศก็มีเรียกขานในลักษณะนี้เช่นกัน แต่จากกลุ่มตัวอย่างพบค่อนข้างน้อย หากเป็นสมญานามที่สื่อต่างประเทศเป็นผู้ตั้งก็มักจะทับศัพท์มา เช่น อังเคิลแจ๊ค บิ๊กดังค์ แต่ถ้าเป็นสื่อไทยตั้งให้นักกีฬาต่างประเทศ มักเป็นชื่อที่แปลหรือแปลงมาจากภาษาอังกฤษให้เป็นสำนวนแบบไทยๆ เช่น ไฉนู้ไฉน ใฉลาโง่ เป็นต้น

การใช้องค์ประกอบด้านสถานภาพทางสังคม เพื่อเรียกขานบุคคลในวงการกีฬา ได้สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับแหล่งข่าวได้ในระดับหนึ่ง จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบข้อสังเกตประการหนึ่งว่าสื่อไทยมักจะไม่ค่อยตั้งสมญานามที่มาจากพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลในข่าวที่เป็นคนไทย จะด้วยเหตุที่ไม่มีคุณงามความดีของผู้ใดปรากฏให้สรรเสริญ หรือไม่กล้าประเมินพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะเกรงใจหรือเกรงบารมีที่อาจให้คุณให้โทษได้ ก็เหลือวิสัยจะคาดเดา

อย่างไรก็ดี สื่อมวลชนจำเป็นต้องระมัดระวังการตั้งหรือใช้สมญานามที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของบุคคลเหล่านั้นเสียหายได้ เพราะจะไม่เป็นผลดีต่อวิชาชีพทั้งทางตรงและทางอ้อม แม้ว่าสมญานามหรือชื่อที่ใช้เรียกขานจะไม่รุนแรงถึงขั้นที่ทำให้บุคคลดังกล่าวต้อง "ถือสา" และ "หาความ" ด้วยการฟ้องกลับก็ตาม โดยเฉพาะการตั้งสมญานามให้กับประเทศต่างๆ ด้วยการใช้ลักษณะตายตัวของคนชนชาตินั้นๆ หากมีนัยลบก็อาจสร้างภาพลักษณ์ที่ไม่ดีในสายตาของผู้รับสาร หรือตอกย้ำความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง จนอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ อย่างกรณี ฉายา "โคเคน" ของโคลัมเบีย หรือ "ไสมแดง" ของเกาหลีเหนือ ที่ทางสถานทูตถึงกับต้องทำหนังสือท้วงติงมายังสื่อมวลชน

บทที่ 6

การใช้สมญานามในข่าวและรายการกีฬาของสื่อมวลชน

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์การใช้สมญานามในข่าวและรายการกีฬาของสื่อมวลชน ที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบและเนื้อหาที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วจะมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และอะไรคือปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดการใช้สมญานามในลักษณะนั้น รวมทั้งสื่อแต่ละแขนงมีจุดมุ่งหมายในการใช้สมญานามเพื่ออะไร และสมญานามแต่ละชื่อนั้นจะได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับด้วยองค์ประกอบใดบ้าง ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างการใช้สมญานามที่เก็บรวบรวมได้มาอภิปรายพร้อมอ้างอิงความเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในแวดวงกีฬาเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหา วิธีการใช้สมญานามและลักษณะที่ปรากฏในเนื้อหาของสื่อแต่ละแขนงมีดังนี้

1. โทรทัศน์

เนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาที่นำเสนอผ่านโทรทัศน์มี 3 รูปแบบ คือ ข่าวกีฬา รายการกีฬา และรายการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬา

1.1 ข่าวกีฬา

ข่าวกีฬาที่พบว่ามีการใช้สมญานามส่วนใหญ่เป็นข่าวกีฬาต่างประเทศ ซึ่งมีสัดส่วนในการออกอากาศมากกว่าข่าวกีฬาในประเทศ และเป็นสมญานามที่ลึ้นปรากฏอยู่ในสื่อหนังสือพิมพ์มาก่อนจนเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางแล้ว แม้ว่าแหล่งข่าวจะมาจากสำนักข่าวต่างประเทศ แต่เวลาแปลเพื่อนำไปออกอากาศก็จะมีการปรับแต่งเนื้อหาให้เหมาะสม

การใช้สมญานามในข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่องที่ผู้วิจัยเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ ข่าวกีฬาภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีลักษณะไม่แตกต่างกัน ที่พบมากที่สุดจะเป็นสมญานามระดับบุคคลหรือองค์กร ได้แก่ ชื่อทีมฟุตบอลต่างๆ รองลงมา คือ สมญานามระดับบุคคล ทั้งแบบเจาะจงและไม่เจาะจง ตามด้วยสมญานามระดับสถานที่หรือประเทศเป็นลำดับสุดท้าย โดยจะปรากฏทั้งในส่วนหัวข้อข่าว เนื้อข่าว สรุปข่าว และสรุปพิเศษ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- นักตบลูกยางจากเกาหลีใต้คว้าแชมป์วอลเลย์บอลไปครอง ส่วนทีมไทยพลาดอันดับ 3 ไปอย่างน่าเสียดาย ในการแข่งขันวอลเลย์บอลสโมสรชายชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย ครั้งที่ 2 (หัวข่าว ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2543)
- เสือน้อย ไทเกอร์ วูดส์ เริ่มต้นวันที่สองโดยตามหลัง แฮริสัน เฟรช่า ไปจากสหรัฐอเมริกาเดียวกันถึง 5 สโตรก แต่วูดส์สามารถระเบิดฟอร์มตีร้อนแรงที่สุดนับตั้งแต่แข่งขันมาในฤดูกาลนี้ เริ่มต้นจากเบอร์ดีในหลุม 7 ระยะ 3 เมตร ซึ่งในวันนี้เขาทำเบอร์ดีได้ถึง 4 หลุม ติดต่อกัน รวมทั้งชอตที่สวยงามในหลุม 16 โดยการชิพจากพัตต์ ก่อนจะเซฟพาร์ในหลุมนี้ได้สำเร็จ (เนื้อข่าวกอล์ฟ ยูเอสพีจีไอ ทัวร์ รายการเมมโมเรียล ที่สหรัฐฯ ทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวี วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2543)
- อาร์เซนอล เสือสีเหลือง รองแชมป์ครั้งที่แล้ว บุกไปเยือนชั้นเดอร์แลนด์ และทีมปืนใหญ่ต้องพบกับความเศร้าันด์เปิดฤดูกาลคะ เมื่อแพ้ไป 0 ประตูต่อ 1 โดยประตูชัยประตูเดียวของชั้นเดอร์แลนด์ได้จากการโหม่งของไนฮอล ควินน์ ในนาทีที่ 53 และนัดนี้คะ ปาทริค วิเอร่าของอาร์เซนอลนั้นก็โดนใบแดงไล่ออกจากสนามในนาทีสุดท้ายอีกด้วยคะ (เนื้อข่าวฟุตบอลพรีเมียร์ลีก อังกฤษ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2543)
- ส่วนต่อวัย เศรษฐสุไลธรร ฉลามหนุ่มของไทย เครื่องร้อนก่อนแข่ง โชว์ความพิสดในการลงซ้อม โดยทำสถิติได้ดีกว่าที่สหพันธ์ว่ายน้ำนานาชาติ หรือ ฟิฟ่า ตั้งเกณฑ์เอาไว้ และทุบสถิติเอเชียของเกมส์ของ ฉลามนู้ก รัฐพงศ์ ศิริสานนท์ ทำไว้ที่ฮีโรชิม่า ประเทศญี่ปุ่น ในปี 2537 อีกด้วย (ช่วงโอลิมปิกกรอบโลก ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 วันที่ 8 กันยายน พ.ศ.2543)

สมญานามที่ใช้ในข่าวกีฬาทางโทรทัศน์มักจะเป็นชื่อที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว เพราะข่าวที่คัดเลือกมาออกอากาศก็ล้วนแต่เป็นข่าวของนักกีฬาหรือทีมหรือการแข่งขันที่ผู้ชมให้ความสนใจติดตามเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่กระนั้นยังมีความจำเป็นที่จะต้องใส่ชื่อจริงกำกับตามมาด้วยเกือบทุกครั้ง เนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่

เข้าถึงผู้ชมในวงกว้าง สมญานามบางชื่ออาจไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป หรือไม่คุ้นเคย สำหรับผู้ที่ไม่ได้ติดตามข่าวกีฬาอยู่เป็นประจำ

1.2 รายการกีฬา

รายการกีฬาทางโทรทัศน์ส่วนหนึ่งต้องพึ่งเนื้อหาจากการแข่งขันกีฬาทั้งหลาย ซึ่งเทปบันทึกการแข่งขันกีฬาที่ถ่ายทอดสดไปแล้วนอกจากจะนำกลับมาออกอากาศซ้ำได้อีกแล้ว ยังนำไปตัดต่อใส่ในรายการกีฬาทางโทรทัศน์ได้อีกหลายรายการ ในขณะที่รายการกีฬาประเภทที่ให้ความรู้ในเรื่องเทคนิค กติกาการเล่นกีฬาแก่ผู้ชมยังมีจำนวนไม่มากนัก (ยกเว้นรายการกีฬาอล์ฟ) สื่อโทรทัศน์มีจุดด้อยอยู่ที่กระบวนการผลิตรายการยุ่งยาก ใช้บุคลากรมาก จะต้องมีกรเตรียมการเป็นอย่างดี อีกทั้งค่าเช่าเวลาค่อนข้างแพง ทำให้เสนอเรื่องได้น้อยและช้ากว่าวิทยุมาก ความสดและความใหม่ของเนื้อหาจึงเทียบไม่ได้กับวิทยุ

ผู้วิจัยได้เลือกรายการกีฬาที่น่าสนใจกีฬาที่หลากหลายหรือเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างสูง และค่อนข้างมั่นคงมีระยะเวลาในการออกอากาศนานพอสมควรมาทำการศึกษา 3 รายการ ได้แก่ รายการช่อง 5 กีฬาโลก รายการเจาะสนาม และรายการเว็ลด์ชอคเกอร์แอนด์สปอร์ต โดยรายการช่อง 5 กีฬาโลกจะนำเสนอผลการแข่งขันกีฬาชนิดต่างๆจากทั่วโลก ในขณะที่เจาะสนามจะเน้นที่ฟุตบอลพรีเมียร์ลีก อังกฤษ กับมอเตอร์สปอร์ต ส่วนรายการเว็ลด์ชอคเกอร์แอนด์สปอร์ต จะเป็นเรื่องของฟุตบอลจากลีกต่างๆ

สมญานามที่เก็บรวบรวมได้มีลักษณะเหมือนกับที่พบในข่าวกีฬา กล่าวคือ เป็นชื่อที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับในหมู่แฟนกีฬาอยู่แล้ว และจากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่ามีการใช้สมญานามระดับคณะบุคคลหรือองค์กร ได้แก่ ชื่อทีมฟุตบอลต่างๆ มากที่สุด เช่นเดียวกับที่ปรากฏในข่าวกีฬา แต่รองลงมาคือเป็นสมญานามระดับสถานที่หรือประเทศ ซึ่งพบเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนสมญานามระดับบุคคล ทั้งแบบเจาะจงและไม่เจาะจง นั้นพบค่อนข้างน้อย

เมื่อพิจารณารายการกีฬาแต่ละรายการ พบว่า รายการเจาะสนาม ทางช่อง 7 และรายการเว็ลด์ชอคเกอร์ แอนด์ สปอร์ต ทางช่อง 9 มีการใช้สมญานามในระดับที่ใกล้เคียงกัน และลักษณะของสมญานามก็ไม่แตกต่างกัน ด้วยเนื้อหาที่เน้นด้านฟุตบอลอังกฤษเป็นหลักทั้งสองรายการ จึงพบสมญานามของสโมสรในพรีเมียร์ลีกที่คุ้นหู

กันดีอยู่แล้วบ่อยครั้ง ซึ่งผู้ดำเนินรายการจะพูดชื่อจริงของสโมสรดังกล่าวกำกับคู่กันทุก
ครั้งไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- วันนี้มีไฮไลต์ให้ชมกันทั้งหมด 4 คู่ด้วยกันนะคะ โดยเฉพาะความสำเร็จของ
ทีมปีศาจแดง แมนฯยูฯ นะคะที่พวกเขาได้รับถ้วยแชมป์ไปเรียบร้อยแล้วนะคะ
เรามีภาพมาให้ชมกันค่ะ (ศรสวรรค์ ภูวิจิตร บรรยายช่วงเจาะสนามยูเคเบิท
ในรายการเจาะสนาม วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2543)
- เซาแฮมป์ตันเปิดบ้านรับการมาเยือนของหงส์แดงลิเวอร์พูลค่ะ ทรรศนะเป็น
อย่างไรเราไปพบกับคุณวีระศักดิ์และก๊อคนแจ๊คกี้ อดีตศร ฟิงยาได้เลยค่ะ (ศร
สวรรค์ บรรยายช่วงเจาะลึกศึกพรีเมียร์ลีก ในรายการเจาะสนาม วันที่ 5
สิงหาคม พ.ศ. 2543)

ในขณะที่เดียวกันช่วงเวลาที่ทำการเก็บข้อมูลคาบเกี่ยวกับมหกรรมกีฬา 2 รายการ
ซึ่งทั้งรายการเจาะสนามและรายการเว็ลด์ชอคเกอร์ แอนด์ สปอร์ต ได้นำเสนอข่าวคราว
ความคืบหน้าและผลการแข่งขันจากมหกรรมกีฬาทั้งสองรายการด้วยเช่นกัน ทำให้มี
สมญานามชื่ออื่น ๆ ที่ไม่มีใครเคยได้ยินนักปรากฏขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- เช่นเดียวกับเทรนเนอร์ยอดเยี่ยม นั่นคือ เทรนเนอร์ยอดเยี่ยม หลายคนมองไปที่
ทีมชาติเบลเยียม ซึ่งนำทีมโดยโรแบร์ วาร์แซซ กุนซือของทีมปีศาจแดงแห่ง
ยุโรป พวกเขาไม่ต้องดิ้นรนในรอบคัดเลือก และน่าจะเป็นงานที่ง่ายเกินไป
สำหรับโรแบร์ วาร์แซซ ไม่มีอะไรยากสำหรับเขาในนัดอุ่นเครื่อง ทว่า
สถานการณ์จริงเขายอมรับว่าเป็นเรื่องไม่ง่ายนักที่คุมทีมให้ผ่านการแข่งขัน
ในรอบแรก ถือว่าตัวเขาเองล้มเหลวในการแข่งขันครั้งนี้ (อดีต ฟิงยาบรรยาย
ช่วง Big Hit ในรายการเว็ลด์ชอคเกอร์ แอนด์ สปอร์ต วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.
2543)
- ยกที่สาม เราไล่เขามาแล้วก็มีช่วงขึ้นน่านะครับ แต่ว่าปลายยกที่สี่ เขาถูกนับ
นะครับและหลังจากนั้นคะแนนไหล สุดท้ายแล้วสมรักษ์ก็แพ้อาร์เอสซี เอาท์
คลาส อย่างน่าเสียดายนะครับ ฮัวเวซ เจ้าของฉายา ร็อคกี้ นั้นแข็งแกร่งมาก
นะครับ ก็ถือว่าสมรักษ์ได้ทำหน้าที่เต็มความสามารถแล้วนะครับ (วีระศักดิ์

นิลกลัด บรรยายเทพการแข่งขันช่วงเจาะสนามรีพอร์ท ในรายการเจาะสนาม
วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2543)

ส่วนรายการช่อง 5 กีฬาโลกนั้น แม้ว่าจะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการออกอากาศที่มีเพียงครึ่งชั่วโมง ทำให้เนื้อหารายการค่อนข้างสั้น กระชับ แต่ก็ยังพบว่ามีการใช้สมญานามพอสมควร สมญานามแต่ละชื่อที่พบค่อนข้างหลากหลาย แต่ก็เป็นที่คุ้นหูกันดีอยู่แล้ว เช่น เจ้าเสือน้อย ราชนันชุตชาว เป็นต้น เนื่องจากเป็นรายการที่น่าเสนาะกีฬาหลายชนิด

1.3 รายการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬา

สื่อโทรทัศน์ดูจะเป็นทางเลือกอันแสนวิเศษสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าชมการแข่งขันกีฬาถึงขอบสนามแต่ไม่สามารถกระทำได้ แม้ว่าการชมจะแตกต่างกัน กล่าวคือ การชมที่ขอบสนามจะให้ความระทึกใจและบรรยากาศร่วมที่ดีกว่าการรับชมทางโทรทัศน์ แต่ภาพและเสียงที่ถูกถ่ายทอดออกอากาศสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ไม่แพ้กัน เพราะเราสามารถเห็นสีหน้าหรือรายละเอียดของตัวนักกีฬาหรือเหตุการณ์ในช่วงวินาทีสำคัญๆ เช่น ไมค์ ไทสันกัดหูคูชก หรือมาราโดน่าใช้มือปิดบอลเข้าไปตุงตาข่ายได้อย่างชัดเจนยิ่งกว่าผู้ชมที่อยู่ขอบสนาม ซึ่งถ้าพลาดไป ก็ยังมีการฉายภาพซ้ำให้ได้ชมซ้ำกันอีกหลายครั้งและหลายมุมกล้อง

หลายปีที่ผ่านมา ผู้ชมทางโทรทัศน์ดูจะมีความสำคัญมากกว่าผู้ชมในสนามเสียอีก กีฬาถูกดัดแปลงแก้ไขให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ชมและธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นความยาวของเกมการแข่งขัน หรือระบบการนับคะแนน

ลักษณะการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาทางโทรทัศน์ในประเทศไทยเท่าที่ผู้วิจัยศึกษาพบ มี 3 แบบ ดังนี้

ก. แบบที่หนึ่ง ใช้ทีมงานเข้าไปถ่ายทำและพากษ์สดจากขอบสนาม ซึ่งใช้กับการแข่งขันกีฬาภายในประเทศ

ข. แบบที่สอง ชื่อลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดจากต่างประเทศโดยทีวีพูลหรือสถานีโทรทัศน์ช่องใดช่องหนึ่ง แล้วตั้งสัญญาณผ่านดาวเทียมมายังสถานีโทรทัศน์ที่เป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอด และพากษ์จากห้องส่งของสถานีนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการแข่งขันกีฬาในต่างประเทศ ซึ่งไม่สามารถส่งทีมไปทำ

การถ่ายทอดได้ ได้แก่ มหกรรมกีฬาระดับโลก เช่น โอลิมปิก ฟุตบอลโลก และรายการกีฬาอดนินิยมที่คนไทยให้ความสนใจ เช่น ฟุตบอลลีกของประเทศไทย การชกมวยชิงแชมป์โลก เป็นต้น

- ค. แบบที่สาม เป็นแบบที่ผสมระหว่างแบบที่หนึ่งกับแบบที่สอง ซึ่งจะพบได้จากการแข่งขันกีฬาในภูมิภาค อย่างซีเกมส์ ซึ่งการถ่ายทอดสดตลอดรายการจะกระทำในนามของทีวีสทาร์ ที่จะส่งทีมงานเข้าไปถ่ายทอดจากขอบสนาม แต่ในส่วนของทีมพากษ์จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนหนึ่งอยู่ทางเมืองไทยจะพากษ์จากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์ที่เป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอดสดวันนั้น อีกส่วนหนึ่งจะพากษ์จากสนามการแข่งขัน เนื่องจากผู้พากษ์ของทีวีสทาร์บางคนเป็นผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์ที่ถูกส่งเข้าไปทำข่าวประจำอยู่ ณ ประเทศเจ้าภาพ

การแข่งขันกีฬาที่มีการถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์เป็นประจำ ได้แก่ รายการมวยจากเวทีต่างๆ และการแข่งขันฟุตบอลโลกหรือฟุตบอลถ้วยหลายๆรายการ แต่เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสมญานามที่กว้างขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกรายการถ่ายทอดสดมหกรรมกีฬา 2 รายการเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ การแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป หรือ " ยูโร 2000 " ที่ประเทศเบลเยียมและเนเธอร์แลนด์เป็นเจ้าภาพร่วมกัน กับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการแข่งขันจากหลายประเทศ โดยเฉพาะการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกนั้นยังประกอบไปด้วยกีฬาหลากหลายชนิดหลายประเภท

การแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป (ยูโร 2000)

การแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรปนี้เป็นรายการที่คนไทยให้ความสนใจเฝ้าติดตามชมมากไม่แพ้ฟุตบอลโลก โดยการถ่ายทอดสดในครั้งนี้ ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้แยกตัวจากทีวีสทาร์ ซึ่งลิขสิทธิ์และดำเนินการถ่ายทอดเองเพียงลำพัง แม้ว่าสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆไม่สามารถนำภาพข่าวมาเสนอได้ อีกทั้งผู้ชมส่วนหนึ่งต้องติดตั้งเคเบิลทีวี เพื่อที่จะได้รับสัญญาณของสถานีโทรทัศน์ช่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น แต่กระแสนิวโรฟีเวอร์ก็ยังคงมีอยู่ เห็นได้จากการการรวมตัวของบรรดาแฟนบอลนับพันที่ลานหน้าห้างสรรพสินค้าเวสต์เทรตซึ่งมีการถ่ายทอดสดผ่านจอขนาดใหญ่ และปริมาณของไปรษณียบัตรหลายสิบล้านที่ส่งไปทลายผลการแข่งขันกับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ทีมพากษ์ฟุตบอลยูโรก็เป็นที่รู้จักคุ้นเคยของผู้ชมอยู่แล้วจากการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลรายการต่างๆที่เคยผ่านมา โดยเฉพาะฟุตบอลต่างประเทศ แต่อาจจะขาดผู้พากษ์บางคนที่ทำงานประจำให้กับช่องอื่น ซึ่งผู้พากษ์ส่วนใหญ่ก็จะมาจากค่ายสยามสปอร์ต ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาทำหน้าที่ ในแต่ละนัด จะมีผู้พากษ์คู่กัน 2 คน โดยในระหว่างพักครึ่งเวลาการแข่งขันและหลังจบเกมการแข่งขันก็จะเชิญโค้ชที่มีชื่อเสียงมาแสดงทรรศนะหรือวิเคราะห์เกมการแข่งขัน

จากการสุ่มตัวอย่างการแข่งขันทั้งสิ้น 6 นัด พบว่า ผู้พากษ์ส่วนใหญ่แทบมิได้ใช้สมญานามเลย ในขณะที่สาธิต กรีกูล เป็นผู้พากษ์ที่ใช้สมญานามบ่อยครั้งที่สุด ผู้วิจัยขอยกตัวอย่าง การแข่งขัน 2 นัดที่มีการใช้สมญานามโดยสาธิต กรีกูล แต่เพียงผู้เดียว ส่วนผู้พากษ์ร่วม คือ สมศักดิ์ สงวนทรัพย์นั้น มิได้ใช้เลย ดังนี้

รอบแรก อังกฤษพบเยอรมัน

- ยังมีรางวัลใหญ่ที่รอท่านอยู่อีกด้วยนะครับ เป็นแพคเกจทัวร์ที่จะนำท่านผู้โชคดี 1 ท่าน นะครับไปชมผลงานของทีมปีศาจแดง แมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด ที่ประเทศอังกฤษครับ 4 คืน 5 วันเลยที่เดียวนะครับ (เชิญชวนให้ผู้ชมโทรเข้ามาทนายผลการแข่งขัน ก่อนการแข่งขันจะเริ่มต้น)
- ที่เห็นอยู่ครับ นักเตะทั้ง 2 ทีมนะรับอยู่ที่กลางสนามเป็นที่เรียบร้อย วันนี้ทั้งสองทีมครับใส่ชุดทีมเยือนของตนเอง แชมป์เก่าอินทรีเหล็กเยอรมันครับอยู่ในชุดเขียวคาดขาว ในขณะที่อังกฤษอยู่ในเสื้อแดงครับ (ก่อนเปิดเพลงชาติ)
- ผู้ตัดสินในวันนี้เป็น ผู้ตัดสินจอมเหยียบครับ ปีแอร์ ลุยจิ คอลลิน่า ชาวอิตาลีเลียน (ตอนประกาศรายชื่อผู้เล่น)

นัดชิงชนะเลิศ ฝรั่งเศสพบอิตาลี

- ...นโปเลียนลูกหนึ่งผู้นี้เป็นกับตันทีมชาติฝรั่งเศส สามารถนำฝรั่งเศสเป็นแชมป์ยุโรปครั้งแรกสุดในประวัติศาสตร์ของประเทศของพวกเขาได้นะครับ และในครั้งนั้นนี่ พลาตินี่เป็นดาวซัลโวสูงสุด เป็นนักเตะยอดเยี่ยม สามารถทำประตูได้ถึง 9 ลูกเลยที่เดียวครับ ในจำนวนนี้เป็นแฮตทริกถึง 2 ครั้ง (ก่อนเริ่มการแข่งขัน)
- เปเล่ครับ อดีตราชาลูกหนังโลก ก็มานั่งชมเกมการแข่งขันยูโร 2000 อย่างต่อเนื่องละครับ (หลังจบการแข่งขันครั้งแรก)

- ก็ถือว่าพลาดแบบไม่น่าเชื่อ อาจจะเรียกว่า หัวใจสลายก็ว่าได้นะครับ นักเตะอัสซูรีในเกมนี้ (ตอนจบเกมการแข่งขัน หลังต่อเวลาพิเศษ ฝรั่งเศสชนะด้วยลูกโกลเด้นโกล์)
- และอีกครู่เดียวครับ พลพรรคนักเตะเลอ เบลอ ทีมชาติฝรั่งเศสนะครับ ก็จะมีขึ้นรับเหรียญรางวัลชนะเลิศ และถ้วยชนะเลิศ อองรี เดอ ลามेंट (ก่อนฝรั่งเศสขึ้นรับรางวัลชนะเลิศ)

จะเห็นได้ว่า มีการใช้สมญานามในช่วงก่อนหรือหลังการแข่งขันเท่านั้น มิได้มีการใช้สมญานามในระหว่างที่บรรยายการแข่งขันแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม สมญานามที่ปรากฏนี้มีใช้สมญานามที่ตั้งขึ้นใหม่ในระหว่างการแข่งขัน แต่มีการใช้ในสื่อหนังสือพิมพ์จนได้รับการยอมรับและเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วแล้ว

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (ซิดนีย์เกมส์)

ด้วยเหตุที่กีฬาโอลิมปิกเป็นการแข่งขันที่มีนักกีฬาระดับยอดจากทั่วโลกมารวมชิงชัยกัน ทำให้ทีมพากษ์ของทีวีสหรัฐต้องทำการบ้านมาพอสมควร การแบ่งหน้าที่กันก็มักจะกันไปตามความถนัด หรือความเชี่ยวชาญในกีฬาประเภทนั้นๆของผู้พากษ์ เช่น พิษณุ นิลกลัดพากษ์การแข่งขันชกมวย ศรสวรรค์ ภูวิจิตรพากษ์การแข่งขันว่ายน้ำ เกื้อกูล นุตตะเวช และธีรัช โพธิ์พานิชพากษ์การแข่งขันยิมนาสติก เป็นต้น ซึ่งทำให้การพากษ์เป็นไปอย่างไหลลื่น เนื่องจากคลุกคลีอยู่ในแวดวงกีฬาชนิดใดชนิดหนึ่ง จึงรู้จักและติดตามผลงานของนักกีฬามาโดยตลอด หรือมีความรู้เรื่องเกมการแข่งขันชนิดนั้นๆเป็นอย่างดี เพราะเคยเป็นนักกีฬามาก่อน

สมญานามที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้จากการสุ่มตัวอย่างการถ่ายทอดสดของทีวีสหรัฐ 6 วัน โดยเลือกเพียง 1 ช่องจาก 2 ช่องที่ได้รับมอบหมายให้ถ่ายทอดในแต่ละวันนั้น มีไม่มากนัก แต่ค่อนข้างชัดเจนว่า ส่วนใหญ่จะเน้นที่สมญานามประเภทบุคคล ซึ่งเป็นการกล่าวในเชิงยกย่องให้เห็นถึงความสามารถอันยอดเยี่ยมของนักกีฬาผู้นั้น แม้ว่าบางคนจะไม่ใช่นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนี้หรือเป็นผู้ชนะในการแข่งขันก็ตาม อย่างไรก็ตาม สมญานามเหล่านี้ ผู้พากษ์ก็เพียงแต่กล่าวอ้างจากสื่อหรือผู้บรรยายต่างประเทศเท่านั้น มิได้เป็นสมญานามที่ตั้งขึ้นเองแต่อย่างใด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ในพิธีมอบรางวัลการแข่งขันว่ายน้ำ ประเภทผีเสื้อหญิง 200 เมตร ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 วันที่ 10 กันยายน พ.ศ.2543 ซึ่งนักกีฬาที่เป็นตัวเต็งเหรียญทองเหรียญนี้คือ นักกีฬาจากประเทศเจ้าภาพออสเตรเลีย ได้แก่ ซูซี่ โอนีล และ เพเทรีย โธมัส แต่ที่มิสตี ไฮเมน นักว่ายน้ำจากสหรัฐอเมริกากลับแข่งขันมาคว้าเหรียญทองไปแบบพลิกความคาดหมาย

ครุสวรรณ - ซูซี่ โอนีล หวังมากจะชนะกับการแข่งขันรายการนี้ เพราะว่าเป็นท่าถนัด และคนที่ออสเตรเลียก็เรียกเธอค่ะว่า มาตามบัตเตอร์ไฟล์ นะคะ ผีเสื้อนั้นเป็นท่าโปรดท่าถนัดของเธอ ในช่วงเข้านั้น ฟรีสไตล์ 100 เมตร ซูซี่ โอนีลนั้นว่ายน้ำแล้วว่ายจนตกรอบ เพื่อที่จะลงทุ้มเทให้กับผู้เสีย 200 เมตรในรายการนี้

การแข่งขันบาสเกตบอลหญิง ระหว่างสหรัฐฯและรัสเซีย ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 วันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2543

สุวิวัฒน์ - ...สูฟ ทำไป 13 แต้มแล้วนะครับ

พรพรม - ผู้เล่นทรงคุณค่าที่สุดในดับเบิลยูเอ็นบีเอ (WNBA) ฤดูกาลที่ผ่านมาครับ แย่งตำแหน่งไปจากเพื่อนร่วมทีมของเธอ นะครับ

สุวิวัฒน์ - ดีว่าไม่มานะครับ

พรพรม - แปลกเหมือนกันนะครับอาจารย์ ชินเธีย ฮูเปอร์ทำไมไม่ติด

สุวิวัฒน์ - ใช่ครับ คนนั้นนี่เป็น เขาเรียกว่า ไมเคิล จอร์แดนหญิง แต่ว่าชินเธีย ฮูเปอร์นี่ลีลาไม่หือหาวเท่าสูฟ นะครับ

พรพรม - ฮูเปอร์นี่เคยติดโอลิมปิกมาแล้วปี 92 นะครับ แต่ว่าได้เพียงแค่เหรียญทองแดง แต่เธอก็เคยได้เหรียญทองในปี 88 มาแล้วละครับ ฮูเปอร์

2. วิทย์

ข่าวและรายการกีฬาทางวิทยุที่ผู้วิจัยเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ รายการสปอร์ต เรดิโอ ของบริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) ซึ่งออกอากาศทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง ทางสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. 99.0 MHz โดยแบ่งรายการสปอร์ต เรดิโอ ออกเป็น 5 รูปแบบ เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบรายการที่มีการใช้สมญานาม ดังนี้

2.1 ข่าวสั้น

ข่าวสั้นของสปอร์ต เรดิโอ จะออกอากาศทุกกลางชั่วโมง เป็นรายงานข่าวความเคลื่อนไหวในแวดวงกีฬาทั้งในและต่างประเทศ ข่าวต่างๆจากมาจากศูนย์ข่าวของบริษัทสยามสปอร์ต ที่ตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมข่าวที่ได้ส่งนักข่าวออกไปทำยังที่ต่างๆ และข่าวที่แปลจากสำนักข่าวต่างประเทศ รวมทั้งจากอินเทอร์เน็ตด้วย ดังนั้น เนื้อหาของข่าวที่น่าเสนอส่วนใหญ่จึงคล้ายคลึงกับข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่างๆที่ทางสยามสปอร์ตเป็นเจ้าของ จะต่างกันก็ตรงที่ความสั้นยาวของเนื้อหาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าข่าวที่ออกอากาศทางวิทยุทุกชิ้น จะลงตีพิมพ์ซ้ำในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากการรายงานข่าววิทยุค่อนข้างจะทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นข่าวกีฬาต่างประเทศที่แปลจากเทเล็กซ์ด้วยแล้ว สำนักข่าวต่างประเทศจะทยอยส่งข่าวมาเรื่อยๆ ทางศูนย์ข่าวก็จะเลือกแปลข่าวที่น่าสนใจออกมาทันที เพื่อให้ผู้ฟังได้รับข่าวสารล่าสุด ซึ่งข่าวที่รายงานออกมาอาจจะยังไม่มีความแน่นอน หรือมีการเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งฝ่ายข่าวก็จะติดตามข่าวดังกล่าวเพื่อมานำเสนอในช่วงต่อไปอีก แต่สำหรับข่าวที่นำลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์จะเป็นข่าวล่าสุดที่ไม่มีความเคลื่อนไหวใดได้อีกในวันนั้นๆ เท่าที่หนังสือพิมพ์จะสามารถรายงานได้ทัน

จากการสุ่มตัวอย่าง พบว่าในข่าวกีฬาต่างประเทศ มีการใช้สมญานามเกือบทุกข่าว ซึ่งต่างจากข่าวกีฬาในประเทศที่มีการใช้สมญานามน้อยมาก สมญานามส่วนใหญ่ที่เก็บรวบรวมได้เป็นสมญานามในระดับสโมสร รองลงเป็นสมญานามระดับบุคคลและระดับประเทศซึ่งพบเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งในส่วนหัวข้อข่าวและเนื้อข่าว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- เอียน รัช อดีตอดีตตันสังกัดหงส์แดงควักเงินซื้อนิค บาร์มบี้ ว่าแพงเกินกว่าเหตุ (หัวข้อข่าว) "เพชรฆาตหน้าติดหนวด" เอียน รัช อดีตดาวยิงหมายเลขหนึ่งของทีมหงส์แดง ลิเวอร์พูล ทีมชั้นนำของพรีเมียร์ลีก อังกฤษ เอเย่ปากอดีตทีมเก่าของเขาเองที่ทำตัวเป็นเศรษฐีใหม่ใช้เงินอย่างสิ้นเปลืองในการซื้อนิค บาร์มบี้ มิดฟิลด์จากเอฟเวอร์ตัน ทีมร่วมเมืองถึง 6 ล้านปอนด์ หรือประมาณ 360 ล้านบาท และนับเป็นนักเตะรายที่ 5 แล้วซึ่งเซราร์ อูลลิเยร์ กุนซือคว้ามาร่วมทีม โดยเอียน รัช กล่าวว่าเป็นการซื้อที่แพงเกินกว่าเหตุ พร้อมทั้งย้ำอีกว่าผีเท้าอย่างบาร์มบี้จะไม่ได้ลงตัวจริงทุกสัปดาห์แน่ หากไม่มีนักเตะตัวหลักรายใดได้รับบาดเจ็บ (เนื้อข่าว วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 เวลา 17.30 น.)

- ...สำหรับไฮนริช วัย 30 ปี ติดทีมชาติเยอรมันครั้งแรกในปี 1995 โดยลงสนามไปทั้งสิ้น 30 นัด และยังเป็นหนึ่งในขุนพลของทีมเสือเหลือง ชุดคว้าแชมป์ลีกเมืองเบียร์ ในปี 1996 รวมถึงยังอยู่ในทีมชุดคว้าแชมป์ยุโรปด้วยการพลิกลือคโค่นยูเวนตุส ยอดทีมแห่งลีกมะกะโรนี 3 - 1 ในศึกยูโรปเปียน คัพ ในปีถัดมาอีกด้วย (เนื้อข่าว วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 เวลา 03.30 น.)

จะเห็นได้ว่าข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ก็มีแบบแผนในการใช้สมญานามไม่แตกต่างจากข่าวโทรทัศน์ กล่าวคือ ในเนื้อข่าวจะใช้สมญานามควบคู่ไปกับชื่อจริง หากมีการกล่าวซ้ำอีกครั้งจึงจะใช้แต่เพียงลำพังโดยไม่มีชื่อจริงต่อท้าย ส่วนหัวข้อข่าวนั้น มักใช้สมญานามแต่เพียงลำพัง เพื่อความกระชับ ทั้งนี้ จำนวนที่ใช้ในหัวข้อข่าววิทยุของสปอร์ต เรดิโอ ค่อนข้างหือหาวแบบเดียวกับการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์

2.2 รายการพูดคุย

รายการพูดคุยของสปอร์ต เรดิโอ ส่วนใหญ่จะนำเสนอเกี่ยวกับข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่างๆในแวดวงกีฬา ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งกำหนดการหรือผลการแข่งขัน การวิเคราะห์วิจารณ์เกมก่อนและหลังการแข่งขัน ไปจนถึงการเปิดสายให้ผู้ฟังได้โทรศัพท์เข้ามาพูดคุย แสดงความคิดเห็น สอบถาม หรือตอบปัญหาในรายการ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่จากแผนกวิทยุ และผู้สื่อข่าวประจำกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารกีฬาในเครือที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกีฬาชนิดนั้นๆเป็นผู้ดำเนินรายการ

สมญานามที่พบในรายการพูดคุยจะไม่แตกต่างจากที่ปรากฏอยู่ในข่าวมากนัก เนื่องจากเป็นข้อมูลจากเนื้อข่าวเดียวกัน และก็เป็นสมญานามที่เกี่ยวข้องกับฟุตบอลต่างประเทศเสียเป็นส่วนมาก เพราะนอกจากจะมีรายการที่นำเสนอเรื่องฟุตบอลต่างประเทศเป็นหลัก เช่น มองอย่างเขียน ฟุตบอลยุโรป นานาทัศนะกับบีกจีแล้ว ยังมีรายการที่เกี่ยวกับกีฬาทั่วไปรอบโลก เช่น สนทนากีฬากับแจแ่ง เสวนากีฬาโลก สปอร์ตเซ็นเตอร์ หรือกีฬาชนิดอื่นๆ เช่น ถนนกำปั้น ตะลุยแดนลูกหนังไทย ก็ยังมีการรายงานผลฟุตบอลต่างประเทศ เนื่องจากมีผู้ฟังให้ความสนใจและติดตามมากที่สุด ทำให้สมญานามของกีฬาชนิดมีความถี่ในการออกอากาศมากกว่ากีฬาชนิดอื่นๆ

ทั้งนี้ รายการที่พบว่ามีการใช้สมญานามบ่อยครั้ง ได้แก่รายการมองอย่างเขียน และรายการฟุตบอลยุโรป เนื่องจากเป็นรายการที่วิเคราะห์วิจารณ์เกมก่อนและหลังการแข่งขัน ทำให้ต้องเอ่ยชื่อทีมต่างๆเป็นจำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะวันที่มีการแข่งขันมากกว่า 1 ลีก แม้ว่าจะกล่าวถึงเฉพาะคู่ที่สำคัญหรือไม่ได้ใช้สมญานามไปเสียทุกทีมก็ตาม แต่กลับไม่ค่อยพบสมญานามของบุคคล ในขณะที่รายการที่เน้นเรื่องความเคลื่อนไหวทั่วไป หรือความคิดเห็น อย่างนานทัศนะกับบิกจี้ หรือ เกาะติดบุนเดสลีกา จะใช้สมญานามในระดับบุคคลเด่นชัดกว่า แต่การใช้สมญานามของสโมสรต่างๆก็ได้ลดน้อยลง

อย่างไรก็ดี รายการที่จัดว่ามีการใช้สมญานามเป็นจำนวนมากและหลากหลาย อย่างสม่ำเสมอ คือรายการประเภทฟุตบอลชาย อย่างเช่น ไนน์ตีไนน์นิวส์ วอร์มอัป รับอรุณ เสวนากีฬาโลก เป็นต้น เนื่องจากข่าวที่หยิบมาพูดคุยแต่ละข่าวนั้น ล้วนแต่เป็นข่าวที่ได้ ออกอากาศในช่วงข่าวสั้นแล้วซึ่งใช้สมญานามแทบทุกข่าว และค่อนข้างหลากหลาย เพราะนำเสนอข่าวกีฬาชนิดอื่นๆด้วย

มีข้อสังเกตประการหนึ่งว่าในรายการที่มีผู้ดำเนินรายการมากกว่า 1 คน จะพบสมญานามที่ไม่ค่อยได้พบบ่อยนัก โดยเฉพาะสมญานามที่ให้กับบุคคล หรือเป็นสมญานามที่คิดขึ้นใหม่ เนื่องจากมีการโต้ตอบกันไปมาของผู้ดำเนินรายการในบรรยากาศที่ค่อนข้างเป็นกันเอง ทำให้มีการล้อเลียน เล่นคำ หรือดัดแปลงสมญานามเดิม อย่างเช่น ในรายการฟุตบอลยุโรป เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2543 ที่มีคุณณัฐพลและคุณศุภฤกษ์ เป็นผู้ดำเนินรายการ เป็นการพูดคุยกันเรื่องการแข่งขันฟุตบอลบุนเดสลีกา ของเยอรมัน นัดเปิดฤดูกาล ที่บาเยิร์น มิวนิค เอาชนะแฮร์ธา เบร์ลิน ไป 4-1 ทั้งๆที่นักเตะตัวหลัก บาดเจ็บไม่ได้ลงเล่นหลายคน และชมเชยอเล็กซานเดอร์ ชิคเลอร์ ศูนย์หน้าที่เป็นตัวสำรองแต่กลับทำผลงานได้ดีเยี่ยม

ณัฐพล - ...ช่วงหลังฟอร์มของชิคเลอร์นี่ร้อนแรงมาก ปกติเขาก็เป็นกองหน้าที่...
พูดถึงก็ทำประตูได้ค่อนข้างจะสม่ำเสมอ แต่ว่าไม่ค่อยมีโอกาสได้ลงสนามเท่าไร
เท่านั้นเอง

ศุภฤกษ์ - แต่ว่าพอฟอร์มในเกมอุ่นเครื่องสี่เส้น ที่บาเยิร์น...

ณัฐพล - ...เขย่าโลกริเปล่า

ศุภฤกษ์ - ไม่ใช่ครับ ที่บาเยิร์นเป็นเจ้าของภาพฉลอง 100 ปีของสโมสรนะครับ ชิคเลอร์นี่ก็ยังไม่เคยจะ จนกระทั่งติดทีมชาติเยอรมันไปแล้ว

ณัฐพล - ใช่ ถูกคุณเบ็ดเรียกติดทีมชาติไปแล้ว
 ศุภฤกษ์ - คุณเบ็ด เชิญยิ้มใช่ไหมครับเนี่ย
 ณัฐพล - ไม่ใช่ครับ คุณเบ็ด สปอร์ตพูล ไม่ใช่ คุณเบ็ด รูดี โพลเลอร์นะครับ ก็
 เรียกว่า ไม่ยอมเสียหน้าที่ที่อุตสาหกรรมได้รับความไว้วางใจจาก รูดี โพลเลอร์นะครับ
 ซิคเลอร์ก็ลงสนามมายังในนาที่ที่ 81 เป็นประตูที่สามของบาเยิร์นนะครับ นำ 3-
 0... พูดถึงชื่อฉายาของทั้ง 2 ทีมก็กินขาดแล้วบาเยิร์นนี่อะไร
 ศุภฤกษ์ - เสือใต้
 ณัฐพล - แฮร์ธา เบอริลิน
 ศุภฤกษ์ - หงิงชวรา (หัวเราะพร้อมกัน) เสือใต้นี้ก็ต้องทูปหงิงชวราแน่นอนใช่ไหม
 ครับ
 ณัฐพล - เสือใต้จะไปทูปได้อย่างไรละครับ เสือใต้เขาเรียก ขย้า ต้องขย้า
 ศุภฤกษ์ - ขม้่า
 ณัฐพล - ขม้่าไอ้โห นี่แบบ ถือว่าเป็นการขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่ขู่
 ศุภฤกษ์ - แต่เสือดำนี้นี่ก็ไม่ไหวนะครับ
 ณัฐพล - ทำไม่ครับ
 ศุภฤกษ์ - ขย้าหงิงชวรา นี่ก็เรียกว่า รังแก (พูดพร้อมกัน) รังแกคนอ่อนแอกว่านะ
 ครับ...

เมื่อพิจารณาในส่วนของผู้ดำเนินรายการแล้ว ผู้ดำเนินรายการที่มีอาวุโสซึ่งเป็น
 ผู้สื่อข่าวที่ทำงานในวงการมานานมักจะใช้สมญานามที่หลากหลายกว่า โดยเฉพาะสมญา
 นามระดับบุคคล เพราะมีการอ้างอิงถึงนักกีฬาชื่อดังในอดีต ขณะที่ผู้ดำเนินรายการหรือ
 ผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่ๆจะใช้แต่สมญานามของนักกีฬาหรือสโมสรกีฬาซึ่งเป็นเป็นที่คุ้นหูกันดีอยู่
 แล้ว หรือมีฉะนั้น ก็เป็นสมญานามที่คิดขึ้นใหม่หรือดัดแปลงจากสมญานามที่มีอยู่เดิม

2.3 รายการถ่ายทอดสด

การถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาทางวิทยุมีลักษณะคล้ายคลึงกับการถ่ายทอดสด
 การแข่งขันกีฬาทางโทรทัศน์ รายการสปอร์ต เรดิโอมีการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาอยู่ 2
 ชนิด คือ ฟุตบอลและมวย เช่นเดียวกับโทรทัศน์ โดยการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลนั้น
 จะเน้นที่ฟุตบอล พรีเมียร์ลีกของอังกฤษเป็นหลัก เนื่องจากเป็นลีกที่มีแฟนบอลติดตาม
 มากที่สุด และด้วยเหตุที่คนส่วนใหญ่ไม่สามารถหาชมได้ทางโทรทัศน์ช่องปกติ (ฟรีทีวี)
 ตามความต้องการ หรือ คู่ที่มีการถ่ายทอดก็มีคู่ที่ตนสนใจ และบางครั้งก็อาจจะไม่

สะดวกในการติดตามทางโทรทัศน์ เช่น กำลังเดินทางอยู่ในรถ รายการของสปอร์ต เรดิโอ จึงกลายเป็นทางเลือกที่สำคัญ นอกจากนี้ ยังมีการถ่ายทอดฟุตบอลกัลโช เซเรียอา ของ อิตาลี ฟุตบอลถ้วยยุโรป รายการต่างๆ เช่น ยูฟ่าแชมเปียนส์ลีก และฟุตบอลรายการใหญ่ๆ เช่น การแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ามีการถ่ายทอดผ่านดาวเทียมมาประเทศไทยหรือไม่ เนื่องจากการถ่ายทอดสดทางวิทยุนี้ ผู้พากษ์หรือผู้บรรยายการแข่งขันจะชมจากเครื่องรับโทรทัศน์ภายในห้องส่ง ซึ่งรับสัญญาณทั้งจากเคเบิลทีวีและดาวเทียม โดยในระหว่างนั้น ก็จะมีการรายงานผลการแข่งขันจากผู้สื่อข่าวของบริษัทที่ส่งไปทำข่าวยังขอบสนามผ่านทางโทรศัพท์มือถือเข้ามาเป็นระยะๆ ซึ่งรายการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลนี้จะระบุในผังรายการอย่างชัดเจน

สำหรับการถ่ายทอดแข่งขันชกมวยนั้น รายการปกติที่มีเป็นประจำ คือ มวยไทยจากเวทีราชดำเนินและเวทีลุมพินี โดยจะอยู่ในรายการสังเวียนมวยสยาม ช่วง "เกาะติดขอบสังเวียน" ซึ่งผู้สื่อข่าวจะพากษ์สดจากขอบเวทีผ่านโทรศัพท์มือถือเข้ามาในรายการเฉพาะคู่เอกหรือคู่นำรายการเท่านั้น ในกรณีที่มีการถ่ายทอดสดทางเคเบิลทีวี ทางผู้ดำเนินรายการที่อยู่ในห้องส่งก็จะชมทางโทรทัศน์ไปด้วยในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ หากการแข่งขันยืดเยื้อ ไม่สิ้นสุดภายในช่วงเวลาของรายการ คือ 22.00 น. หลังจากตัดรายการเข้าข่าวต้นชั่วโมงของทาง อ.ส.ม.ท. แล้วก็จะไม่มีการรายงานสดต่อ แต่จะรายงานผลการแข่งขันในช่วงสรุปข่าวของสปอร์ต เรดิโอแทน ซึ่งต่างจากการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลที่จะดข่าวต้นชั่วโมงไป และในกรณีที่มีการต่อเวลาพิเศษ ก็จะถ่ายทอดจนกว่าจะจบการแข่งขัน นอกจากนี้ยังมีการถ่ายทอดสดรายการพิเศษนานๆครั้ง คือมวยชิงแชมป์โลกรายการต่างๆ ซึ่งผู้พากษ์จะชมจากเครื่องรับโทรทัศน์ในห้องส่งเช่นกัน

จากการสุ่มตัวอย่างรายการ พบว่าการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาทั้ง 2 ชนิด มีการใช้สมญานามไม่มากนักและแตกต่างกันเล็กน้อย โดยการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลนั้นจะพบน้อยมาก มักจะเป็นผู้สื่อข่าวที่รายงานสดเพิ่มเติมเข้ามาเป็นผู้ใช้สมญานาม กล่าวถึงสโมสรใหญ่ๆที่มีชื่อเสียง ซึ่งคุ้นหูกันดีอยู่แล้ว เช่น ปีศาจแดง หงส์แดง เป็นต้น ส่วนตัวของผู้พากษ์หรือผู้บรรยายนั้น บางคนก็จะใช้สมญานามในการเกริ่นนำถึงทีมที่จะลงสนามในช่วงต้นรายการก่อนเริ่มก่อนแข่งขัน แต่บางคนก็ไม่ใช้เลยตลอดการบรรยายตั้งแต่ต้นจนจบการแข่งขัน

ในการถ่ายทอดการแข่งขันชกมวยนั้น จะพบการใช้สมญานามมากกว่า ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบแผนที่พอสังเกตได้ คือ ในช่วงแรกผู้พากษ์จะเอ่ยถึงโปรโมเตอร์หรือผู้จัดการแข่งขันโดยบางครั้งอาจใช้สรรพนามว่า “เสีย” หรือ “บ๊ิก” ตามด้วยชื่อเล่น เช่น เสียเน่า บ๊ิกซัง เป็นต้น จากนั้นก็จะแนะนำนักมวยที่จะขึ้นชกว่าเป็นใคร มาจากไหน ลีลาการชกเป็นอย่างไร หรือมีฉายาว่าอะไร กิตติพงษ์ กุยรัตน์ รายงานสดจากสนามมวยราชดำเนิน เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2543 ไว้ดังนี้

“...กลับขึ้นไปบนเวทีครับ ตอนนี่ เชิงเนิน ศิษย์พุทธพิมพ์ครับ กับศรีสวัสดิ์ ศักดิ์เมืองแกลงกำลังจะไหว้ครูครับ ตอนนี่รำรำกันอยู่บนเวที คู่นี้เจอกันในพิกัด 128 ปอนด์เท่ากันนะครับ ทางด้านศรีสวัสดิ์นั้นตอนเข้ามาลด 1 ปอนด์ครับ เชิงเนิน ศิษย์พุทธพิมพ์ครับปีนี้อายุได้ 26 ปีเข้าไปแล้วครับ ชื่อจริงๆว่า สาคร วงศ์ใหญ่ครับ ในอดีตนั้นก็เคยเป็นมวยปล้ำดี แหมงจ๊ะหวะดูต้นครับ เมื่อก่อนนี่เคยได้รับฉายา *ไอ้แมงกะพรุนไฟ* เป็นมวยเกาะในเหนียวหนึบ แต่หลังจากที่หายไปพักหนึ่งกลับมาคราวนี้กลายเป็นมวยฝีมือไปแล้วครับ ทางด้านเชิงเนินเป็นนักมวยจากจังหวัดอุบลราชธานีครับ *เมืองดอกบัว...*”

นักมวยที่ฝีมือจกจกจริงเป็นที่เลื่องลือก็มักจะได้รับฉายาที่น่าเกรงขาม ซึ่งเมื่อคู่ต่อสู้ได้ยินอาจจะรู้สึกครั่นคร้าม ในขณะที่ผู้ชมก็สามารถประเมินฝีมือของนักมวยทั้งสองฝ่ายจากชื่อชก และเลือกเชียร์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งด้วยความสนุกสนาน ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น มีการอธิบายอย่างชัดเจน ผู้ฟังสามารถทราบได้ทันทีว่า นักมวยผู้นี้มีชื่อจริงว่าอะไร เคยได้รับฉายาว่าอะไร และมีที่มาอย่างไร

ในระหว่างการรายงานสด ช่วงที่กำลังพักยก ผู้ดำเนินรายการก็จะชวนผู้สื่อข่าวที่กำลังพากษ์มวยคุยไปด้วย เพื่อให้มีการโต้ตอบกับทางสถานีบ้าง บางครั้ง เมื่อการชกดำเนินมาถึงช่วงท้าย ผู้พากษ์จะกล่าวถึงราคาต่อรองของมวยคู่นั้นๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ความได้เปรียบเสียเปรียบของนักมวยและแนวโน้มของการแข่งขัน พบว่ามีการใช้สรรพนามว่า “เสีย” กับผู้ชมที่มาเชียร์ถึงขอบสนาม ซึ่งมักจะเป็นขาประจำที่เป็นที่รู้จักในหมู่ผู้สื่อข่าวและมีส่วนได้ส่วนเสียจากการแข่งขัน อย่างเช่น การรายงานสดการชกระหว่าง เทพฤทธิ์ สัจจาวิ กับ วุฒิชัย ลูกบ้านใหญ่ จากเวทีราชดำเนิน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2543 จากกิตติพงษ์ กุยรัตน์ พอยกที่ 4 ผ่านไป จึงเริ่มพูดถึงราคาต่อรองของมวยคู่นี้ โดยราคาเทพฤทธิ์เป็นต่อมาตลอด หมดยกแรก เทพฤทธิ์เป็นต่อ 3-2 หมดยก

ที่ 2 เป็น 5-1 ถึงยกที่ 3 วุฒิชัยกลับตีตื้นเป็น 5-2 แต่ในยกที่ 4 เทพฤทธิ์เป็นต่อห่างถึง 40-1 พิเชษฐ เว็บบอร์ด ผู้ดำเนินรายการได้ถามขึ้นว่า...

พิเชษฐ - เสียตั้งเป็นไงครับตอนนี้ เหยื่อแตกหรือยังครับเสียตั้ง

กิตติพงษ์ - อะไรนะครับ

พิเชษฐ - เสียตั้งครับ

กิตติพงษ์ - เสียตั้ง ตอนนี้อยู่ปาดเหงื่ออยู่ข้างมุม ข้างล๊อคครับตอนนี้

พิเชษฐ - ครับ

กิตติพงษ์ - ก็ดูแล้ววันนี้ เสียตั้งก็รู้สึกว่าจะเชียร์ทางด้านวุฒิชัยไปไม่น้อยครับ เห็นตอนแรกนี่มากระซิบบอกผมไว้ว่า เชียร์ไว้ประมาณสิบกำปั้น

พิเชษฐ - โอ้โฮ สิบกำปั้นก็แสนหนึ่ง

กิตติพงษ์ - ถึงเวลานี้ก็ไม่มีลุ้นเลยครับตอนนี้

การใช้ฉายาหรือสรรพนามเรียกขานบุคคลอื่นที่มีได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขัน เช่นนี้ มีโอกาสที่จะสร้างความสับสนและงุนงงให้แก่ผู้ฟังได้ไม่น้อย หากว่าผู้ดำเนินรายการหรือผู้พากษ์กีฬาได้บอกชื่อจริงของบุคคลผู้นั้นเพิ่มเติม กระนั้น แม้ว่าบางคนจะคุ้นเคยกับผู้สื่อข่าว แต่ก็มิใช่บุคคลสาธารณะ ไม่ได้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป ถึงผู้ฟังจะทราบชื่อจริงของบุคคลดังกล่าว ก็ยังคงไม่ทราบว่าเขามีความสำคัญอย่างไร ตัวผู้ดำเนินรายการเองอาจเพียงต้องการหยอกล้อบุคคลนั้นเพื่อเป็นสีสัน เนื่องจากเห็นอากัปกิริยาของเขาผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ในห้องส่ง แต่ผู้ฟังไม่อาจทราบได้ เพราะไม่ได้ดูโทรทัศน์ตามไปด้วย

อย่างไรก็ดี นอกจากรายการของสปอร์ต เรดิโอแล้ว ไม่ใคร่มีการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาทางวิทยุให้ได้ฟังกันมากนัก รายการกีฬาอื่นๆที่ออกอากาศอยู่ในปัจจุบัน ล้วนแต่เป็นรายการพูดคุยในห้องส่งซึ่งออกอากาศเป็นช่วงเวลาสั้นๆ เช่น 30 นาที หรือ 1 ชั่วโมง หรืออย่างมากที่สุดไม่เกิน 3 ชั่วโมงทั้งสิ้น จึงไม่เอื้ออำนวยต่อระยะเวลาการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬา และเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ไม่คุ้มกับการลงทุน เนื่องจากผู้ฟังมีทางเลือกมากขึ้น นอกจากนี้ การถ่ายทอดเสียงการแข่งขันกีฬา (โดยเฉพาะฟุตบอลต่างประเทศ) โดยอาศัยชมจากเครื่องรับโทรทัศน์ ยิ่งก่อให้เกิดปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ตามมาอีกด้วย

2.4 สรุปผลการแข่งขันกีฬา

แม้ว่ารายการสปอร์ต เรดิโอ จะมีข่าวสั้นหรือสรุปข่าวกีฬาทุกกลางชั่วโมงแล้ว แต่บางครั้งผู้ฟังก็ไม่ได้ติดตามอยู่ตลอดเวลา การเพิ่มรายการ Sport Update ซึ่งเป็นการสรุปผลการแข่งขันกีฬาทุก 3 ชั่วโมง คือ 06.30, 09.30, 12.30, 15.30, 18.30, 21.30, 00.30 และ 03.30 หลังสรุปข่าว ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ฟังที่อาจจะพลาดข่าวในช่วงใดช่วงหนึ่งหรือไม่ค่อยมีเวลาติดตามจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ทันเหตุการณ์

ข่าวสำคัญๆ ผลการแข่งขันต่างๆที่เกิดขึ้นในช่วง 3 ชั่วโมงที่ผ่านมาจะถูกรายงานอย่างรวดเร็วภายในเวลาเพียงไม่กี่นาที ข่าวที่นำมาอ่านในช่วงนี้ก็เป็นข่าวเดียวกับที่ได้อ่านออกอากาศไปแล้วในช่วงข่าวสั้น แต่ได้ตัดทอนเนื้อหาหรือรายละเอียดบางส่วนออกไปให้สั้น กระชับ และได้ใจความ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างข่าวของสโมสรรีล มาดริดจะซื้อตัวนักเตะชาวโปรตุเกส 2 คน เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2543 มาเปรียบเทียบให้เห็นดังนี้

เนื้อข่าวจากข่าวสั้น เวลา 18.30 น.

"สโมสรราชันชุดขาว" รีล มาดริด แห่งศึกลาลีก้า สเปน ตั้งเป้าคว้าตัว 2 นักเตะจากทีมสปอร์ติง ลิสบอน ในศึกโปรตุเกส ได้แก่ เบโต้ เซ็นเตอร์ฮาล์ฟ วัย 24 ปีมาเสริมแทนที่ ไอเตอร์ คาร์รังก้า ปปราการหลังทีมชาติสเปนที่ตัดสินใจย้ายไปอยู่กับทีม เซลต้า บีโก้ เกือบแน่นอนแล้ว พร้อมเล็งคว้าตัว ริคาร์โด ซา ปินโต้ ดาวยิงวัย 27 ปีทีมชาติโปรตุเกส มาร่วมทีมให้ทันก่อนเปิดฤดูกาลใหม่

โดยค่าตัวของ เบโต้ คาดกันว่าจะอยู่ที่ 2,500 ล้านเปเซต้า หรือราว 550 ล้านบาท ส่วน ซา ปินโต้ จะอยู่ที่ราว 400 ล้านเปเซต้า หรือประมาณ 88 ล้านบาท แต่ทีมสปอร์ติง ลิสบอน กลับต้องการแลกตัว ซา ปินโต้ กับ 3 นักเตะสำรองของทีมราชันชุดขาว ได้แก่ โรดริโก ฟาบรี ศูนย์หน้าสายเลือดแซมบ้า เอ็ดวิน คองโก้ ดาวยิงโคลัมเบีย และ เอสเตบัน คอมบิสโซ่ มิดฟิลด์อาร์เจนไตน์แทน

เนื้อข่าวจากสปอร์ต อัปเดต เวลา 21.30 น.

"สโมสรราชันชุดขาว" รีล มาดริด แห่งศึกลาลีก้า สเปน ตั้งเป้าคว้าตัว 2 นักเตะจากทีมสปอร์ติง ลิสบอน ในศึกโปรตุเกส ได้แก่ เบโต้ เซ็นเตอร์ฮาล์ฟ วัย 24 ปีมาเสริมแทนที่ ไอเตอร์ คาร์รังก้า ปปราการหลังทีมชาติสเปน พร้อมเล็งคว้าตัว ริคาร์โด ซา ปินโต้ ดาวยิงวัย 27 ปีทีมชาติโปรตุเกสมาร่วมทีมให้ทันก่อนเปิดฤดูกาลใหม่

จะเห็นได้ว่าการตัดทอนเนื้อหาออกไปครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนของรายละเอียด แต่ยังคงสมญานามไว้เช่นเดิม อย่างไรก็ตาม การใช้สมญานามในช่วงสปอร์ต อັพเดท หรือสรุปผลการแข่งขันนี้ก็เหมือนกับที่ใช้ในข่าวสั้น เพราะเป็นข่าวขึ้นเดียวกัน แต่ในบางข่าว สมญานามก็อาจถูกละไป เนื่องจากเป็นส่วนที่สามารถตัดออกได้โดยไม่ทำให้เสียความ

ในกรณีที่เป็นการสรุปผลการแข่งขัน เช่น ฟุตบอลจากลีกต่างๆ ไม่พบว่ามีการใช้สมญานาม เนื่องจากมีการแข่งขันหลายคู่ จึงจำเป็นต้องอ่านให้เร็วเพื่อรักษาเวลา

2.5 สารคดีสั้น

รายการสารคดีสั้นเกี่ยวกับกีฬาของคลื่นสปอร์ต เรดิโอนี้มิได้มีเป็นประจำ แต่จะเพิ่มเข้ามาในผังรายการ เมื่อมีมหกรรมกีฬาสำคัญๆ เท่านั้น ในช่วงที่ผู้วิจัยทำการศึกษาก็จะมีช่วงยูโรควิส ซึ่งเป็นการตั้งคำถามไว้ในช่วงท้ายชั่วโมงก่อนเข้ารายการข่าวจากทางสถานี และเฉลยคำตอบหลังจบข่าวแล้ว โดยเป็นเกร็ดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรปทั้งในอดีตและปัจจุบัน บางครั้งก็เป็นคำถามเรื่องสมญานามของนักเตะหรือทีมที่เข้าแข่งขัน เช่น

- คำถาม ผู้ที่คว้าตำแหน่ง นักฟุตบอลยอดเยี่ยมยุโรปในปี 1977 คือ
คำตอบ ผู้ที่เป็นนักฟุตบอลยอดเยี่ยมยุโรปในปี 1977 คือ อัลเลน ชิโมนเซน นักเตะทีมชาติเดนมาร์ก เจ้าของฉายา "รถด่วนเดนมาร์ก"
- คำถาม นักฟุตบอลที่ถูกขนานนามว่าเป็น "โรนัลโด้ขาว" นั้น เขาชื่อใคร
คำตอบ ผู้ที่ถูกขนานนามว่าเป็น "โรนัลโด้ขาว" คือ อังเดร เชฟเซนโก้ ทีมชาติยูเครน

ส่วนช่วงที่มีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ก็จะมีรายการสปอร์ตเมมโมรี ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับนักกีฬาหรือเหตุการณ์ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกส์ อย่างไรก็ตาม จากการสุ่มตัวอย่างพบว่ามีการใช้สมญานามเพียงครั้งเดียว ดังนี้

สำหรับแฟนบอลยุคเก่า คงเป็นที่รู้จักกันดีว่า สมญานาม "ปลาหมึกยักษ์ดำ" หมายถึงเลฟ ยาซิน นายทวารจอมหนึบของทีมรัสเซียนั่นเอง ซึ่งเขาเพิ่งจะได้รับรางวัลนักกีฬายอดเยี่ยมแห่งศตวรรษของรัสเซียไปครอง

เลฟ ยาซิน ตำนานนายทวารจอมหนึบของอดีตทีมสหภาพโซเวียตได้รับการโหวตให้คว้ารางวัลนักกีฬายอดเยี่ยมแห่งศตวรรษของรัสเซียไปครองเหนืออเล็กซานเดอร์ คาริน นักมวยปล้ำกรีกโค-โรมัน ซึ่งเป็นเจ้าของเหรียญทองโอลิมปิกเกมส์ 3 สมัย และอดีตแชมป์โลกอีก 10 สมัยได้สำเร็จ โดยเขาได้ฉายาว่า *ปลาหมึกยักษ์ดำ* จากเอกลักษณ์ที่เขาชอบสวมชุดดำลงสนามนั่นเอง ซึ่งยาซินติดทีมชาติมากถึง 78 ครั้ง ลงเล่นให้ต้นสังกัดทีมไดนาโม มอสโค อีกกว่า 600 นัด นอกจากนั้นยังเคยผ่านศึกฟุตบอลโลกมาแล้วถึง 4 สมัย ซึ่งสถิติที่ยืนยันถึงความหนึบในการเซฟลูกจุดโทษนั้นมีมากกว่า 150 ครั้งตลอดการเล่นระดับอาชีพกว่า 20 ปี นอกจากนี้ยาซินยังเป็นหนึ่งในสมาชิกทีมชาติรัสเซีย ชุดคว้าเหรียญทองในกีฬาโอลิมปิก ปี 1956 รวมถึงการคว้าแชมป์ยูโร 1960 อีกด้วย แม้ยาซินจะถึงแก่กรรมไปตั้งแต่ปี 1990 ขณะที่มีอายุ 60 ปี ด้วยอาการของโรคมะเร็ง แต่ชื่อของเขายังไม่ตายไปจากใจของแฟนบอลชาวรัสเซียเลยแม้แต่หน่อย

รายการประเภทนี้จะถูกนำออกอากาศซ้ำในวันและช่วงเวลาที่แตกต่างออกไปอีก 1-2 ครั้ง

3. หนังสือพิมพ์

ในการวิเคราะห์สมญานามที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ แม้ว่าปริมาณของเนื้อหาระหว่างข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ กับหนังสือพิมพ์สยามกีฬาสตาร์ซอคเกอร์จะแตกต่างกัน แต่รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วนตามรูปแบบของเนื้อหาแทนประเภทของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากแต่ละส่วนมีรายละเอียดปลีกย่อยในการใช้สมญานามแตกต่างกัน ดังนี้

3.1 ข่าวพาดหัว

ข่าวกีฬาของไทยรัฐและเดลินิวส์นั้นแยกส่วนออกจากเล่มหลัก มีการพาดหัวข่าวเหมือนกับข่าวหน้าหนึ่ง จึงไม่แตกต่างจากข่าวหน้าแรกของสยามกีฬาสตาร์ซอคเกอร์ การพาดหัวข่าวเป็นส่วนที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านมากที่สุด จึงมักใช้ถ้อยคำที่หือหวามีสีสัน แต่ต้องสั้นกระชับ เพราะจำกัดตัวอักษร ซึ่งพาดหัวหลักในหน้าข่าวกีฬานั้นหนีพ้นเรื่องผลการแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งฟุตบอลต่างประเทศ ส่วนพาดหัวรองก็อาจเป็นข่าวความเคลื่อนไหวอื่นในแวดวงกีฬา การใช้สมญานามพาดหัวข่าวเพื่อเรียกแทนชื่อทีมสโมสรต่างๆ หรือบุคคลในข่าว จึงพบได้บ่อย เช่น

'สันนิบาตฯ' ฟ้อง

'เจ้าบุญทุ่ม'

จดพงษ์เป็นเหตุ

(พาดหัวหลัก หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2543)

ทอफीม้วยมรณา

ดวลโทษแพ้มด.2

(พาดหัวรอง สยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ ฉบับวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2543)

ในส่วนของเนื้อหาข่าวก็จะมีการใช้สมญานามดังที่ได้พาดหัวไปแล้วกำกับด้วยชื่อจริงของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกันว่าสมญานามที่ใช้ นั้นอ้างอิงถึงใครหรือสิ่งใด หากเป็นข่าวที่ค่อนข้างยาว ก็อาจใช้สมญานามนั้นอีกโดยไม่มีชื่อจริงกำกับเพื่อหลีกเลี่ยงการกล่าวชื่อบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวนั้นซ้ำไปซ้ำมา

3.2 ข่าวย่อ

รูปแบบการเขียนข่าวของข่าวย่อไม่นั้นไม่แตกต่างจากข่าวหน้าแรกเพียงแต่ไม่มีการพาดหัวเท่านั้น เป็นการรายงานข่าวกีฬาทั่วไปที่ไม่ค่อยมีความสำคัญหรือไม่เป็นที่สนใจของผู้อ่านมากนัก จึงไม่ค่อยปรากฏว่ามีการใช้สมญานาม เนื่องจากบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวนั้นไม่เคยได้รับสมญานามมาก่อน หรือมี แต่ไม่นิยมใช้ กอปรกับพื้นที่ในการนำเสนอในส่วนนี้มีไม่มากนัก หากจะใช้ก็มักจะเป็นส่วนของหัวข้อข่าวซึ่งจำกัดตัวอักษรเช่นเดียวกับการพาดหัวข่าวมากกว่า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นักยิมฯสาวฝีมือดีถ่วงน้ำหนักลงเพลย์บอย

แวนดา ฮาดาเรียน นักยิมนาสติกสาวทีมชาติโรมาเนีย วัย 24 ปี เจ้าของเหรียญเงินโอลิมปิกที่บาร์เซโลน่า ปี 1992 ได้ตกลงเปลื้องผ้าเป็นนางแบบหุ่นดีให้แก่นิตยสารปลุกใจเสือป่าชื่อก้องโลก "เพลย์บอย" แล้วเป็นรายที่ 2 หลังจากเมื่อปีที่แล้ว ก็เคยมีนักยิมสาวเมืองฝิดิบเปลื้องผ้าถ่วงน้ำหนักเช่นนี้มาแล้ว ตามรายงานจากนิตยสารเมื่อ 8 ส.ค. ...

(ข่าวล่ากีฬาโลก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543)

3.3 บทความ

บทความในหน้าข่าวกีฬาเมื่ออยู่ 2 ลักษณะคือ เป็นบทความที่คอลัมนิสต์หมุนเวียนกันเขียนทุกวัน และบทความที่เขียนขึ้นหรือแปลขึ้นเป็นพิเศษเพื่อเสริมในช่วงที่มีมหกรรมกีฬาหรือการแข่งขัน รูปแบบการเขียนบทความของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับก็จะคล้ายๆกัน กล่าวคือ มีความน่า เนื้อเรื่อง และสรุปในตอนท้าย สมุดรายนามมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการเติมสีสันให้กับบทความนั้นๆ แต่ถ้าใช้มากเกินไปก็อาจทำให้เฝือได้

3.4 คอลัมน์

รูปแบบการเขียนคอลัมน์ในหน้ากีฬาที่มี 2 แบบเช่นกัน แบบแรก คือ คอลัมน์ที่เน้นรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่างๆไปในสังคมกีฬา ซึ่งคอลัมนิสต์จะผลัดเปลี่ยนกันมาเขียนในแต่ละวัน ได้แก่ สโมสรนักสู้ และบนกรีน ในไทยรัฐ หรือมุมที่ 5 ในเดลินิวส์ สมุดรายนามที่พบในคอลัมน์ประเภทนี้เกือบทั้งหมดเป็นสมุดรายนามระดับบุคคล ที่ผู้สื่อข่าวใช้เรียกแทนชื่อจริงที่ยาวเกินไป แต่ในบางครั้งก็ใช้พร้อมกับชื่อจริงเพื่อเน้นความสำคัญ เช่น

เก้าอรหันต์ทองคำ นักชกไทยชุด อลป.ชิตินีย์ เห็นฟ้าไปเก็บตัวที่นครเมลเบิร์น นับเป็นนักกีฬาไทยชุดแรกๆที่เดินทางไป พร้อมด้วยคณะติดตาม เห็นแล้วน้ำใจหายแทน "บ๊ิกเภา" พล.อ. สำเภา ชูศรี ที่มีหน้าที่หาเงิน

(สโมสรนักสู้ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2543)

รูปแบบการเขียนคอลัมน์แบบที่สอง เป็นการเขียนถึงบทความเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีคอลัมนิสต์รับผิดชอบเพียงคนเดียว เช่น ตะลุยฟุตบอลโลก ในไทยรัฐ คุยค้นเวลาภาษา ต.ได้ตั้ง ลูกหนังลัดฟ้า หรือ 10 Talk Made In London ในสยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ สมุดรายนามที่พบมักเป็นสมุดรายนามของสโมสรกีฬา ในขณะที่มีสมุดรายนามของบุคคลแบบประปราย นอกจากนี้ ยังพบสมุดรายนามที่แปลหรือทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือไปจากภาษาอังกฤษบ่อยครั้งในคอลัมน์ที่เกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลต่างประเทศที่แยกลีกของแต่ละประเทศของหนังสือพิมพ์สยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ อาทิ ลูกหนังแกล้มไวน์ (ลีกฝรั่งเศส) สาวเส้นมะกะโรนี (ลีกอิตาลี) กูกี้ก๊ากูนเดสลีกา (ลีกเยอรมัน) คอลัมน์ลักษณะนี้มีเนื้อหาค่อนข้างยาว จึงจำเป็นต้องใช้สำนวนโวหารด้วยความประณีตเพื่อตรึงความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งการใช้สมุดรายนามก็เป็นกลวิธีการเพิ่มอรรถรสในการอ่านทางหนึ่ง

3.5 ภาพข่าว

ภาพข่าวกีฬาในหน้าหนังสือพิมพ์ซึ่งโดยมากเป็นภาพการแข่งขันกีฬาชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬา จะมีคำบรรยายกำกับทุกครั้ง เพื่อแจ้งว่าบุคคลในข่าวเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน และเมื่อไร แม้ว่าจะมีเนื้อที่ไม่มากนัก แต่ก็ยังมีการใช้สมญานามเก๋อบกึ่งหนึ่งของข้อมูลซึ่งเป็นภาพข่าวที่เก็บรวบรวมได้ โดยเป็นสมญานามทั้งในระดับประเทศ ระดับสโมสร และระดับบุคคล ทั้งแบบเจาะจงและไม่เจาะจง ซึ่งล้วนแต่เป็นสมญานามที่เป็นที่รู้จักกันดีและมักจะใช้ซ้ำๆ กันบ่อยครั้ง

ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นสมญานามแบบไม่เจาะจง อันได้แก่ สมญานามที่เรียกขานนักกีฬาชนิดหนึ่งๆ จะใช้โดยไม่ต้องมีชื่อที่เป็นทางการกำกับอีก ซึ่งจะพบแต่ในส่วนที่เป็นคำอธิบายเท่านั้น ขณะที่สมญานามแบบเจาะจง จะพบทั้งที่เป็นชื่อภาพข่าวและคำอธิบาย หากไม่มีชื่อจริงกำกับ ก็มักเป็นชื่อที่รู้จักกันโดยทั่วไป หรือมีเช่นนั้น ผู้อ่านก็ต้องอาศัยทำความเข้าใจจากบริบทในคำอธิบายภาพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ปราบไสม...ณัฐพงษ์ ป็องกันทรัพย์ควงคู่ศรัณย์ แก้วจินดาหวดลูก
สักหลาดปราบชาว โอ ซอยและซุง มิน โอ จากเกาหลี 2-1 เซต ในการหวด
แร็กเกตยูวชนชิงแชมป์โลก ที่สนามเทนนิส ศูนย์กีฬาเมืองทองธานี

(บรรยายภาพ หน้า 21 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 5 พฤษภาคม
พ.ศ. 2543)

การใช้สมญานามจะต้องมีความระมัดระวังพอสมควร เนื่องจากบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว อาจได้รับสมญานามเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน อย่างเช่น ฉายา "เจ้าบุญทุ่ม" ที่ให้กับทีมต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็น สโมสรบิ๊อซี เทโรศาสน (ฟุตบอลไทยแลนด์ คาลเท็กซ์ พรีเมียร์ลีก) สโมสรบาร์เซโลน่า (ฟุตบอล ลา ลิกา สเปน) สโมสรฟูแล่ม (ฟุตบอล ดิวิชั่น 1 อังกฤษ) และ วอชิงตัน เรดสกินส์ (บาสเกตบอลเอ็นบีเอ) อันเนื่องมาจากทีมดังกล่าวได้ใช้เงินเป็นจำนวนมากซื้อนักกีฬาที่เก่งกาจและมีชื่อเสียงระดับประเทศหรือระดับโลกเข้ามาร่วมทีมหลายคน ซึ่งนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างมาแล้ว ยังมีสโมสรกีฬาอื่นๆ ที่มีพฤติกรรมอย่างเดียวกันถูกขนานนามว่า "เจ้าบุญทุ่ม" เหมือนกัน ซึ่งก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้รับสารได้ หากสมญานามดังกล่าวอยู่ในบริบทที่ไม่ชัดเจน เช่น ไม่มีการใช้ชื่อจริงกำกับหรือเอ่ยถึงชื่อจริงมาก่อน หรือเป็นข่าวฟุตบอลด้วยระดับภูมิภาคที่ทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันได้รับสมญานามคล้ายคลึงหรือ

เหมือนกันมากกว่าหนึ่งทีม ดังนั้น แทนที่จะเรียกขานทีมเหล่านั้นว่า "เจ้าบุญทุ่ม" เฉยๆ อาจต้องใช้สมญานามที่ระบุที่มาได้ชัดเจนกว่า เช่น เจ้าบุญทุ่มแห่งแคว้นคาตาลัน ซึ่งหมายถึงสโมสรบาร์เซโลน่า หรือเลือกใช้สมญานามชื่ออื่นที่แตกต่างออกไป

อย่างไรก็ดี ไม่จำเป็นว่า จะต้องใช้สมญานามแทนชื่อบุคคลหรือทีมกีฬาต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อหาที่น่าเสนอทุกครั้ง เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการใช้สมญานามก็เพื่อสร้างสีสัน ดึงดูดความสนใจและหลีกเลี่ยงการกล่าวซ้ำเป็นสำคัญ แต่ถ้าใช้พร่ำเพรื่อก็จะเฝือ และชวนสับสนซึ่งเท่ากับว่ากระบวนการสื่อสารไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือล้มเหลว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องสมญานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชนนี้ เป็นการศึกษาต่อเนื่องจากงานวิจัยเรื่อง สมญานามในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ระหว่างปี พ.ศ. 2523 - 2531 โดยมุ่งเน้นไปที่สมญานามในข่าวและรายการกีฬา เนื่องจากการใช้สมญานามนี้เป็นลักษณะเฉพาะของหนังสือพิมพ์ ซึ่งน้อยครั้งที่พบว่ามีการใช้สมญานามในสื่อแขนงอื่นๆ ยกเว้นในข่าวกีฬา ที่นอกจากจะปรากฏในหนังสือพิมพ์มากกว่าข่าวอื่นๆแล้ว ยังมีการใช้ในสื่อแขนงอื่นด้วยเช่นกัน จึงเป็นที่น่าสนใจว่า สมญานามถูกใช้ในสื่อแขนงต่างๆเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ด้วยวัตถุประสงค์อย่างเดียวกันหรือไม่

นอกจากนี้ สมญานามในข่าวและรายการกีฬาค่อนข้างหลากหลาย และยังสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์บางประการของผู้ตั้งด้วย การศึกษากระบวนการสร้างความหมายของสมญานามดังกล่าวน่าจะช่วยให้เราเข้าใจการใช้ภาษาของสื่อมวลชนในรูปแบบของสมญานามได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

สมญานามที่เกิดขึ้นรวมกันได้จากข่าวและรายการกีฬาในช่วงเวลา ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2543 มีทั้งสิ้น 1,285 ชื่อ สมญานามเหล่านี้มีที่มา 2 ทาง คือ

ก. ทับศัพท์หรือแปลจากต่างประเทศ

เนื่องจากสื่อมวลชนนำเสนอข่าวกีฬาทั้งในและต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งข่าวต่างประเทศด้วย ทำให้มีการถ่ายทอดภาษาต่างประเทศมาใช้ในการผลิตงานด้วย ซึ่งไม่ได้มีแต่ภาษาอังกฤษเท่านั้น ยังมีภาษาฝรั่งเศส สเปน อิตาลี เยอรมัน และอิตาเลียนด้วย การทับศัพท์หรือแปลสมญานามจากต่างประเทศมาใช้ก็เนื่องจากสมญานามดังกล่าวเป็นชื่อที่สามารถสื่อความหมายได้ดี หากแปลมาใช้ ผู้รับสารก็จะจดจำและเข้าใจตรงกันกับผู้คนทั่วโลก

ข. สื่อไทยตั้งขึ้นเองหรือดัดแปลงมาจากสื่อต่างประเทศ

การตั้งสมญานามให้กับบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวมักเป็นผู้สื่อข่าวอาวุโสซึ่งมีประสบการณ์ทำงานมานาน โดยสมญานามที่ตั้งโดยผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่มักจะไม่ค่อยได้รับ

การยอมรับ แม้ว่าสื่อมวลชนส่วนใหญ่จะบอกว่า การให้สมญานามของพวกเขาไม่ได้อิงแบบแผนหรือทฤษฎีตายตัว กล่าวคือ เมื่อมองตัวบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวแล้วเกิดความคิดอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมาก็นำมาตั้ง ซึ่งบางครั้งผู้สื่อข่าวก็ตั้งโดยเลียนแบบหรือดัดแปลงจากสื่อต่างประเทศด้วย แต่เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้ว สมญานามมักจะสะท้อนให้เห็นมุมมองและแนวคิดของผู้ตั้งโดยที่ผู้ตั้งเองมิได้คำนึงถึง

ทั้งนี้ มีสมญานามจำนวนมากไม่สามารถค้นหาได้ว่า ใครเป็นผู้ตั้งหรือริเริ่มใช้ เนื่องเป็นชื่อที่เรียกขานกันมานาน แม้ว่าจะมีคนแสดงตนว่าเป็นผู้ตั้งสมญานามดังกล่าวขึ้น แต่ก็ไม่มีหลักฐานหรือผู้ใดยืนยันได้ว่า บุคคลผู้นั้นเป็นคนตั้งขึ้นจริง หรืออีกนัยหนึ่งอาจเป็นเพียงผู้ริเริ่มใช้สมญานามนั้นเป็นคนแรก

สมญานามที่ปรากฏในข่าวกีฬาและรายการกีฬาสามารถจัดกลุ่มตามบุคคลและสิ่งที่เป็นข่าวได้เป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับวัตถุ

สมญานามที่ให้แก่วัตถุที่พบในข่าวและรายการกีฬามีเพียง 1 ชื่อ ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้โดยทั่วไป มิได้ปรากฏจำเพาะแต่ในเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา

2. ระดับปัจเจกบุคคล

สมญานามที่ให้แกบุคคลที่เป็นข่าวแบ่งได้อีกเป็น 2 แบบ คือ

- แบบเจาะจง หมายถึง สมญานามที่ให้แกบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะ เป็นนักกีฬา หรือผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องในวงการกีฬา ซึ่งเมื่อกล่าวถึงสมญานามนี้ ก็จะเป็นที่เข้าใจตรงกันว่า กำลังอ้างอิงถึงบุคคลผู้ใด
- แบบไม่เจาะจง หมายถึง สมญานามที่ใช้เรียกขานนักกีฬาโดยทั่วไปตามชนิดกีฬา แทนการเรียกแบบตรงตัว โดยมีได้ใช้จำเพาะกับนักกีฬาคนใดคนหนึ่ง

3. ระดับคณะบุคคลและองค์กร

สมญานามของปัจเจกบุคคลที่ใช้เรียกขานแบบไม่เจาะจงนั้นอาจนำมาใช้เรียกนักกีฬาเป็นหมู่คณะโดยระบุสังกัดอย่างชัดเจน สมญานามระดับนี้ที่พบมากที่สุด คือ สมญานามที่ให้แกทีมหรือสโมสรกีฬา

4. ระดับประเทศหรือสถานที่

สมญานามระดับนี้ถูกตั้งขึ้นเพื่อเรียกขานประเทศหรือสถานที่ ซึ่งเป็นที่มาของนักกีฬาที่ตั้งชื่อของสโมสรกีฬา หรือสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬา

5. ระดับเหตุการณ์

สมญานามในระดับเหตุการณ์ จะมาจากเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในวงการกีฬา โดยมักจะเป็นการเรียกแข่งขันกีฬาตามวิธีการเล่นกีฬานั้นๆ หรืออาจเป็นการเรียกชื่อการแข่งขันที่มีเหตุการณ์พิเศษหรือผิดปกติที่มีการบันทึกไว้

สมญานามเหล่านี้ปรากฏอยู่ในเนื้อหากีฬาหลากหลายชนิด ได้แก่ กรีฑา กอล์ฟ จักรยาน เทนนิส เทเบิลเทนนิส บาสเกตบอล แบดมินตัน ฟุตบอล มวย ยกน้ำหนัก ยิงธนู ยิมนาสติก รถแข่ง สูตร 1 รักบี้ วอลเลย์บอล วายน้ำ สนุกเกอร์ และอเมริกัน ฟุตบอล ทั้งนี้ มีสมญานามบางส่วนที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มกีฬาชนิดใดชนิดหนึ่งได้ เนื่องจากบางชื่อปรากฏในข่าวกีฬามากกว่า 1 ชนิด หรือใช้เรียกการแข่งขันโดยรวม บางไม่เกี่ยวข้องข้องกับกีฬาโดยตรง หรือใช้ในบริบททั่วไปไม่จำเพาะแต่ในข่าวหรือรายการกีฬา

จากการวิเคราะห์สมญานามที่เก็บรวบรวมได้จากข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน พบว่ามีองค์ประกอบในการสร้างสมญานามแตกต่างกันออกไป สมญานามบางชื่อก็ใช้องค์ประกอบมากกว่า 1 ชื่อ เพื่อสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวต่างได้รับสมญานามเหมือนกัน จึงจำเป็นต้องเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างเพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน องค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างสมญานามมีทั้งสิ้น 8 ข้อ ดังนี้

1. ชื่อเดิมหรือชื่อเล่น
2. พฤติกรรมหรือการกระทำ
3. บุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัว
4. สถานภาพทางสังคม
5. อาชีพ
6. ภูมิประเทศหรือภูมิลำเนา
7. จุดเด่นหรือสิ่งที่ขึ้นชื่อ
8. สัญลักษณ์ประจำตัว

องค์ประกอบเหล่านี้จะถูกถ่ายทอดด้วยไวยากรณ์ (Figure of Speech) 5 ชนิด คือ อุปลักษณ์ อุปนาม สมพจน์ย โยติพจน์ และบุคลาธิษฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นทักษะของการใช้ภาษาผู้ตั้ง ซึ่งจะต้องมีจินตนาการในการสรรหาคำที่จะสื่อให้เห็นคุณสมบัติของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว

สมญานามยังมีความหมายแฝงที่สะท้อนมโนทัศน์บางประการของผู้ตั้ง ไม่ว่าจะเป็ นแนวคิดในเรื่องชาติพันธุ์วรรณา อันได้แก่ อายุ เพศ สีผิว เชื้อชาติ รูปร่าง และทัศนคติในทางบวก และลบต่อบุคคลหรือสิ่งที่ได้รับสมญานาม นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนผู้ให้สมญานามกับแหล่งข่าวอีกด้วย

สมญานามจะพบในสื่อหนังสือพิมพ์มากกว่าสื่อแขนงอื่นๆ โดยจะปรากฏในส่วนหัวข่าว ความนำ เนื้อข่าว และคอลัมน์ต่างๆ การใช้สมญานามครั้งแรกจะต้องมีชื่อจริงของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าวกำกับอยู่ด้วย จากนั้นจึงสามารถใช้ได้โดยลำพังในครั้งต่อมา ยกเว้นกรณีที่เป็นการพาดหัวข่าวหรือหัวข้อข่าว จะไม่ใช้ชื่อจริงกำกับ เนื่องจากพื้นที่ในการนำเสนอมีจำกัด

สำหรับสื่อวิทยุจะพบการใช้สมญานามในปริมาณรองลงมา แต่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับ สัดส่วนของสมญานามที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งในเนื้อหาของข่าวกีฬาและรายการกีฬาจะมี การใช้สมญานามไม่แตกต่างกัน เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่มาจากแหล่งเดียวกัน สมญานามใหม่ มักจะเกิดขึ้นในรายการพูดคุยที่การโต้ตอบกันไปมาระหว่างผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟัง หรือระหว่างผู้ดำเนินรายการด้วยกันเอง แต่สมญานามดังกล่าวกลับไม่ค่อยได้รับการยอมรับเท่าที่ควร

ส่วนสื่อโทรทัศน์ มีการใช้สมญานามค่อนข้างน้อย สมญานามที่ใช้ส่วนมากมักเป็นสมญา นามที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับของผู้รับสารดีอยู่แล้ว โดยมากจะใช้ในส่วน หัวข่าว และมีชื่อจริงของบุคคลหรือสิ่งที่ได้รับสมญานามกำกับอยู่ด้วย เนื่องจากเวลาในการ ออกอากาศมีจำกัด และไม่สามารถย้อนกลับมาชมใหม่ได้ เนื้อหาที่นำเสนอจึงต้องสามารถสื่อสาร ให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ทันที เช่นเดียวกับวิทยุ

สื่อมวลชนใช้สมญานามโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสีสันและดึงดูดความสนใจของผู้รับ สารเป็นสำคัญ ในบางครั้งก็อาจต้องการเน้นความสำคัญหรือแสดงคุณสมบัติของบุคคลหรือสิ่งที่เป็นข่าว นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอก็มีส่วนกำหนดว่า ควรจะใช้หรือไม่ใช้สมญานาม ใช้มาก หรือน้อยเพียงไร หากเป็นรายการข่าวซึ่งต้องนำเสนอข้อเท็จจริงก็จะไม่เหมาะที่จะใช้สมญานาม

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการรายงานข่าว โดยเฉพาะข่าวกีฬา ซึ่งเป็นข่าวเบา (Soft news) กล่าวคือ ไม่ต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานของผู้รับสาร แต่ผู้รับสารจะต้องสามารถเข้าใจได้ง่าย ว่าใครทำอะไร ที่ไหน และเมื่อไร ในขณะที่เรื่องราวที่เป็นบทวิเคราะห์หรือแสดงความคิดเห็นไม่ว่าจะผ่านทางสื่อใดก็ตามจะสามารถใช้สมญานามเพื่อเพิ่มอรรถรสได้เท่าที่ต้องการ ทั้งนี้ สื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ผู้อ่านวอยและเหมาะสมกับการใช้สมญานามมากที่สุด

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ผู้สื่อข่าวหรือคอลัมนิสต์บางคนอาจยังไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการใช้สมญานามอย่างชัดเจน บางคนใช้พร่ำเพรื่อ ทั้ทั้งที่ไม่มีความจำเป็น เช่น ในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง มีการแจ้งกำหนดการแข่งขันฟุตบอลของลีกหนึ่งว่า ทีมใดจะพบกับทีมใดบ้าง ผู้เขียนได้ใช้สมญานามตามหลังหรือนำหน้าทีมต่างๆ เกือบทุกทีม มองในแง่หนึ่ง อาจเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยตอกย้ำให้ผู้อ่านสามารถจดจำได้ว่า ทีมใดมีสมญานามว่าอย่างไร แต่อีกแง่หนึ่งกลับแสดงให้เห็นถึงความไม่เชี่ยวชาญในการเขียน ทำให้ไม่น่าอ่าน หรือบางคนก็ตั้งสมญานามหรือแปลจากภาษาต่างประเทศโดยที่ไม่สื่อความ ในกรณีที่รูปแบบการนำเสนอเป็นข่าว บรรณาธิการจะต้องมีบทบาทสำคัญที่จะขัดเวลาหรือแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้ แต่ถ้ารูปแบบการนำเสนอเป็นคอลัมน์หรือบทความ หรือแม้แต่รายการพูดคุย ซึ่งปราศจากกฎเกณฑ์ตายตัว หากผู้รับสารไม่ยอมรับและตำหนิติเตียนเนื้อหาอื่นๆ ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็คือผู้นำเสนอนั่นเอง

อาจมองได้ว่า สาเหตุประการหนึ่งของปัญหาข้างต้น คือ ผู้เขียนข่าว บทความ หรือสคริปต์รายการ ขาดทักษะในการเขียน เนื่องจากผู้สื่อข่าวกีฬาส่วนใหญ่มิได้จบการศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสื่อและรูปแบบของเนื้อหาที่นำเสนอ ผู้สื่อข่าวอาจุโสแม้จะมีความชำนาญมากกว่า เนื่องจากผ่านการฝึกฝนมายาวนาน จึงเป็นบุคคลที่จะช่วยชี้แนะแนวการเขียนที่ถูกต้องได้

ดังนั้น สื่อมวลชนจะต้องมีความระมัดระวังการใช้สมญานามในระดับที่พอเหมาะ เพื่อให้ได้อรรถรสในการอ่านหรือฟังสอดคล้องกับรูปแบบที่เนื้อหาถูกนำเสนอ หากใช้มากเกินไป ก็อาจทำให้เฝือและน่าเบื่อ แล้วยังก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้รับสารได้ หากสมญานามที่เลือกใช้นั้นไม่สามารถอ้างอิงถึงบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน การสื่อสารก็จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. สมณานามที่เก็บรวบรวมได้ส่วนใหญ่ไม่สามารถสืบหาที่มาได้อย่างชัดเจนว่าใครเป็นผู้ตั้ง เนื่องจากเป็นสมณานามที่ใช้กันมานาน บางครั้งสื่ออาจเป็นแต่เพียงผู้นำมาใช้ มิได้เป็นผู้ตั้งขึ้นเองแต่ประการใด
2. ในกรณีที่ไม่สามารถทำการบันทึกเทปข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ได้และต้องไปขอดูสคริปต์ที่สถานะนั้น สคริปต์ข่าวบางข่าวไม่ปรากฏว่ามีการใช้สมณานามแต่อย่างใด หากในเวลาที่ผู้ประกาศข่าวอ่านข่าวดังกล่าวออกอากาศ กลับมีการพูดถึงสมณานามเพิ่มเติมขึ้นเอง สมณานามที่เก็บรวบรวมได้จึงอาจไม่ครบถ้วนตามความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การศึกษาเรื่องสมณานามในข่าวและรายการกีฬาทางสื่อมวลชน เป็นการศึกษาเนื้อหาที่ถูกถ่ายทอดผ่านสื่อแขนงต่างๆในแง่ของภาษาในรูปสัญลักษณ์ ว่ามีการสื่อความหมายอย่างไร และใช้เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละสื่อ ซึ่งการที่จะเข้าใจความหมายเหล่านั้นได้ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน จึงน่าที่จะมีการศึกษาในส่วนของผู้รับสารว่า มีความเข้าใจภาษาในรูปสัญลักษณ์อันได้แก่ สมณานาม ที่สื่อมวลชนถ่ายทอดออกมาในระดับใด และอย่างไร รวมทั้งผู้รับสารแสดงออกถึงการยอมรับสมณานามเหล่านั้นในลักษณะใด ซึ่งเท่ากับเป็นตรวจสอบกระบวนการสื่อสารในรูปแบบนี้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือล้มเหลวหรือไม่ อย่างไร อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ภาษาของสื่อมวลชนต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์. ภาษากับมวลชน : วิวัฒนาการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย. ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. (อัดสำเนา)
- ณัฐสิริการ์ แสงคำ. สำนวนที่ใช้ในวงการมวยจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารมวย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
- ทรงอภิรักษ์ สิงโต. สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2543.
- ทักษิณา ณ ตะกั่วทุ่ง. กลวิธีการบรรยายกีฬามวยไทยทางโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- ปรมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2539.
- ปรีชา ช่างขวัญเย็น. วิพากษ์การใช้ภาษาไทย. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- เปลื้อง ณ นคร. ภาษาวรรณา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด, 2542.
- วันดี ทองงอก. สมณานามในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ช่วงเวลา พ.ศ. 2523-2531. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- วีระพงษ์ ยาวะโนภาย. สัมภาษณ์, 8 พฤษภาคม 2545.
- ศุติ วัฒนวิชัย. สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2545.
- สนั่น ปัทมะทิน. ภาษาไทยที่สื่อมวลชนอาจใช้พลาด. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2535.
- สาธิต กรีกุล. สัมภาษณ์, 7 พฤษภาคม 2545.
- สุกัญญา หาญตระกูล. ภาษามนุษย์กับสัญลักษณ์. ส.น.ท.พ. สาร. ฉบับรวมบทความทางวิชาการสมาคมนักเรียนไทยในประเทศฝรั่งเศส, 2522.
- สุรีย์ ศิริพัฒน์. สัญลักษณ์วิทยา. วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1, 2531.
- อวยพร พานิช และคณะ. ตำราประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. (อัดสำเนา)
- อุไร ปทุมมาวัฒนา. สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2545.

ภาษาอังกฤษ

Beard, Adrian. The Language of Sport. New York : Routledge, 1998.

Berger, Arthur A. Media Analysis Techniques. New York : Sage Publication, 1991

Hall, Stuart. Representation : Cultural Representation and Signifying Practice. London : Sage
Publication, 1997.

Lacey, Nick. Image and Representation. New York : St. Martin's Press, 1998.

Thomas, Linda and Wareing, Shan. Language, Society and Power : An Introduction. New
York :
Routledge, 1999.

Wenner, Lawrence A. MediaSport. London : Routledge, 1998.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเนตรทราย มณีโชติ เกิดเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2517 ที่กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2539 เริ่มต้นทำงานที่โรงแรมแรมแบรอนด์ ในแผนกต้อนรับส่วนหน้าเป็นเวลาปีเศษ จึงลาออกมาศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2541 พร้อมกับทำงานที่โรงแรมเลอ เมอริเดียน เพอร์ซิเดนท์ และโรงแรมสยามซิตีตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย